

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII. THIS ISSUE IN TWO SECTIONS

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (CETRTEK), DECEMBER 21, 1950

SECTION 1

STEVILKA (NUMBER) 247

NOVI GROBOVI

MAX GUBANO

Nagroma je preminil Max Gubanc, star 37 let, stanujoč na 16401 Arcade Ave. Rojen je bil v Clevelandu in je bil član društva sv. Imena pri fari sv. Jeronima. Zadnjih 13 let je delal kot "maintenance foreman" pri Midwest Forge Co.

Tukaj zapušča žalujočo soprogo Margaret, sina Thomas, mater Mary, rojena Marn, doma iz vasi Skopoutum, Vodic na Gorenskem, šest bratov: John, Nick, Frank, Joseph in William, štiri sestre: Mrs. Mary Valentin, Mrs. Pauline Perchan, Mrs. Josephine Benda in Anne ter več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8:45 uri iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St., v cerkev sv. Jeronima ob 9:30 uri in nato na pokopališče Calvary.

FRANK KONTELJ

Snoči je po dolgi in mučni bolezni preminil na svojem domu Frank Kontelj, st. star 56 let. Stanoval je na 1429 E. 172 St. Doma je bil iz vasi Kal pri St. Petru na Krasu, kjer zapušča sestro Johanno in Frances ter več sorodnikov. V Ameriki se je nahajal 30 let in je bil član društva "Mir" št. 142 SNPJ ter društva Kras št. 8 SDZ. Delal je zadnjih 20 let pri Fisher Body Co.

Tukaj zapušča soprogo Antonijo, rojeno Cehovin, doma iz Senožece, štiri otroke: Franka ml., Antonijo, Mrs. Frances Sak in Mrs. Anne Jelenic, tri vnukinje in več sorodnikov. Pogreb se bo vršil v soboto zjutraj iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi, 458 E. 152 St. Čas pogreba še ni bil določen.

MARY KASTELIC

Danes zjutraj je umrla v St. Alexis bolnišnici Mary Kastelic, 15405 Holmes Ave. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod August F. Svetek, 478 E. 152 St. Podrobnosti bomo poročali jutri.

Zadušnica

V soboto zjutraj ob osmih se bo brala zadušnica v cerkvi Our Lady of Perpetual Help na Neff Rd. v spomin prve obilne smrti Joseph Zupanciča. Prijatelji so vabljeni, da se opravi la udeležijo.

Deček se opeknel

Hude opekline je dobil snoči 13 let stari Edward Poderis, ko je v kleti svojega doma na 354 E. 152 St. oženj v goreči kanti terpentina objel njegovo obleko. Nesreča se je zgodila, ko je deček pomagal očetu pri barvanju spalnice v drugem nadstropju.

Letna seja

Nocoj ob 7:30 uri se vrši letna seja društva Združene Slovenke št. 23 SDZ v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Članice so prošene, da se udeležijo obilnem številu, ker bodo volitve odbora in druge važne zadeve na dnevnem redu. Po seji se vrši zabava.

"Amerika ne more biti sama svetovni policaj"—Hoover

NEW YORK, 20. decembra—Bivši predsednik Herbert Hoover je imel nocoj radijski govor, v katerem je pozval Amerikance, da se umaknejo iz Evrope in Azije in da se do zob oborožijo za svojo naravno mejo, ki jo tvorita Atlantski in Pacifiški ocean.

Hoover je rekel, da bo Amerika le tedaj sposobna ščititi zapadno poloblo pred morebitno invazijo s strani komunističnih armad.

"Nove Koreje" na vidiku
ako se Amerika ne umakne

Bivši predsednik je rekel, da je poraz Združenih narodov na Koreji jesen, ampak da bo Amerika doživela še "mnogo Korej," ako ne preneha pošiljati svoje moštvo in opremo v zapadno Evropo, namesto da bi zgradila svojo obrambo doma.

"Mi ne potrebujemo velikih armad, razen ako smo pripravljeni iti v Evropo in Kitajsko," je rekel bivši predsednik.

"Ampak vsak poizkus za vojno proti komunističnim masam na kopnem, skozi vsipine Kitajske, Indije ali zapadne Evrope bi bila čista blaznost."

"To bi bil grob za milijone ameriških fantov in bi se končalo z izčrpanjem tega Gibraltarja zapadne civilizacije."

Evropa bi se morala sama pripraviti na obrambo

Hoover je rekel, da je prva odgovornost za obrambo zapadne kontinentalne Evrope na ramah evropskih narodov. Amerika naj bi jim dala nadaljno pomoč šele, kadar bi evropski narodi sami organizirali dovolj močno vojaško silo, ki bi mogla ustvariti jez proti "rdeči poplavi."

Dokler zapadna Evropa ne pokaže več volje in odločnosti za svojo obrambo, toliko časa bi ji Zedinjene države ne smele poslati niti enega vojaka več ali dati enega samega dolarja.

"V nasprotnem slučaju bomo vabili novo Korejo," je rekel Hoover, "kar bi bila katastrofa tako za Evropo, kakor za nas same."

Hooverjeva izjava so v ostrem kontrastu s stališčem predsednika Trumana, ki je šele včeraj imenoval gen. Eisenhowerja za poveljnika evropske armade in obljubil, da bo Amerika v kratkem poslala v Evropo izdatne vojaške čete, v skladu s sklepi konference zunanjih ministrov držav Atlantskega pakta, ki se je vršila v Bruslju.

Razjarjen avtomobilist

Joe McCrea-u je na ulici ustavil njegov Ford. Mimo je privozila poulična kara in avto rahlo zadela. Joe je s pomočjo prijatelja Forda startal in se pustil za poulično. Ko jo je končno dohitel, je zavozil naravnost pred njo. Motorman poulične ni mogel dovolj hitro ustaviti in tresčila je v Fordov hrbet in ga hudo razmikastila. Motorman je razjarjenemu Joe-u skušal pojasniti, da prve kolizije s Fordom ni opazil.

Zahteva za zvišanje učiteljskih penzij

Vsi učitelji in učiteljice v clevelandskih javnih šolah, unijški in neunijški, so se združili v apelu za zvišanje penzije. Povprečna učiteljska penzija znaša sedaj okrog \$100 na mesec. Učitelji zahtevajo, da se ta vsota zviša od \$35 do \$50 na mesec.

Amerika bi se morala pogajati s Kitajsko

Zedinjene države bodo prekinile načrte Sovjetske zveze, ki smatra, da je njena zmaga v borbi za svetovno nadvlado neizogibna, ako s pogajanjem s kitajskimi komunisti lokalizirajo korejski konflikt in s tem pomagajo ustvariti stabilen blok samostojnih držav v Aziji. To je edina pot, ako se hoče preprečiti tretja svetovna vojna.

Takega mnenja je profesor politične znanosti na univerzi Western Reserve dr. Alfred J. Hotz, ki je imel predavanje v hotelu Allerton.

Kar se tiče Rusije, se dejansko ne toji tretje svetovne vojne, je rekel dr. Hotz, kajti možje v Kremlju so prepričani, da bi bila zmeda in polom, ki bi ga prinesla nova vojna, naravnost voda na mlin komunistične ekspanzije.

Svet se že dejansko nahaja v prvi svetovni vojni, dokaz česar je obstoječa histerija za "preprečilo vojno," in edini up Amerike pod obstoječimi razmerami obstoji v tem, da se ta tendenca zavre, predno bo prepozno, je rekel dr. Hotz.

Ohijski kongresnik na zatožni klopi

WASHINGTON, 20. dec.—Velika zvezna porota je danes naperila proti republikanskemu kongresniku Walterju E. Brehmu iz Logana, Ohio, obtožnico, ki je nepostavna sprejel politične prispevke od dveh žensk, ki sta bili zaposleni v njegovem uradu.

Brehm, ki je bil prošlega novembra ponovno izvoljen, je obtožen, da je aranžiral uposlitev žensk v svoji kongresni pisarni, ki sta morali velik del svoje plače odstopiti njemu.

Prizadeti ženski sta Mrs. Clara Soliday, stara 75 let, in Mrs. Emma S. Craven. Mrs. Soliday je bila najeta v januarju 1945 z začetno letno plačo \$4.500, ki je bila pozneje zvišana na \$6.357. Mrs. Craven je Brehm najel v februarju 1948 z začetno letno plačo \$6.357, ki je bila čez šest mesecev zvišana na \$6.687.

Preiskava v kongresnikove mahinacije se je začela, ko je Mrs. Soliday pred par meseci v Lancstru, Ohio, proti Brehmu vložila civilno tožbo, v kateri je bilo rečeno, da je bila v času, ko je delala za kongresnika, primorana izročiti mu \$7.340 od svoje plače.

Dobil \$112.000 za nogi

Porota je včeraj na okrajni sodnji priznala železniškemu zaviraču Antonu Homchiku \$112.000 odškodnine za nogi, kateri je izgubil, ko mu je pri delu spodrsnilo in je padel pod vlak železnice Baltimore & Ohio. Nesreča se je zgodila prošlega marca v predmestju Parma.

General MacArthur odredil cenzuro za poročila s Koreje

TOKIO, 20. dec.—Glavni stan gen. MacArthurja je danes uvedel polno vojaško cenzuro za vsa časniška in radijska poročila, kakor tudi za slike, ki se nanašajo na vojno na Koreji. S tem je bil napravljen konec "prosto-voljni cenzuri," ki je obstojala od začetka konflikta.

Kakšne bodo kazni/ako bi se odredba kršila, trenutno ni bilo naznanjeno. Prav tako se še ni ustanovila procedura, po kateri se ima vršiti cenzura.

Na oporišču Hungnam divja ljuta borba

Komunistične sile, ki oblegajo stalno se krčeči polkrog zadnjega oporišča ameriških čet v Hungnamu, so danes povečale besnost svojega napada in prvič postavile v akcijo artilerijo, ki je začela sipati ogenj na Amerikance, ki držijo pas na morskem obrežju.

Toda kitajska artilerija je bila kmalu prisiljena k molku pod ognjem ameriških bojnih ladij, ki so na pozorišču, da krijejo čete ameriške osme divizije.

TRUMAN PODPISAL ZAKON ZA RENTNO KONTROLA

WASHINGTON, D. C.—Predsednik Truman je danes podpisal zakonski načrt, s katerim se je rentna kontrola podaljšala do 31. marca.

Novi uradniki

Na letni seji društva Ribnica št. 12 SDZ so bili izvoljeni vsi prejšnji uradniki in sicer: Predsednik Frank Wirant, podpredsednik Anthony Kausek, tajnik Joseph Ban, 1201 E. 169 St., zapisnikar Andy Sadar, blagajnik Anton Debelak, nadzorni odbor: Frank Jansa preds., Frank Lunder in Eddy Herbst, zastopnik za delničarsko sejo SND Frank Plut, za Klub društev SND Frank Jansa, za Ameriško-jugoslovanski center John Komatar in Joseph Ban, za SANS Joseph Champa. Društvo še v naprej ostane član S. N. Čitalnice. Seje se vršijo vsak drugi petek v mesecu v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., soba št. 4, staro poslopje. Obenem je društvo sklenilo, da se potrebnim in bolnim članom in članicam plača tri-mesečni assessment iz blagajne.

Oče ubit v nesreči

V avtomobilski nesreči je bil snoči ubit na 10706 St. Clair Ave. 45 let stari delavec v tovarni New York Central železnice v Collinwoodu, Patrick J. McLaughlin, ki je oče štirih malih otrok.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile 10. decembra pri družini Mr. in Mrs. Joseph Burya, 1149 E. 172 St., in jima pustile v spomin krepkega sinčka-prvorojenca. Dekliško ime mlade mamice je bilo Regina Lach, ter je hči Mr. in Mrs. Frank Lach, 1229 E. 173 St., ki sta postala četrtič stari oče in stara mama. — Čestitamo!

Najprej je potrebna kontrola živil in rentov, potem šele mezd

MURRAY IN GREEN PREDLOŽILA TRUMANU STALIŠČE DELAVSTVA

WASHINGTON, 20. decembra—Predstavniki organiziranega delavstva so danes opozorili predsednika Trumana, da ako hoče vlada izvesti kontrolo nad narodno ekonomijo, tedaj bi morala najprej odrediti kontrolo za cene živil in rentov, potem šele bi se smelo odrediti kontrolo tudi za delavske mezde.

Predsednik je bil opozorjen, da je organizirano delavstvo pod obstoječimi razmerami prisiljeno zahtevati povišek mezd, ker se cene živil in rentov brez postanka dvigajo.

53 odstotkov zaslužka gre za potrebščine

Poudarilo se je predvsem, da gre nič manj kot 53 odstotkov delavskega zaslužka za živila in plačevanje stanarine. Trumanu je bilo obrazloženo stališče delavskih unij na konferenci v Beli hiši, ki je trajala 40 minut. Navzoči so bili zastopniki obeh velikih delavskih organizacij, katere sta vodila predsednik Philip Murray od CIO in William Green od AFL.

Unije zahtevajo učinkovito kontrolo življenjskih stroškov

Delavska delegacija je predsednika pozvala, da se ustanovi samostojna komisija za stabilizacijo mezd, katere sklepi bi bili končni, in zahtevala, da obstoječe klavzule v obstoječih pogodbah za avtomatične poviške mezd v skladu z rastočimi cenami življenjskih potrebščin ostanejo nedotaknjene.

Unijski zastopniki so tudi apelirali na predsednika, da pozove kongres k amandiranju zakona za obrambno produkcijo, v svrhu resnično učinkovite kontrole nad cenami živil in rentov.

Senat odobril davke na visoke dobičke

WASHINGTON, 20. dec.—Senatna zbornica je danes sprejela zakonski načrt za obdavčenje odvisnih korporacijskih dobičkov, o katerem se računa, da bo povečal vladne dohodke za tri milijarde in 200 milijonov dolarjev na leto, kadar se trošenje za obrambo poveča, pa da se dohodki iz tega vira celo bolj povečajo.

Debata je trajala samo štiri ure in predloga je bila sprejeta brez pomenskega glasovanja. Sedaj gre pred konferenčni odbor obeh zbornic.

Senat je izvršil važne spremembe v predlogi, potem ko je bila sprejeta v poslanski zbornici in zvišal korporacijske davke iz 20 na 22 odstotkov, kar pomeni, da bo skupni izredni korporacijski davek znašal 47 odstotkov.

Novi davki bodo veljali za dobo od 1. julija tekočega leta naprej.

Predloga za civilno obrambo odobrena

WASHINGTON, 20. dec.—Poslanska zbornica je danes z 247 glasovi proti 1 odobrila administracijski program za civilno obrambo, glasom katerega bo tozadevni urad posedal izvanredne oblasti, ki jih bo mogel rabiti v stanju nujnosti.

Edini nasprotni glas je oddal republikanski kongresnik Clare E. Hoffman iz Michigana.

Sovjetska ambasada obtožena "skebanja"

WASHINGTON, 20. dec.—Sovjetska ambasada je pred kratkim izvršila večja popravila in med ostalim instalirala ognjegasn sistem. Domneva se, da je bilo to storjeno za slučaj, da bi bil Washington bombardiran. Toda vse delo so izvršili neunijški delavci.

Predsednik unije električnih delavcev CIO James B. Carey je vsled tega proti sovjetski ambasadi naperil obtožbo, da podpira "skebstvo." Carey je v svoji izjavi rekel:

"Ambasada je s tem sijajno pokazala, da niso trditve Sovjetske Rusije, da je prijateljica organiziranega delavstva nič drugega kot gola hinavščina. V Washingtonu je več kot 70 plumberskih podjetnikov, ki uposljujejo unijske delavce, ampak washingtonsko predstavništvo 'domovine proletarcev' je premišljeno najelo podjetje, ki uposljuje skebe."

KAZALO CEN ZOPET POSKOČILO ZA 3 CENTE

NEW YORK, 20. dec.—Kazalo cen statistične firme Dun & Bradstreet izkazuje, da so cene 14 osnovnih življenjskih potrebščin v teku zadnjega tedna napredovale za tri cente. To je višek za dobo zadnjih 27 mesecev.

80 DUHOVNIKOV BILO UBITIH NA KOREJI

VATIKAN.—Vatikanski radio poroča, da je bilo na Koreji od začetka vojne ubitih 80 katoliških duhovnikov.

Bolgarska vojska je dobila navodilo, da se pripravi na vojno proti Jugoslaviji

BEOGRAD, 16. dec.—(M. S. Handler v "New York Times") —Po poročilu, ki ga je objavil uradni list jugoslovanske macedonske ljudske republike "Nova macedonija," se v bolgarski armadi vrši indoktrinacija za vojno proti Jugoslaviji.

Poročilo, ki očitno bazira na zaupnih informacijah, pravi, da je bolgarski vojni minister gen. Peter Pancevski, dal čitati dnevni ukaz novemu razredu rekrutov, v katerem je Jugoslavija označena za sovražnika, proti kateremu mora biti Bolgarska pripravljena za vojno.

Gen. Pancevski je lani dospel iz Rusije in prevzel vodstvo bolgarske armade, kmalu potem, ko je bil sovjetski maršal Konstantin Rokosovski imenovan za šefa poljske armade.

Dnevni ukaz, katerega je izdal gen. Pancevski, je trdil, da se jugoslovanska armada pripravljala na sovražnost z Bolgarijo.

Domneva se, da se vrši slično psihološko pripravljanje v vseh satelitskih armadah na Balkanu.

Poročila o bolgarski ekonomski situaciji prikazujejo več zanimivih stvari, ki jih je trenutno težko oceniti. Bolgarska vlada je na zahtevo Sovjetske zveze opustila svoj obsežni načrt za elektrifikacijo in mesto tega podvela program gradnje jezov za umetno namakanje zemlje. Bolgarija je v letu 1949 dovršila samo en tak jez, letos pa je delo popolnoma počivalo.

Povišek električne energije je bil neznan, ko se je opustil program elektrifikacije.

Po poročilih, ki so jih objavili bolgarski listi, je vlada sedaj odredila drastično znižanje konzuma električne energije v več pokrajinah države. Raba elektrike za vsako družino je bila omejena na eno 60-watno žarnico, in izdan je bil tudi ukaz, da se uporaba elektrike za oglaševalne napise, izložbe, restavracije in gledališča zniža za 50 odstotkov.

Z izjemo delavnic, ki jih obratujejo ministrstvo za elektrifikacijo in živila, se je delovni teden v vseh podjetjih znižal iz petih na štiri dni.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 1-5311 — HENDERSON 1-5312
Issued Every Dry Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)	
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town: (Po raznašalec in po pošti v Clevelandu in izven mesta):	
For One Year—(Za eno leto)	\$8.50
For Six Months—(Za šest mesecev)	5.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.00
For Canada, Europe and Other Foreign Countries: (Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):	
For One Year—(Za eno leto)	\$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZAKAJ SE AZIJA BOJI ZAPADA

(MICHAEL STRAIGHT v "NEW REPUBLIC")

(4)

KULTURNA ANTIPATIJA. Tradicijska črta, ki baje obstoja med misticizmom Azije in materializmom Zapada, je zavajalna. Kakor je pred kratkim poudarila revija "Eastern Economist," je bil Vzhod v svojih začetkih v Indiji in Kitajski znanstven in razumski, dočim je bil Zapad, ki je sprejel svoje vere od Vzhodu, mističen in religiozen celo v dobi renesance. Danes so Zedinjene države bolj individualistične nego materialistične, in kar Azija danes najbolj krvavo potrebuje, je dvig njenega materialnega standarda.

Med Azijo in Zedinjenimi državami obstajajo istosčasno globoke kulturne antipatije. Nehru brez dvoma čuti, da je ameriška kultura plitva, mehanistična in masno-producirana. Njegovo zaupanje v družbo, ki ima tako malo spoštovanja za učenost, kjer pa se z denarjem tako lahko kupi politična moč, ni veliko. Zdi se mu, da Amerikancem manjka tankočutnosti in modrosti, da bi vedeli, kako rabiti ogromno oblast, s katero nenadoma razpolagajo.

Veliki mož v Aziji je še vedno mož miru. Pot v mir naj bi se našla s kompromisi in sporazumi, narejenimi takorekoč za kulisami. Azijci se boje naše očitne voljnosti, da sprejmemo tretjo svetovno vojno kot nekaj neizogibnega. Predvsem pa se boje naših vojnih metod. Kako ostati pri življenju, je bil slej ko prej prvi cilj posameznika v Aziji. Dokler se je preprost človek skozi vojne in revolucije mogel zapreti v svojo hišo, mu ni bilo mnogo mar, kateri izmed domačih ali tujih tiranov ga je tlačil. Ampak zjaj ga je občutek velike osebne nevarnosti, ko se je pojavil bombnik, ki je zažgal in razdejal njegovo hišo. Komunisti so seveda iztisnili zadnjo kapljo politične koristi iz svoje mehanične nesposobnosti, da bi bili kos strateški zračni sili Zapada in njegove atomske bombe.

Poleg teh antipatij pa obstajajo tudi nerazumevanja Zapada in zlasti Zedinjenih držav. Obstaja neki čudni nazor, da so Zedinjene države dežela, ki je, držeč Adama Smitha v eni roki, Herberta Spencerja pa v drugi, ostala nekje v 19. stoletju in da skuša ves svet v svoji lastni podobnosti preustrojiti v kapitalizem stare šole. Obstaja neki pošastni nazor, da so Zedinjene države dežela, ki dejansko hoče vojno. Obstajajo tudi tri trdožive utvare, ki vodijo Azijce k domnevi, da zmerom lahko računajo na pomoč Zedinjenih držav in da je mogoče javno mnenje Zapada brez rizika ignorirati.

Prvo utvaro ustvarja marksizem, in uči, da ker so kapitalistični narodi v večnih zagatah zaradi padajočih dobičkov, nerabljenih proizvodnih naprav in masnega brezdelja, so primorani, da izvažajo svoj kapital med tuje narode, ki so dovolj dobri ali neumni, da ga sprejemajo.

Drugo utvaro ustvarja Hollywood, in uči, da se Zedinjene države ena sama ogromna zakladnica bogastva, kjer je treba le pritisniti na gumb, pa se izdela vse, kar koli kdo poželi v tolikšni obliki, da bi bilo skupništvo prvega reda, ako se drugim narodom ne bi dalo vsega, kar bi radi imeli.

Tretjo utvaro ustvarjata naša vlada in naš tisk, ki učita Azijo, da v Zedinjenih državah obstaja tiska slepa histerija, da ni nekemu narodu treba storiti drugega, kakor da naslika komunistični strah, pa bomo vztrajali, da si pomagamo do vsega, kar posedamo, kolikor ga je volja.

So še druge utvare v Aziji, ki ustvarjajo nevaren optimizem in uničujoč strah, prav kakor ustvarjajo krivo sliko resničnega položaja oni azijski diplomatje, ki skušajo prikriti velike potrebe njihovih ljudstev.

Vrhu teh nesporazumljenj obstajajo resnični konflikti v interesih med Azijo in Zapadom. Ti konflikti so važni. Prizadevanja za organiziranje azijske nevtralnosti, in obdržati Združene narode kot organizacijo, h kateri morejo nevtraleci brez rizika pripadati z omejitvijo njihove agresijske vloge, in igrati politiko ravnovesja sile s podpiranjem komunizma kot šibkejšega tabora v svetovni borbi, so proti legitimnim interesom Zapada. V tem času, ko se sovjetski pritisk na Azijo veča, so vrednote, ki so nam skupne, mnogo bolj važne, kakor pa konflikti in bojazni, ki nas ločijo. Naši najgloblji antagonizmi morajo postati brezpomembni napram odločnosti vseh neodvisnih ljudstev, da se ne pustijo streti od sovjetskega valjarja.

Mleko najpopolnejša hrana

Mleko je najpopolnejša hrana, ki jo pozna človek. Mleko zdostuje samo brez druge hrane za preživljanje mladih sesalcev tudi za daljšo dobo, če ga le ti dobivajo v zadostni količini, kar ni mogoče reči o nobeni drugi hrani.

Človek je našel v mleku domačih živali že v pradavnih časih svojim potrebam in željam izredno ustrezajočo pijačo in hrano. Ta se odlikuje po svojem okusu in po svojih hranilnih snoveh. Te vrednote mleka domačih živali uporablja človek od nekdaj v raznih oblikah: kot naravno mleko, smetano, maslo in sir.

Dandanes porabi človek še vedno največje količine mleka v njegovi naravni obliki, bodisi da ga uživa čistega, ali pa da ga primesta drugim pijačam, med katerimi prednjači kava. Potrošnja naravnega mleka je ogromna posebno pri evropskih narodih. Danci, Švedi, Norvežani in tudi Nemci ter Čehi porabijo dnevno povprečno en liter naravnega kravjega mleka na glavo. Posamezni Švicar je v letu 1949 potrošil 237 kilogramov mleka kot pijačo in 236 kilogramov v obliki raznih mlečnih proizvodov, skupaj nič manj kot 473 kilogramov; ta ustreza približno enaki količini v litrih (en kilogram je 0.97 litra mleka).

Po vsem tem je razumljivo, da posvečajo pri vseh naprednih narodih in državah veliko skrb in pažnjo kakovosti in zdravstvenemu stanju mleka, ki je namenjeno potrošnji. Namen odgovornih oblastev je zagotoviti potrošnikom kolikor mogoče pristno in zdravo mleko. V ta namen vodijo odločno borbo proti raznovrstnim nalezljivim boleznim pri domači živini, kot so na primer goveja sušica ali tuberkuloza, zvrženje ali abort vsled bakterij "banga," slinovka itd. Oblasti skrbijo predvsem za strokovni pouk živinorejcev in za zboljšanje neprimernih, temnih in vlažnih hlevov.

Za proizvajalce in za razdeljevalce mleka obstajajo v Švici, kakor tudi drugod posebni pravilniki, ki urejajo ravnanje z mlekom, namenjenim za potrošnjo od molže do potrošnika.

Mleko se zelo hitro kvari posebno ob toplem vremenu, ko dnevna toplota presega 20 stopinj Celzija. Kvari se zaradi tega, ker se pri tej in pri višji toploti v mleku razmnožujejo nepojmljivo hitro vsakovrstne drobnogledne glivice ali bakterije, za katere je mleko tudi zelo dobra hrana.

Dočim vsebuje snažno mleko ob molži en kubični centimeter približno 5,000 bakterij, jih moremo naštet po 24 urah v enaki količini mleka in pri toploti 5 stopinj Celzija komaj 2,400 več. Toda glivice narastejo v istem času in v isti količini (1 kubični centimeter) mleka pri toploti 35 stopinj Celzija pa čez 812 milijonov.

Zaradi tega je neobhodno potrebno, da se na primeren način prepreči ali vsaj omejuje razmnoževanje omenjenih bakterij v mleku, ki ga kvarijo. V ta namen mora živinorejec posvetiti največjo pažnjo že pri molži mleka, da bo ta opravljena z največjo snago. Takoj po molži se prececi na cedilu z drobnimi luknjicami in, posebno poleti, ga takoj ohladijo z mrzlo vodo na posebnih hladilnikih. Ohlajeno mleko se potem dvakrat dnevno odvaža v podeželska zbirališča. Tukaj preizkusijo mleko na okus, na maslobo in na morebitne pokvare ali bolezni, ter ga po potrebi še enkrat bolje preceديو in ohladijo. Iz zbirališč morajo mleko prepeljati vsaj enkrat dnevno v osrednjo ali centralno mlekarno, ki je zgrajena navadno v bližini potrošniškega mesta.

Prostopek z mlekom v osrednji mlekar

Za hitro pripravo znatnih količin konsumnega mleka morajo osrednje mlekarne razpolagati s primerno opremo raznovrstnih strojev in aparatov. Najprej prečistijo še enkrat temeljito vse mleko s posebnimi centrifugami; v manjših obratih uporabljajo še posebna cedila. Po očiščenju ohladijo mleko naglo na 4 do 7 stopinj Celzija. Za to opravilo služijo najbolj veliki ploščati hladilniki, na katerih se mleko hladi in zrači. Seveda morajo to delati v zračnih in zdravstvenih prostorih, kjer ni prahu, ker bi sicer ta mleka zopet onesnažil. Čisto in ohlajeno mleko ohranijo v ogromnih posodah, ki jih imenujejo tudi "tanksi" in ki so postavljeni v hladne in prostorne kleti.

To mleko je surovo in vsebuje še vsakovrstne koristne in škodljive bakterije, med katerimi so lahko tudi razne bolezenske klice. Razvažajo in razmnožujejo tako mleko potrošnikom navadno v zaprtih vrčih. Na vsak način pa je treba tako mleko pred uživanjem zavreti, kajti samo visoka toplota 100 stopinj Celzija in še višja lahko uniči bakterije v mleku.

Brez predhodnega zavretja smemo uživati le mleko iz zaprtih steklenic, ki so jih mlekarne napolnile s "pasteriziranim mlekom." Pasterizacija opravlja lahko na več načinov. Pri "počasni pasterizaciji" segrevajo mleko v primernih posodah ali pa v ceveh, okrog katerih se pretaka vroča voda, na 63 do 65 stopinj Celzija za dobo pol ure.

IZVRSTNO MILO IZ PETROLEJA

Milo iz petroleja sicer ni nova iznajdba. V Ameriki ga poznajo in proizvajajo že nekaj let. To mleko se je tako odlično izkazalo, da je leta 1948 proizvodnja narasla na 400 milijonov kilogramov, čeprav imajo v Ameriki dovolj cenjenih tehničnih maslobo za izdelavo mila.

V Jugoslaviji pa občutno primanjkuje tehničnih maslobo. Skoraj vse surovine za izdelavo mila je Jugoslavija pred vojno uvažala. Tudi danes mora še rvačati skoraj 96% surovin za izdelavo mila. Zato proizvodnja mila v zvezi z drugo industrijsko proizvodnjo in s potrebami ne more zadovoljivo naraščati.

V Zavodu za industrijsko raziskovanje v Ljubljani, kjer so rešili že veliko zamotanih tehničnih vprašanj, ki so velikankega pomena za osamosvojitve in razvoj jugoslovanske industrije, se je zdaj posrečil tudi postopek izdelave mila iz petroleja.

Zavod za industrijska raziskavanja je začel delovati že leta 1947 ter se je med drugim takoj začel tudi zanimati za proizvodnjo sintetičnega mila. S tem vprašanjem se je posebno pečal inženir Ivo Stojković, ki je napravil nešteto različnih tehnoloških poizkusov ter končno prišel na idejo mila iz petroleja, ki je v Ameriki tako priljubljen. Toda kakšen je tehnološki postopek za izdelavo tega mila? Stojković se je poglajbal v literaturo in zbiral podatke, ki pa jih skoraj ni bilo. Šele po daljšem času je izsledil v neki ameriški reviji znanstveno razpravo, ki mu je pri njegovih nadaljnjih poizkusih skromno nakazala pot. Ob koncu januarja letos je začel z laboratorijskimi poskusi. To je bilo zvezano s nešteti težkočami. Treba je bilo raziskati različne vzorce petroleja, rafinerije pa so to delo otežkočile, ker niso pošilejale primernih, zanesljivih označenih vzorcev. Kljub temu pa so bili ob koncu marca že vidni prvi uspehi. Poizkusi v gospodinjstvu so pokazali, da novo mleko prav nič ne zaostaja, temveč celo veliko prekaša sintetično mleko "Igepon," ki so ga pred vojno izdelovali v Nemčiji.

Ko je Zavod sprejel iz Amerike vzorce ameriškega mila iz petroleja, so ugotovili, da domači izdelki prav nič ne zaostajajo za ameriškim milom. Prednost nove vrste mila skoraj ni mogoče preceniti. Nobeno drugo pralno sredstvo se ne more kosati z njim v tekstilni industriji za pranje volne. Z njim je mogoče prati tudi s slabo kislo raztopnino ter tudi z morsko vodo, kar je največjega pomena za primorske kraje, kjer sladke vode primanjkuje.

"Nagla ali visoka pasterizacija v segrevanju mleka od 71 do nad 110 stopinj Celzija v posebnih aparatih za dobo samo nekaj minut ali celo sekund.

Zadnji način se uporablja v osrednjih mlekarnah v vedno večji meri, ker poškoduje vitamene manj kot pri toploti izpod 100 stopinj Celzija, se sicer uničijo vse klice, ki ne tvorijo trosov ali spor, ostanejo pa žive bolezenske klice, ki so naredile trose. Mleko popolnoma brez klic dobimo le, če ga segrevamo čez 100 stopinj Celzija. Pasterizacija v navadnem smislu torej samo zniža število klic v mleku, ki se zaradi tega tudi delj časa ohrani. Odprto, pasterizirano mleko se pa lahko okuži kakor surovo mleko na poti iz mlekarne do potrošnika.

Neposredno uživanje takega mleka zna biti pod raznimi pogoji zdravju celo bolj škodljivo kot uživanje surovega, ker se s pasterizacijo mleka uničijo v njem ne samo biološko zelo pomembne bakterije mlečne kisline, ampak tudi še druge važne in naravne snovi, ki branjajo človeka pred boleznijo. Oddaja ali prodaja pasteriziranega mleka more biti res zadovoljiva samo če se ta izvede v steriliziranih in hermetično zaprtih steklenicah.

Vsekakor se tudi pasterizirano mleko v steklenicah ohrani le omejen čas in ne sme nikakor biti izpostavljeno svetlobi in toploti. V zvezi s tem moramo še omeniti, da pasterizacija si nikakor ni dosegla z dosedaj poznanimi postopki svojega ključka v tehničnem razvoju. Utemeljeno je tudi upanje, da se bodo z napredkom tehnike našla še nova pota tudi v tem pogledu.

lo veliko prekaša sintetično mleko "Igepon," ki so ga pred vojno izdelovali v Nemčiji.

Ko je Zavod sprejel iz Amerike vzorce ameriškega mila iz petroleja, so ugotovili, da domači izdelki prav nič ne zaostajajo za ameriškim milom. Prednost nove vrste mila skoraj ni mogoče preceniti. Nobeno drugo pralno sredstvo se ne more kosati z njim v tekstilni industriji za pranje volne. Z njim je mogoče prati tudi s slabo kislo raztopnino ter tudi z morsko vodo, kar je največjega pomena za primorske kraje, kjer sladke vode primanjkuje.

Proizvodnja mila iz petroleja v Jugoslaviji bo prihodnje leto že v planu. Čeprav bo morda prvo leto znašala samo okrog 1,000 ton, bo tudi ta količina že lep prispevek za preskrbo industrije in prebivalstva s pralnimi sredstvi. Razumljivo pa se bo potem proizvodnja z vsakim letom večala.

Spočetka bo treba uvažati bencol. Toda v razmerju s surovinami, ki jih Jugoslavija uvažajo za izdelavo običajnega mila, bo to mnogo cenejše. Tako stanejo surovine za izdelavo enega kilograma mila 10 dinarjev, od tega 96% odpade na uvoz. Surovine za izdelavo mila iz petroleja pa stanejo 4 dinarje za kilogram, od te vsote pa odpade le 0.40 dinarjev za uvoženi bencol. Ko bo pa začela obratovati prva domača koksarna, bo imela Jugoslavija sama tudi dovolj bencola. Novo mleko ne uporablja v tekoči obliki ali v prahu, iz katerega bodo izdelovali tudi pralni prašek.

Zelo smo bili ponosni na naše obiskovalce iz Detroita: Mary Bernick, Mr. in Mrs. Bole ter Mr. in Mrs. Potočnik, na našo že dolgo let podpirateljico Frances Miheve iz Salema, Ohio, ter druge iz Girarda, Barbertona in Toledo. Pogrešala sem pa tebe, Mary Ravnika iz Loraina, Ohio,

Dr. Metod Mikuš:

BORKA ANGELA

Spet smo se znašli na sektorju Illova gora-Muljava-Kriška vas. Bilo je že proti poletju in partizanom ni bilo treba reči dvakrat, naj zlezejo na zoreče češnje. Ene izmed zadnjih večjih operacij so bile takrat, ki jih je z velikim uspehom vodil Milovan Saranović, ki je nekaj dni za tem junak kot partizan-jurišač Angela in v vsej brigadi je bila zato velika žalost.

Takrat nisem vedel, pa tudi danes ne vem, kdo je bila ta Angela. To se pravi, ne vem, kako se je pisala, kdaj in kje je bila rojena, odkod je bila in še tisoč podrobnosti, ki bi sicer zanimale vsakega človeka-nepartizana. Nam vsem je bilo dovolj, da je bila Angela in to naša Angela, partizan.

V borbi je bila velik junak, spretna, iznajdljiva, izredno odločna in junaška, drugače pa dober, zvest in iskren prijatelj, pravi tovariš. Na naših slovitih mitingah je lepo zapela, zvečer pa se je bilo treba z njo prav na glas pomeniti, sicer ti je vsilila svojo odejo, češ da nje nikoli ne zebe. Bila je bolj majhna kot velika in vedno se je smejala. Zdelo se mi je, da je bila nasmejana še takrat, ko jo je sovražna brzostrelka dobesedno prestrigla na dveje. Z veseljem je pač živela, lep se ji je zdel svet in dobri njeni tovariši in prijatelji in z veseljem je tudi umrla, ker je bilo tudi to potrebno.

Tiste dni smo imeli pred seboj močne edinice Rdečih krav in specialne bataljone M. Kot so poskušali vselej, so takrat še prav posebej, da bi nas obkolili in uničili. Belogardisti iz skoro vse Dolenjske so jim kazali pota in steze nam za hrbet. Hude borbe so to bile in čudilo se nam je samo sonce, rože pa so s pobožno vneto pile živo slovensko kri. Bile so to borbe partizanov, borbe pravega in zdravega slovenskega človeka.

Koliko je bilo tisti dan jurišev, ne vem. Z njihove strani je

bil najhujši proti večeru in ustavili smo ga šele s protinapadom. Takrat je padla tudi Angela. Kot se je spodobilo, smo jo lepo pokopali in nič nas ni sram priznati, da smo še jokali prav vsi.

Poznamo izrek, da so solze poceni. A partizanske ne. Za Angela pa smo jokali. Kot takrat, mislimo še danes in bomo do smrti: Angela je bila junak-partizan in z njo vse tiste prve soborke, ki so padle ali pa so po izrednem slučaju ostale še žive. Težko so prenašale vs kruto in divjo težo partizanskega življenja, a prenesle so jo vdano in požrtvovalno in dostikrat lepše in vdanejšje kot mi. Kot mi, so ležale tudi one v blatu, gazile Krko ali Savo, bile lačne, da so se opotekale in kot nam, so se tudi njim prikazovali po celonočnih marših prividi prijaznih in gostoljubnih hiš. A ko si hotel vstopiti, si zadel ob drevo ali belo in neumljeno krakško skalo. Ko je toliko drugih slovenskih deklet brezskrbno spalo, je partizanka stala na straži in varovala utrjene borce.

Z zadoščanjem v srcu in z velikim veseljem človek srečuje v teh velikih dneh te svoje znanke. Skromne so, kot so bile in skoraj da je nesiguren njihov še vedno okovani korak na gladkem tlaku ljubljanskih cest. In še nekaj zaupajo človeku s svojimi živimi očmi: težko in hudo je bilo takrat. Bilo pa je tudi lepo. Lepo je bilo lačen in žejen hoditi preko skrivnostnih gričev z nizkimi borovci zasajene Notranjske, lepo je bilo v borbah in na marših.

Človeku se stoji po obširnih, globokih gozdovih Roga, zaželi si, da bi še enkrat prespal pod drevesi dobrohotnega Mokra, hotel bi truden na Krim, hotel bi še enkrat živeti v dobri družini partizanov, v brigadi. Lepe so bile tiste težke ure v brigadi, lepe so bile tiste težke ure, ko smo v črnih nočeh zrl iz Dolomitov na razsvetljeno Ljubljano in hrepeneli po njej, po naši ljubljani materi.

UREDNIKOVA POŠTA

Zarjani se zahvaljujejo

Cleveland, Ohio — Koncert pevskega zbora Zarja je bil zelo uspešen na Zahvalni dan in to vkljub temu, da se ta dan družine in njih prijatelji gostijo ob puranovi pečenki.

Našim stanovitim obiskovalcem pa gotovo bi ne bilo Zahvalnega dne z užikom brez Zarjinega koncerta. Vsem se najtopleje zahvaljujemo, kateri ste na katerikoli način pomagali k dobremu uspehu. V prvi vrsti se zahvaljujemo vsem društvom in članstvu za njihovo kooperacijo, našemu Tonetu Jankoviču, ki je bil zelo priden pri prodaji vstopnic, nadalje Mrs. Petrich za prepis igre, Joe Skuku, ki je oskrboval oder.

Dalje iskrena hvala vsem darovalcem, in sicer: Mrs. Theresi Cerkenik za dar \$25, John Tavčarju, tajniku Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave., za \$2, Louis Strukel, \$1, Mary Stupar \$1 in Rosie Lap \$1.

Prisrčna hvala gre tudi našim kuharicam Ursuli Mulej in Sophie Strumbel, našim dekletom, ki so pridno stregle gostom in izvrstnim bartenderjem, ki so gasili suha grla.

Zelo smo bili ponosni na naše obiskovalce iz Detroita: Mary Bernick, Mr. in Mrs. Bole ter Mr. in Mrs. Potočnik, na našo že dolgo let podpirateljico Frances Miheve iz Salema, Ohio, ter druge iz Girarda, Barbertona in Toledo. Pogrešala sem pa tebe, Mary Ravnika iz Loraina, Ohio,

saj nisi nikoli izostala. Ali si šla tudi ti na "jago?"

Kogar veseli petje, naj vstopi med naše vrste, v Zarjino družino, ste dobrodošli!

H koncu vam želi pevski zbor Zarja vesele božične praznike in srečno novo leto ter obilo uspeha v bodočnosti.

Mary Bozich.

ŠKRAT

Srednja pot

Neki nadebudni urednik se jezi, zakaj je šel predsednik Truman tje dol na Pacific do generala MacArthurja.

Truman že ve, kaj dela MacArthur že ve, kako se vojskuje. Vsak poi vesta, tako sta tudi vsak pol pota naredila na otok Wake. Tako je: Oba hodita po srednji poti.

Se drži!

Korošec Gutsman je leta 1789 zapisal tole:

Ce bi ljudje ne mrli in konj ne drli, bi svet še davno podrl!

Oče ne mara žensk

Oče: Mladenec me je danes vprašal v pisarni, če bi ga ti poročila. Jaz sem mu pritrdil, da se to lahko zgodi.

Hči: Toda, oče, kako bom zapustila mojo dobro mamico? Oče: Saj je ni treba zapustiti, kar s teboj naj gre.

UDOVICA

POVEST IZ 18. STOLETJA

Napisal: I. E. Tomić

Poslovenil: Štefan Klavs

(Nadaljevanje)

Pri sreću mu je bilo, kakor bi si bil podpisal smrtno obsodbo, ali umakniti se ni hotel nič več. Ko se je zmrčilo, so odšli Damjaniči v Karlovec, in od tukaj v Zagreb. Stjepan je imel na sebi še vedno redovniško obleko, kar je odgovarjalo njegovi obrti glavi. Potovali so ponoči z veliko hitrico. Med potjo so zamenjavali konje, da so čim prej prišli v Zagreb. Ob prvem svitu so prišli na kaptol. Ignacij je iskal zavetja za kratek čas pri rojaku kanoniku Pogleđu, a ta ga je odbil. Nato je poskušal svojo srečo pri bratih frančiškanih, ki so ga tudi ne radi sprejeli, ko so izvedeli za vzrok njihovega prihoda v Zagreb.

Se istega dne si je izprosil Ignacij pristop k predsedništvu komisije, grofu Althanu, ki ga je zelo ljubezljivo sprejel, tako, da je Ignacij pričakoval najboljšega uspeha od tega svojege koraka.

"Vi ste sorodnik, kaj ne, onega Damjaniča, ki ga iščemo?" je vprašal predsednik komisije s smehom na obrazu Ignacija. "Njegov rodni brat sem."

"Ali kaj čujete o beguncu? Ali veste zanj? Ali hoče priti pred komisijo?" je vprašal grof hitro.

"On bi prišel, vaša milost," je odgovoril Ignacij, "a se boji, da bi ga ne uničil ta korak."

"Potem se smatra za krivca!"

je rekel grof živo. "To je najboljši dokaz za njegovo krivdo. Ali," je nadaljeval grof z fino premetenostjo, "morda vendar ni toliko kriv, kolikor se čuti. Treba bi bilo čuti, kako se bo branil. Gotovo ima dovolj stvari, s katerimi se more braniti pred komisijo."

"Brez dvoma, gospod grof," je prišel Ignacij živo. "Če je držal s kmeti, je to storil le na višje, ker se je bil njihovih nasilstev."

"No, vidite!" se je nasmejal grof Althan nekam čudno. "Gotovo bo še kaj več, kar se bo moglo uvaževati. Sedaj mi pa povejte, česa se boji vaš brat?"

"Govori se različno, gospod grof!" je odgovoril Ignacij s tihim glasom. "Slišal sem, da bo ... ah, strah me je izreči."

"Kar povejte!" je vspodbujal grof Ignacija.

"Da bo morda usmrčen!" je izustil Ignacij preplašeno. — "Kakšna sramota bi to bila za našo staro, ugledno rodbino!"

Grofovo lice se je zresnilo. Zviti predsednik se je delal kakor da nekaj premišlja, a na to je rekel s tihim prepričevalnim glasom Ignaciju, ki je lovil z napol odprtimi ustni vsako grofovo besedo.

"Do tega ne pride! ... Za to vam jamčim jaz."

Ignacij se je v znak hvaležnosti priklonil predsedniku komisije, ki je bil edini zmožen kaj takega obljubiti.

"Ali za drugo vam ne jamčim," je pristavil grof, "ali me razumete?"

"Torej izgubi morda svobodo, plemstvo in posestvo?" je vprašal Ignacij zelo v skrbeh.

"Saj to vam ne bo prav nič škodovalo," je rekel grof hitro, ki se je z Ignacijem igral, kakor mačka z mišjo.

"Kako mislite to, gospod grof?" je vprašal Ignacij naglo, ker mu je nekaj padlo na um.

"Če vaš brat zgubi posestvo, morda zapade vam!" je odgovoril grof, pazno motreč plemiča, katerega so te besede takoj spremenile.

Ignaciju je šinila naenkrat misel v glavo, da bi on dobil posestvo svojega brata, za katerega se je dosedaj odkritosrečno trudil, da bi ga rešil; in ta misel ga je tako obvezala, da so se mu zabliskale oči kakor Judežu, ki je prodal svojega učitelja. Bratska kri je izginila, kakor da je ne bi bilo nikdar v njegovih žilah, in samo misel po večjem premoženju je obvezala na prvi mah njegovo slabo, nečisto dušo.

"In vi nam morate pomagati, da pride vaš brat čim preje v roke komisije ... Roka roko umiva ... Razumete?" je govoril grof, motreč z izkušenim očesom plemiča, na katerem je videl, da je za ceno bratovega posestva pripravljen storiti vse in še celo prodati bratovsko kri.

"Razumem," je zajecjal Ignacij, katerega je bilo sram samega pred seboj.

"Trdno sem prepričan, da veste, kje se skriva vaš brat ... Ali ni tako?" je vprašal grof sedaj z ostrejšim glasom.

"Da, gospod grof!" je odgovoril Ignacij komaj slišno.

"Vi mi ga izročite brez obojavi, ker vi ste mi za njegovo sedaj odgovorni," je nadaljeval grof, še ostreje, kakor človek, ki je gotov, da drži plen

Uncle Sam Says

Here's your answer on what to do for Christmas — Give the Present with a Future, U. S. Savings Bonds. Bond buying is the easiest shopping you can make. They're available at any bank, post office, or where you work. So, this Christmas, make your gift mean more than ever before. GIVE U. S. SAVINGS BONDS FOR CHRISTMAS!

U. S. Treasury Department

v svojih rokah. "Kedaj se zgodi to?"

"Se danes, gospod grof!" je obljubil Ignacij priklonivši se.

"Dobro! Toda pomnite, da ste mi dali svojo besedo in da — z menoj se ni šaliti," je rekel grof resno, a takoj na to mu je podal s prijaznim nasmehom roko v slovo.

Grof Althan je bil zelo zadovoljen, da dobi v roke Stjepana Damjaniča. Želel je pokazati hrvaškim plemičem, da je tudi nad njimi oblast, ki jih more, kolikor le hoče, škčpati za vrat. Dosedaj so bili zaslišani mnogi plemiči, katere so ujeli kmetje obdožili nasilstev in nezakonitosti, a ti so se znali izvleči iz zanke, dokazujoč, da so to samo obrekovanja, katera sedaj govore razuzdani kmetje pred komisijo. A da niso nedolžni, so pokazali v zadnjem svojem uporu, ko so ropali in plenili hujše od razbojnikov. S tem so se rešili plemiči; Damjanič pa, proti kateremu se je nabrala kopica težkih dokazov, bo gotovo kaznovan tako, da bodo iznenađeni vsi plemiči. Samo to je želel grof Althan in zato je obljubil Ignaciju nagrado. Da-li tudi izvrši svojo obljubo, to je drugo vprašanje.

Ignacij se je vrnil od Althana domov, odločil je delati hitro in brez Kristofove vednosti, ker se je bal, da ne bi bil ta zadovoljen z njegovim načrtom. Zato ga je pod pretvezo, da ne bo posestvo brez gospodarja, poslal na svoj grad, a sam je po hitel izročiti Stjepana komisiji.

"Ti greš še danes pred Althana," je rekel Ignacij bratu, ki ga je komaj pričakoval. "To želi grof in je še povrh tega zapovedal. Dolgo sva govorila in obenem ti morem jamčiti, da se ti ne zgodi nič hudega. O smrti ni govora. Dal mi je besedo, da do tega ne pride, a kar se zgodi dalje, pokaže razprava. Tako mi je rekel grof."

Stjepan je molčal in gledal temno pred-se.

"Obljubil sem mu," je nadaljeval Ignacij, "da te zvečer privedem v škofovo palačo. On me drži za besedo in mogel bi to drago plačati, če jo prelomim. Bodi torej pripravljen, ker vidiš sam, da se ne moreš odtegniti."

"Dobro, pripravljen sem," je rekel Stjepan z žalostnim glasom. Tega zaupanja do grofa Althana on ni občutil v sreću ter se je s težko slutnjo odločil, da se izroči rokam pravice.

Pred palačo je stražila četa banovcev, katerim je zapovedoval kapetan Tolmaj. Damjanič sta šla naravnost k njemu.

"Kaj želite gospoda?" ju je vprašal kapetan.

"Po nalogu njegove milosti grofa Althana izročam vam plemiča Stjepana Damjaniča!" je rekel Ignacij trepetajočim glasom.

"Sprejemam ga v imenu zakona," je odgovoril Tolmaj in položil roko na Stjepanovo ramo.

"Zbogom brat!" je rekel Ignacij ter mu pritisnil Judežev poljub na usta.

Ujetnik ni mogel spregovoriti niti besede. Nepopisno, da, zagonečno je pogledal brata in nato hitro odšel skozi vrata, ki so vodila v škofovo palačo.

Ignacij se je vrnil s povešeno glavo v samostan.

Kapetan je odvedel Stjepana v stolp škofove palače, kjer mu je odprl malo, zadušilo celico. Jetrničar je posvetil s svetiljko v novo bivališče ujetega plemiča. Žalost je obšla Damjaniča, ko je zagledal svoje novo stanovanje. Ležišče je bilo iz trdih desk in slame; v drugem kotu je videl klop, na kateri je bil kos suhega kruha in vre vode.

"Lahko noč!" je rekel kapetan jetrniku ter ga potisnil v ječo; takoj nato je zaprl za njim težka železna vrata, jih dobro zaklenil ter odšel.

Med tem, ko je Stjepan tožil grenke solze na svojem trdem ležišču v stolpu škofove palače, je njegov rodni brat razlunal, za koliko poveča svoje posestvo, kadar dobi obljubljen bratovo grajščino v Preseki. IX.

Nekoliko dni po tem dogodku sta se sešli na določen dan Pudentijana in Gita v Magdičevi hiši na griču. Prišedša iz Vavražina v Zagreb, je Pudentijana takoj izvedela vse o Stjepanu Damjaniču, in čula je, kar govore plemstvo, duhovniki, meščani in vsi ter je poklicala Gito, da naj pride takoj v Zagreb.

Kar so govorili ljudje o Ignaciju in Kristofu Damjaniču, je bilo grdo in črno. Vse ju je obsojalo kakor izdajici svoje krvi, kakor človeka brez duše in srca. Ko je izvedela Pudentijana, kako sta brat in stričnik izročila, ali boljše rečeno, prodala Stjepana grofu Althanu, temu sovražnemu tuvcu, ki je prišel samo zato, da svetlo pokaže Hrvat v še bolj temni luči, nego so v resnici bili, — je skoro zbesnela od jeze do Ignacija in še bolj do Kristofa Damjaniča, bivšega svojega upravitelja. Kako se je bila prevarila v njem! Imela ga je za poštenjaka od temena do pete, a sedaj izdaja v družbi z očetom tučju svojo najbližjo kri. In takega moža naj vzame Gita? ... Nikdar! ... Čeprav ga še tako ljubi, ona ga mora pozabiti. Mora! Tako je odločila Pudentijana in Gita bi se jej morala pokoriti.

"Da, le izbij si to ženitev iz glave!" je govorila jokajoča baronica Giti, ki se je opirala z rokami na svoje močne boke.

"Ti ne smeš vzeti takega moža, ki si je omadeževal ime z nepodstojljivim činom, ko je izdal svojo kri, in morda še prodal."

"On ni kriv", pristavi jecljajoč Gita, "... Jaz ga tako ljubim; čez nekaj mesecev bi se imela poročiti, da sedaj se naj naenkrat odrečem vsemu ... Ah, to je hudo! Čakaj vendar, da tudi on svoje pove!"

"Jaz sem ga tudi semkaj poklicala", jo je prekinila baronica. "Kaj pa more povedati? Poreče, da ni nič hudega mislil za strica, ko ga je izvalil iz samostana, kjer je bil varen, ali pa se bo izgovarjal na očeta. To so vendar samo prazni izgovori. ... Da on ne bi vedel, kaj namerava oče s stricem! Res ga je oče poslal domov, in on je moral vendar dobro vedeti, za kaj gre ... Čuj me! ... Ves svet enako misli o tem gnusnem činu in sodi prav. Plemstvo je izvrglo iz svojega kroga Ignacija Damjaniča in njegovega sina, tvojega zaročenca ... Ne eden, ne drugi ne sme stopiti pod plemiško streho, ne sme prihajati v županjske skupščine, ne v kraljevske ... Postopalo se bo z njima, kakor z gobavci, in njuni potomci bodo dolgo čutili posledice sramotnega čina svojih očetov ..."

MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE

The May Co's Basement

Otroški, s trdimi podplati

RAYON SATINASTI

Hišni

Copati

• Rdeči • Plavi

Regularna 2.49 vrednost

1.69

Krasno izdelani copati, vrhni del iz brocade satina in cverličnim faille satinom ob robu zgoraj in spodaj. Trdi podplati. Krasno darilo za vašo priljubljeno deklico. Mere 10 do 12, 12½ do 3.

Moški, iz ovčje kože

"OPERA" COPATI

A. Lounge-Tan in rjave barve usnja, tan in burgundy usnja, plavo in burgundy usnja. Pna podloga. Mere 7 do 12, polne širine. 3.49

3.49 in 4.95

Darilo, ki bo zadovoljilo katerega koli moškega — ves vrhni del iz usnja — nekateri copati imajo usnjeno podlogo, vse z usnjenimi podplati in pete iz gumija.

B. Finger Vamp po "Esquire" — Tan usnje, črno in temno rdeče usnje. Z usnjeno podlogo. Mere 7 do 11, polne širine. 4.95

C. Ambassador po "Esquire" — Plavo usnje z rdečimi ali sivimi progami, tan usnje z beige in rjavimi progami, temno rdeče usnje z črnimi in rdečimi progami. Vse z usnjeno podlogo. Mere 7 do 11, polne širine. 4.95

Poština in telefonska naročila sprejeta — Pokličite CHerry 1-3000

Basement oddelek s čevlji

BOŽIČ PRIHAJA

OMOGOČITE VAŠIM SLAVITEV BOŽIČA S POSILJATVO NASIH

EXPRESS PAKETOV

Nad 16,000 Ekspres Paketov in vreč moka IZROČENIH prejemnikom v Jugoslaviji

EKSPRES MOKA! PAKETI! EKSPRES STREPTOMYCIN!

NAJBOLJŠE AMERISKO IN KANADSKO BLAGO

Iz našega glavnega skladišča v svobodni zoni Trsta, paketi dospejo prejematelju v JUGOSLAVIJO najkasneje V TEKU OD 15 DNI

BELA KANADSKA MOKA Najboljše vrste "E" Grade Manitoba Spring Wheat \$11.00

Pakirana v dvostručni vreči. Flour. 100 funtov

Paket št. 1	Paket št. 2	Paket št. 3	Paket št. 4
10 lbs. riža	10 lbs. riža	10 lbs. bele moka	10 lbs. svinjske masti
10 lbs. svinjske masti	10 lbs. spaghetti	5 lbs. sirove kave	20 lbs. sladkorja
10 lbs. sirove kave	5 lbs. sladkorja	5 lbs. sladkorja	5 lbs. sirove kave
10 lbs. spaghetti	5 lbs. sirove kave	5 lbs. svinjske masti	
	5 lbs. svinjske masti	5 lbs. mila za pranje	

Paket št. 17	Paket št. 21	Posebni
20 lbs. sladkorja	20 lbs. sladkorja	Paket št. 25
15 lbs. riža	20 lbs. riža	1 liter oljčnega olja
5 lbs. sirove kave		2 lbs. riža
		3 lbs. kave
		5 lbs. sladkorja
		5 lbs. moka
		2 lbs. masti
		9 lbs. spaghetti
		1 lb. mlečne čokolade
		1/2 lb. cocoa
		1/2 lb. čaja
		1/2 lb. črnega popra

! NOVO ! ! NOVO ! ! NOVO !

PRVOVRSTNA ČRNA ALI BRAUN BOX KOŽA S KOMPLETNIM PRIBOROM

Za 2 PARA moških čevljev \$13.00 Za 2 PARA ženskih \$12.00

Za 2 PARA moških delovnih čevljev \$13.00 Za 2 PARA otroških čevljev \$11.00

MATERIAL ZA POPRAVO 4 PAROV \$4.50

STREPTOMYCIN

"Merck"

(Dihydrostreptomycin) 10 gramov \$9.50, 20 gramov \$16.00, 50 gramov \$37.00, 100 gramov \$73.00

Pošljimo tudi vsa druga zdravila.

Ako se plača v kanadskem denarju, je treba dodati 8% več kot so gornje cene.

Popolni ali delni gubitek paketa se nadomesti z novim ali pa s povrnitvijo denarja.

Pošljite PISMA, NAROČILA, ČEKE, MONEY ORDERS na:

EXPRESS GIFT PARCEL SERVICE

55 WEST 42nd STREET — Telefon BRyant 9-0252—9-0253, NEW YORK 18, N.Y., U.S.A.

SPANJE IN SANJE

Spanje pomeni počitek za cel organizem in zaradi tega tudi krepki delovni sposobnost posameznika. Če vzamemo 60 let kot povprečno življenjsko dobo, potem spi ta človek 20 let, če računamo, da spi dnevno povprečno 8 ur.

Trajanje spanja je različno v različnih življenjskih dobah. Medtem ko dojenček prekine spanje samo, kadar se hrani, se star človek zadovolji le s pet do šestimi urami spanja dnevno. Že s tem, da smo označili spanje kot počitek, je jasno, da nastopa kot posledica utrujenosti. Utrujenost je rezultat dela vseh organov, oziroma točneje, dela vseh stanic v našem telesu. Dela vseh organov in stanic v budnem stanju nadzorujejo možgani. Možgani sprejemajo vse zunanje vtise, jih dojemajo in po živčnem sistemu dajejo naloge organom, da delujejo. Tako stalno delovanje možganov privede čisto do fizioloških sprememb v njihovih stanicah in do njih izžepanja. Ko nastopi taka izžepanost, možgani niso več sposobni, da bi sprejemali zunanje vtise in da bi na njih odgovarjali, da možgani sploh reagirajo. Tedaj nastopi spanec. Ko je delo stanic v takem stanju izžepanosti, bi jih vsako nadaljnje delo uničilo in potem vidimo, da je spanje pravzaprav zaščita organizma pred uničenjem.

Vsi organski sistemi delajo med spanjem počasneje (dihanje je počasno, prav tako delo srca, mišice so mehkejšje itd.), ker se s počasnim delom najmanj izrabljajo.

Različni ljudje različno zapadajo v spanec. Nekdo hitro zaspi in pade v globok sen, medtem ko potrebuje drugi dolgo časa preden zaspi in se tudi del časa nahaja v rahlem snu.

Kakor smo že dejali, delajo nekateri organi našega telesa tudi med našim najglobljim spanjem (dihanje, krvni obtok itd.). To pa pomeni, da delajo posamezni deli naših možganov v spanju, saj se vse funkcije našega organizma razvijajo pod njihovo kontrolo. Tako lahko razumemo, da so trenutki med našim spanjem, ko je del možganskih funkcij še vedno buden, toda ne pod kontrolo popolne zavesti.

Ta delna budnost možganskih delov nam razjasnjuje nastanek sanj, ki zavzemajo včasih najbolj čudne in fantastične oblike in medsebojne zveze, ker so pa posledica neorganiziranega možganskega delovanja.

Tako vidimo, da so sanje posledica normalne funkcije možganov v času spanja in nikakršni znaki nečesa tajinstvenega in nadrejenega, kar so skoraj do najnovejšje dobe mislili nepoučeni ljudje.

Divjanje elementov po srednjem zapadu in vzhodu

Natančno en mesec pred božičem se je razdivjala zima preko velikega dela Zedinjenih držav, vse od Rocky Mountains do New Yorka in precej daleč na jug. Sneg z občutnim mrazom je dosegel celo države Georgia, Tennessee, North Carolina in Kentucky. Mesto New York in obalne kraje držav New York, New Jersey, Massachusetts in nekaterih drugih držav so mikastili silni viharji z deževnimi nalivi in so povzročili ogromno materialno škodo. Po nekod so morski valovi opustošili kraje blizu obale. Zapadu ter pacifičnim in prav južnim državam, se zdi, da

so elementi v glavnem prizanesli.

Sneg, ki so ga sipali pravi blizardi, je posebno prizadel severni del države Ohio, zapadno Pennsylvanijo ter dele držav Virginia in West Virginia. Nekoliko manj so bile prizadete države Michigan, Illinois in Indiana. Povprečna debelina snega v severnem delu države Ohio in v zapadni Pennsylvaniji se čeni od 10 do 30 palcev; po nekod več, po nekod manj. Sneženi zameti pa so marsikje po šest in več čevljev visoki.

Velika mesta kot Cleveland, Ohio, in Pittsburgh, Pa., je sneženi blizard skoro popolnoma paraliziral. V Clevelandu je bilo na Zahvalni dan vreme lepo, suho in prilično gorko. Drugi dan je nastopil mraz in padel je prvi sneg sezone dva do tri place na debelo. V soboto 25. novembra zjutraj pa je preko mesta divjal pravi blizard in ceste so bile zasute s snegom prilično čevljev na debelo. Zameti, ki jih je burja zgradila na "strategičnih točkah", pa so bili mnogo višji, in ves promet na cestah je bil ustavljen. V nedeljo so naračunali že do 20 palcev na visoko snega na clevelandskih cestah.

Pisec teh vrstic se je v jutru 25. novembra zbudil ob navadni uri in se je čudil, da s ceste pod okni njegove spalnice ni bilo čuti običajnega jutranjega ropota. Po cesti Superior ob delavnikih

nepristano ropočajo vozovi cestne železnice ter tulijo in škripajo tisočeri avtomobili in truki. To jutro pa je bilo vse tiho kot kje na farmah. Zasnežen gumb na radijskem aparatu in poslušam. Prvo, kar slišim, je, da clevelandski župan Burke poziva meščane, naj vsi ostanejo doma, da je na cestah do čevljev na debelo snega in da je ves promet paraliziran. Pa dobro, sem dejal. Župana kot skrbnega mestnega očeta je treba ubogati, zato sem se lojalno obrnil na postelji in ponovno zaspal. Župan že ve, kaj govori. Danes se ne bo delalo, čeprav je šele sobota.

Sredi dopoldneva sem se skozi okna z drugega nadstropja razgledoval po običajno živahni cesti Superior, ki je bila povsem izumrla. Sneg, sneg in zameti. Nikjer vozov cestne železnice, le tu in tam se vidi iz snega nemogli avtomobil, ki je običaj v zametu. Radio poroča, da so vse večje trgovine in industrije zaprte, da dnevni časopisi ne bodo izšli, da manjka delavcev v telefonskih uradih in na radijskih postajah, da pošta ne bo dostavljena, vse samo zato, ker je

Iz urada društva Carniola Tent št. 1288 T. M.

Naznanjam vsem članom gori imenovanega društva, da se vrši redna seja, ki bo ob enem glavna letna seja našega društva, in sicer v nedeljo, 24. tega meseca v dvorani št. 1 SND, ob 9. uri predpoldne.

Pozivlja se članstvo, da se te važne seje gotovo vdeležite. Na dnevnem redu bo volitev odbora za 1951 in več važnih zadev, ti-kaločih se društva in posameznega članstva. Torej pridite gotovo.

V petek, 22. se pobira asessment.

John Tavčar, taj.

WORLD TELEVISION

4076 LEE RD.
en blok južno od Harvard
Svetovno najlažje pogoji—\$15
in vam dostavimo
Niti dodatnega za financiranje ne
plačate v roku 90 dni.
ODPLAČEVANJE SE PRINE
PRIHODNE LETO.
Dajte nam vaš star radio, plinsko peč ali
"kar se imate" kot del vplačila na vaš
nakup televizijskega aparata. Izdelka:

PHILO
ADMIRAL
STEWART WARNER
MOTOROLA
CROSLY
TELEKING TRAVELER
ali na pripomoček kot je:
Apex pralna enota — Wash-a-matic
in sušilec
Fold-a-matic likalnik
Grand kuhinjska peč
Philco ledenica
Pokličite WY 1-5555

MI IMAMO

takojšnje kupce za vašo hišo za
eno ali dve družini, od \$10,000 do
\$20,000. V Euclidu ali severno-
vzhodnem delu.
Točna in poštena posluha.
Govorimo slovensko
BEACHLAND REALTY
767 E. 185 ST., IV 1-1012

KINSMAN SQUARE TELEVISION CENTER

3205 East 93rd Street
VULCAN 3-9388
Prodajamo najboljše televizijske
aparate in izvršujemo vsa popravila v
vaše popolno zadovoljstvo.
JOE SKOFF ml.

Fino vino, pivo in žganje.
Vsaki petek FISH FRY in
FROG LEGS
Se pripravite za obisk.
L. J. STRUKEL
6220 St. Clair Ave.—EN 1-9138

Zavarovalnina proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH
AGENTURA
KE 1-1934
15813 WATERLOO RD.

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO proti ognju, viharju in avtomobile, se lahko zanesljivo obrnete na

L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV 1-1874

transportacija onemogočena in delavci ne morejo na delo.

Tu in tam se pojavijo črne figure na belo zasneženi cesti. Hodijo prav po kmetavzarsko po sredi ceste; menda so ob kraju ceste previsoki zameti. Začasno preneha snežiti in lastniki malih lokalnih trgovin pričenjajo odmetavati sneg s pragov in pločnika. V ostalem pa vse počiva. Zelene in rdeče prometne luči na cestnem križišču mežikajo v doba ubogati, zato sem se lojalno obrnil na postelji in ponovno zaspal. Župan že ve, kaj govori. Danes se ne bo delalo, čeprav je šele sobota.

Radio poroča, da so odloženi banketi, proslave obletnic, piroke in celo pogrebi. Samo neugane ptice štoriklje so vršile svoje posle kot po navadi in pri-našale nove državljane v mrzli svet. Tako vsaj so nam pripovedovali radijski naznanjevalci. Pozneje je bilo poročano, da so za nedeljo odpovedane razne športne, kulturne, cerkvene in

druge aktivnosti, da bodo v ponedeljek zaprte vse šole, in tako dalje. Kakšna sreča, da imamo radio! Brez teh komunikacij bi bilo veliko mesto tako rekoč odrezano od ostalega sveta.

Tako je bilo v Clevelandu v soboto in skoro vso nedeljo; šele v nedeljo popoldne se je nekoliko razgibal zasilni promet na nekaterih cestah. Tako, ali še slabše je nedvomno bilo v Pittsburghu in drugih večjih mestih prizadetega ozemlja. V velikih mestih se dostikrat jezimo zaradi divjega počestnega prometa in hrušča in ropota, ki ga ta promet povzroča. Toda, ko je hud blizard s snegom ta hrušč nadomestil, smo ga pogrešali in ga želeli nazaj. Neprica-

ISCE SE STANOVANJE

s 4 ali 5 sobami za družino, v kateri so tri deklice, stare 5, 4 in 2 leti. Kdor ima za oddati naj pokliče

EN 1-4280

EUCLID POULTRY

549 EAST 185th ST., KE 1-8187 Jerry Peitkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

Razpis delniške seje! v PETEK, dne 26. JANUARJA 1951

ob 7.00 zvečer se vrši

REDNA DELNIŠKA SEJA

Korporacije Slovenskega Doma

15810 Holmes Ave.

TO OBVESTILO JE SMATRATI ZA URADNI POZIV VSEM DRUŠTVOM IN POSAMEZNIM DELNIČARJEM

TAJNIK

Vsi hočejo reči MERRY CHRISTMAS

NA BOŽIČNI VEČER in na božični dan, so dolgo-distančne linije natrpne s prazničnimi klici. Toliko klicev je narejenih, da bodo nekateri skoro gotovo imeli zamudo. Nekaj se jih morda ne bo moglo izvršiti ... vzlic dodatnim operatoricam, posebnim linijam in nadčloveškimi prizadevanji celotne telefonske sile.

Zato je priporočljivo, da napravite vaše božične klice zgodaj. In dajte operatorice izven-mestno številko ... pospešila bo vaš klic.

kovana tihota je tako čudna!

Velike in nenadne vremenske izpremembe nam niso ljube, toda so na svoj način zdrave, ker nam pokažejo, kako brežmočni smo ljudje napram silam narave, kljub izumom in napravam moderne civilizacije. Poleg tega nam taki izpadi naravnih sil pokažejo, da smo napram naravnim silam vsi enaki. Avtomobili-

sti v Clevelandu in Pittsburghu in v mnogih drugih mestih, ki imajo avtomobile po tri, štiri in pet tisoč dolarjev, so morali tekom opisanega zimskega divjanja prav tako pohlevno ostati doma kot mi plebejci s starimi vozili ali brez njih. Zimski blizard nima respekti niti za drag avtomobil niti za visok naslov niti za milijon dolarjev.

—NOVA DOBA

Priporočilo hišnim gospodarjem!

Kadar imate vaše klope, furneze ali druga kloparska dela za popraviti, se obrnite na nas, nštairamo tudi nove furneze na prenos ali plin. Vse delo je jamčeno in cene so zmerne. Se priporočamo v naklonjenost.

LEO LADIHA

1336 E. 55 ST., UT 1-4076

EMPIRE COAL—8202 Broadway

OLGA POCOHONTAS

IMAMO VSAKOVRSNI PREMOK NAJBOLJŠE VRSTE VES PREMOK DOBRO ODBRAN

VULcan 3-3416 Anna Fortuna, lastnica

Domači mali oglasnik

GOSTILNA

FRANK MIHČIĆ CAFE
7114 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, žganje in prigrizek
ter slastno vino
ENdicott 1-9359
Odprto ob 8. zj. do 2.30 zj.

FRANK in JENNIE HRIBAR
priporočata v obisk svojo
BLUE DINE GOSTILNO
8911 ST. CLAIR AVE.
Vedno dobro pivo, vino in žganje—
ribja pečenka vsak petek, kokošja
večerja vsako soboto.

K J CAFE
Pauline Jansa in Rose Kern, last.
5363 ST. CLAIR AVE.
Dobro pivo, vino, žganje in
okusen prigrizek.
Godba vsak petek, soboto in nedeljo

GOOD TIME CAFE
9413 ST. CLAIR AVE.
Victor in Ančka Hočevar
Za kozarec dobre pive, žganja ali
vina in okusen prigrizek, obiščite
našo gostilno. Serviramo kokošjo
pečenko in steak vsaki dan.
Imamo odprto tudi ob nedeljah pop.

HECKER TAVERN
John Sustaršič in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 1-9779
Pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.
Odprto do 2.30 zjutraj

THREE CORNER CAFE
1144 EAST 71st ST.
Frank Baraga in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo — vino — žganje
in okusen prigrizek.
Se pripravljamo

DANICA'S CAFE
Vogal E. 169 St. in Grovewood Ave.
Danica in Joe Hrvatin
Priporočamo se za obisk.
Fina pijača in prijetna družba.

GORDON PARK CAFE
7901 ST. CLAIR AVE.
Joe Knaus - Joe Repar, lastnika
Kadar zaželite kozarec dobre pi-
ve, vina ali žganja, pridite k nam.
Vedno prijazna družba.
Postrežemo z okusnim prigrizkom

VICIC CAFE
4304 ST. CLAIR AVE.
Ludvik in Rose Vičić, lastnika
Prijazna postrežba.
Najboljše pivo, vino in žganje ter
okusna domača hrana.

MOLLY'S BAR
7508 ST. CLAIR AVE.
Mr. in Mrs. Mike Fuches, lastniki
Vabimo prijatelje na obisk naš
moderne gostilne, kjer vam postre-
žemo vedno z najboljšim pivom
vino in žganjem ter z okusnim
prigrizkom. FINA GODBA ZA
ZABAVO VSAKO SOBOTO.

CARL CAFE
1301 EAST 54th STREET
Mrs. Rose Frank in
sinova Martin in Carl Frank
Pri nas dobite vedno dobro pivo.
Žganje in vino ter domačo hrano.
Vsaki petek in soboto igra godba
za zabavo in ples. Se pripravljamo
za obisk.

JOHN VRH in
FRANK GORJANC
1401 EAST 55th STREET
GOSTILNA
Priporočava se prijateljem in znan-
cem za poset. Vedno najboljše pivo
in vino ter okusen prigrizek.

CAY INN
MARIE KOPINA, lastnica
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter
okusen prigrizek.
Za prijeto družbo obiščite naš

GOSTILNA

JOHN SAURIC
JOHN LENARSIC
CAFE — 7601 ST. CLAIR AVE.
PIVO - VINO - ŽGANJE
Vedno dober prigrizek in prijazna
družba.

Mr. in Mrs. Anton Kotnik
GOSTILNA
7513 ST. CLAIR AVE.
Za kozarec dobre pive, vina ali
žganja ter za okusen prigrizek
pridite k nam.
Vedno prijazna postrežba in
vesela družba.

L & L TAVERN
FRITZ HRIBAR, lastnik
6507 ST. CLAIR AVE. — EN 1-8871
Vedno dobro pivo, žganje in vino
ter okusen prigrizek. Vsako soboto
igra izvrstna godba za zabavo. Se
priporočamo za obisk.

TOMISIC CAFE
4018 ST. CLAIR AVE.
Pivo—vino—okusna domača hrana
Vsak petek in soboto ter nedeljo
igra dobra godba za zabavo in ples.
RUDOLPH in JENNIE TOMSIC
lastnika

MUSTER CAFE
5379 ST. CLAIR AVE.
Priporočamo se prijateljem in
znancem za obisk. Najboljše pivo,
vino in žganje ter okusen prigri-
zek. Godba vsak petek, soboto in
nedeljo za zabavo in ples.

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

MAX'S AUTO BODY SHOP
1109 E. 61st ST. — Utah 1-3040
Max Zelodec, lastnik
Nove avte, ki so poškodovani,
popravimo, da zopet izgledajo
kot novi.

SUPERIOR BODY & PAINT COMPANY

POPRAVIMO OGRODJE IN
FENDERJE
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 ST. CLAIR AVE.—EN 1-1633

RICH BODY SHOP
1078 E. 64 ST. — HE 1-9231
FRANK RICH, lastnik
Popravljamo motorje, zavore in
ogrodja ter sploh vsa popravila
pri avtu.
Barvanje avtov je naša posebnost.
Delo prvovrstno.

CVETLIČARNE

SLOVENSKA CVETLIČARNA
Jelencic Florists
15302 WATERLOO RD.
IVanhee 1-0195

THOMAS FLOWER SHOP
SLOVENSKA CVETLIČARNA
15800 WATERLOO RD., IV 1-3200
Albin, Andy in Fred Thomas,
lastniki
Cvetlice za poroke, pogrebe in
druge namene. Točna postrežba.

TRGOVINA Z ŽELEZNINO

ST. CLAIR HARDWARE
7014 ST. CLAIR AVE.—UT 1-0926
Za božične praznike imamo vsako-
vrstne igrače in druga praktična
darila.
Izdelujemo tudi ključce.
Laddie Pujzar — Joe Vertocnik

Oglašajte v ...
Enakopravnosti

FOR — CHICAGO

and all sections
of the Midwest
OUR ADVERTISING
REPRESENTATIVES
are the
Chicago
Advertising Co.
139 N. CLARK ST.
CHICAGO, ILL.
DEarborn 2-3179

FEMALE HELP WANTED

EXPERIENCED WOMAN for gen-
eral housework in Doctor's
home. Assist with children.
Home nights. References. Good
salary. — FOrrest 9-7220.

WANTED TO RENT

RESPONSIBLE Employed Couple
—No children or pets need 3-4
room unfurnished apartment in
Oaklawn or vicinity. Moderate
rental. Mr. Luther. — Oaklawn
3353. 8:30 - 5:30 weekdays.

SEASON'S GREETINGS

SEASON'S GREETINGS
from
ROZDILSKY FUNERAL CHAPEL
2410 W. North Ave.
HUMboldt 6-0797
2300 W. 51st St.
HEMlock 4-2100
Peter Rozdilsky, Director

TEKOM ČASA,

ko se zobozdravnik
Dr. J. V. ZUPNIK
nahaja na St. Clair Ave. in
East 62nd St., je okrog 25
druhih zobozdravnikov v tej
naselbini prakticiralo in se iz-
selilo, dočim se dr. Zupnik še
vedno nahaja na svojem
mestu.

Ako vam je nemogoče priti v
dotik z vašim zobozdravni-
kom, vam bo Dr. Zupnik iz-
vršil vsa morebitna popravila
na njih delu in ga nadomestil
z novim. Vam ni treba imeti
določene dogovora.

Njegov naslov je

Dr. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVENUE
vogal East 62nd Street; vhod
samo na East 62nd Street.
Urad je odprto od 9.30 zj.
do 8. zv.

Tel. ENdicott 1-5013

Mira Pusova:

ODKUPNINA

Ob štirih popoldne je v nizkem prostoru že vladal somrak, ki je usmiljeno zastiral napol prazne police. Ali v skritem skladišču zadaj za trgovino je še dovolj blaga, ki ga je Tušanka pospravila pred Nemci. In kadar napoči težko pričakovani

konec vojne in se njeni sinovi vrnejo iz gozda, tedaj bo spet napolnila vse te police in trgovina bo spet zadisala s tistim posebnim sladkim vonjem, ki ga ljubi.

"Frau Teršan!"

Obrnila se je k vratom in urno in čilo, kakor je bila njena navada. Obledela je bila v črno mestno obleko, toda po njenih trdih delovnih rokah in preprostem še v pozni jeseni zagorelem obrazu, si lahko ugani da je bolj kmetica kot meščanka in se ne brani dela na polju ali v vinogradu na Gori.

Moški v uniformi je premeril trgovino s težkimi, nekam utrujenimi koraki. "Ste sami?" je vprašal.

Prikimala je in se mu nasmejala, kajti ta bivši operni pevec je bil v svoji lajtnantski uniformi tako malo vojak in tako malo Nemec, da ni mogla drugače.

Ta ženska najbrže misli, da sem dober, si je dejal. Zato mi je naklonjena. Toda dobrota v teh časih je kakor samomor. In premeška spodnja ustnica mu je vztrepetala, kajti zasmilil se je samemu sebi, ker ni mogel drugače kakor biti dober.

"Vi še ne veste . . . Gestapo pride. Gestapo je vse kaj drugega kakor mi vojaki. Resnično, bojim se, da pridejo že nocoj. Ne ustrašite se — ampak v okolici že pribijajo izselitvene letake."

Zdaj je vedela vse, vedela je, da je res, česar se je zmerom bala in česar do zdaj ni mogla, ni hotela verjeti. "Torej nas bodo izselili?" je trdila zamurom.

"Jutri na vsesgodaj že. Dobili smo nalog, da moramo zaradi ureditve nemstva vse obmejno ozemlje očistiti Slovencev. Ali meni je to zoprno, res. Jaz nisem tak kakor Gestapovci, ki počno vse to z naslodo in veseljem. Samo ne jočite. Frau Teršan, prosim . . ."

Saj ni jokala. Sklenila je roke na prsih in ne da bi trenila, je dolgo zrla pred se. Misel se ji je s strašno ljubeznijo oprijela sleherne podrobnosti v hiši. Pod streho je gnezdo, ki so ga šele pred nedavnim zapustile lastovke, da se prihodnjemu pomlad spet vrnejo. Le ona, Tršanka, naj odide in se več ne vrne.

"Bežati morate. Bežati takoj se daj."

Nekaj časa je trajalo, da ga je razumela. Potem je rekla: "Drugače kakor s silo me ne bodo spravili od tod, da ne bi potlej kdo dejal: Tršanka je prostovoljno prepustila zemljo tujcu."

"Torej boste čakali, da vas odpeljejo. In če vam povem, da se starejši ljudje in otroci nikoli več ne vrnejo? Ne potrebujemo jih za delo. In zato bodo mnogi že med potjo . . ."

Umolknil je. Tršanka je kakor v obrambi dvignila roke. Tudi on je bil eden izmed njih, tudi on, čeprav ji je hotel dobro, bil je Nemec. Ta molk med njima je bil strašen.

Nenadoma je zakričal in zdaj je bilo obema lažje. "Česa se čakate? Bežite, bežite!" in s klavirnim tenkim glasom je še dodal: "Rad bi vas rešil, ker bi rad rešil vsaj enega človeka. Vsaj enega — razumete?"

Kako ga ne bi razumela, saj je vselej razumela človeka ali žival v stiski in prav zaradi te njene lastnosti so vsi prihajali k njej po tolažbo in po nasvete. Razumela je, da se hoče odkupiti, da se hoče z njo s Tršanko, odkupiti pred svojo vestjo. In njeno srce, ki je bilo prepolno lastne bolečine, se je zdaj zganilo v preziru do njega, kajti dobro je vedela, da je cena, ki jo ponuja, dosti prenizka. Čeprav se mu je umikala, jo je prijel za roko in dolgo držal njeno zapestje s svojo mrzlo vlažno

dlanjo, njo pa je spreletaval nekakšen stud do njega, ali ganiti se ni mogla. Nenadoma pa jo je izpustil, zaklel in se skoro razjokal.

"Ali slišite? Glas roga!"

Zateglo žalostno rjovenje je neke daleč trgalo tišino, kakor da se je z daljnih hribov dvignil vihar, ki prihaja čimdalje nižje, čedalje bliže v dolino. In v viharju so prihrumeli kamijoni in motorji so zdrdrali skozi malo mesto, ki se je kakor dolga vas raztezalo ob Savi. Že so bili tu, že so se ustavili pred cerkvijo. Le rjovenje roga je naraslo in ni hotelo ponehati.

"Prišli so dve uri prej, kakor bi morali," je zamrmral lajtnant. "In zdaj so najbrže že obkolili mesto, za beg je prepozno, Frau Teršan."

Nemška tajna policija se ni bila oborožila samo s strojnimi, ki so sršale s kamijonov, ampak je imela tudi gramofonske plošče, s katerimi so odmevale poskočne koračnice. V presledkih med godbo je zvočnik z velikega kamijona pozival prebivalstvo in čim bolj je črnela noč tem bolj se je po vsem mestecu razlegal njegov porogljiv, z neprikrito naslado prepojeni glas: "Slovenci! Ne bojte se! Mi vam hočemo dobro."

Hiše z zaprtimi okni in vrati so molčale, le če so se kake duri skrivoma previdno odprle, je za hip odjeknil v nočni mraz otroški jok ali žensko ihtenje ali možka kletev. V temo je tedaj padel žarek svetlobe in spet zamrl. Črna senca je hušnila mimo in morda je kaka pest zagrozila proti nebu ali pa se je kdo sklonil na domač prag in se dotaknil izlisanega kamna, da bi ga poljubil v slovo, dokler je še črna noč.

"Slovenci! Sleherni poizkus bega bomo kaznovali s smrtjo!"

Tedaj se je odprlo to ali ono okno samo za palč ali dva. Zbegani in mračni obrazi za okni so poslušali. Da, če bi imeli še orožje, so govorili možki. Če bi imel človek puško. Ampak boriti se z golimi rokami . . . Pot v gozdove pa so nam zaprle nemške straže.

"Slovenci! Pripravite se! Slovenci . . ."

Zdajci se je sredi gruče žena, ki se je stiskala ob cerkvi, oglašila Tršanka, zakričala je od obupa, da jo je bilo daleč naokoli slišati:

"Da, Slovenci smo in samo domači kraj je dober in lep za nas in nikjer drugje ne bomo umreli. Ljudje božji, ne dajmo se, ne pustimo se jim odpeljati!"

Ali v tej bridke noči njen glas ni našel odziva. Črne postavbe okol Tršanke so se v nemem strahu prihrulile in druga za drugo izgibile med hišami. Ostala je sama, sprevidela je, da ne more biti drugače in za trenutek je pobesila glavo. Besede s kamijona so še padale nanjo s svojo nesramno okrutnostjo, ali zdaj ni dala več glasu od sebe, le zobe je stiskala in bilo ji je, kakor da jo grabi divja zver.

Pričelo je snežiti, redke mokre snežinke so padale na Tršanko. In končno je strašni glas v zvočniku utihnil, utihnilo pa ni obupno tarnanje v hišah. Vlažni mraz je rezal v kosti. Tršanka se je tesneje zavila v ruto in s svojimi urnimi kratkimi koraki krenila proti pokopališču. Jutri bo Vseh svetih dan. Nesla je na grob svojih mrličev svojo poslednjo svečo.

Na grobu pa ni mogla dati duška svojim solzam, kajti čutila je, da bi se s solzami pričel raztajati tisti trdni oklep, ki ji ves dan stiska srce in potem bi ne mogla več vzdržati. Če bi legla zdaj, ko je nihče ne vidi v tej temni tišini čez grob in se razjokala tako silno, kakor ji je pri duši, bi se ne mogla več ustaviti. Postala bi vsa mehka in lahko bi storili z njo kar koli bi hoteli.

Kmalu se bo pričelo daniti,

Oton Zupančič:

Otroci molijo

Oče naš . . .
Če bi ti res bil oče naš,
zdaj bi raztrgal svoje dlani,
s križa bi se snel,
da bi otroke uboje objel,
Oče naš . . .

Oče naš —
on je ob Visli, ali ob Drini
saj sami ne vemo, kje,
on ima prestreljeno srce,
on ima prebodene roke,
pa nas objema čez vse gore—
oče naš!

kmalu. Medla svetloba je že prešinila težke zavese oblakov na katerih ugašajo poslednji odsevi daljnih požarov.

Vso noč so gorele hiše na tistih pobočjih in vino je ob neslišnem padanju snega curkoma otekalo iz odprtih sodov. Ljudje so stresali vreče pšenice v Savo in Krško. Od daleč se je oglašalo zateglo in vprašujoče mukanje živine, ki je bila izgubila gošpodarja. Na cestah, na odprtem polju in po gozdu so ležali ljudje, ki so jih bili na begu ustrelili Nemci—sneg je rahlo padal nanje. Ljudje iz Zalok, iz Rak, iz Bučke, od Sv. Duha in iz Smlednika so se to noč objemali, preklinjali in molili. In tisti, ki so preklinjali, so bežali. Gozd in močvirja sta bila kljub nemškimi stražam polna beguncev in marsikdo je prišel čez reko in se rešil.

Končno se je slabotno rodil, kakor zadimljen, dan. Tedaj se je v farni cerkvi oglašil zvon, kakor za mrliča in z utrujenim glasom zapel čez mestce in vso deželo.

Lajtnant je zapeljal voz na

dvorišče za Tršankino hišo. Tre-soč se od nestrpnosti in razburjenosti je ustavil konja in skočil na tla. Tršanka je ubog preganjen človek. Rešil jo bo, da si opere vest. Zgodovina bo zabeležila početje naroda, kateremu pripada on, kot najbolj nezasišano zverstvo, ki se je od začetka sveta kdaj koli dogajalo na svetu. On se hoče oprati, on noče biti tak, rešiti hoče Tršanko.

Tekel je po stopnicah ves potan in drhteč. Ampak ljudje so vendarle, ti Slovenci, ljudje, kakor mi. Z njimi vred bi moral prijeti za orožje proti nasilnikom, pa nima tega poguma, in bo storil le to, da bo rešil Tršanko. Ko bo ves svet sodil, si bo on lahko rekel: Jaz nisem kot oni, rešil sem Tršanko.

Vrata v Tršankino sobo so bila odprta. Hodila je sem in tja po sobi in se dotikala zdaj tega zdaj onega predmeta.

"Kje je vaš kovčeg, kje so vaše stvari?" je upeliano vprašal lajtnant. "Spodaj imam kmečki voz in kup praznih vreč, da vas lahko pod njimi skrijem. Peljal vas bom mimo gestapovskih straž in ti psi se bodo umaknili moji uniformi."

Tršanka je obstala kakor ukopana. Videti spet sonce, kako novo vzhaja nad deželo. Videti polja s polnim in rumenim žitom, hoditi po vinogradih kadar dozoreva grozdje . . . Ne še umreti, o moj Bog! In okusila je smrt pred smrtjo, okusila vso silo volje do življenja. Pobegniti! Pod vrečami nemškega lajtnanta, ki se hoče oprati pred sodbo vsega poštenega človeštva, z njo, s Tršanko. Ne boš! Pes si, kakor so vsi tvoji rojaki, kakor je pasja nemška kri! S to (Dalje na 6. strani)

Popravljamo in prenavljamo ledenice vseh izdelkov
APEX CROSELY KELVINATOR
MAYFLOWER FRIGIDAIRE
NORGE UNIVERSAL A.M.C.
STEWART-WARNER
WESTINGHOUSE
Motorje in kompresorje za ledenice vseh izdelkov
SUPERIOR APPLIANCE CO.
11223 Superior Ave.
GA 1-6600 ali UT 1-7375

ACORN SEWING MACHINE CO.

Prodajamo nove in rabljene stroje

Naše cene se primerjajo z vsakaterimi
309 E. 156 St.
IVanhoa 1-8177

TELEVISION, RADIO & APPLIANCE SERVICE

Ekspertno, točno, zadovoljivo delo
Pridemo iskati in nazaj pripeljemo
"Če je električni predmet, ga popravimo"

BELL SOUND SERVICE

15140 Lorain Ave.
CL 1-4020

PLUMBERSKA POSLUGA

Vršimo vsakovrstna plumberska dela, vložimo bakrene cevi, sčisti-mo odvodne kanale, inštaliramo tanke za vročo vodo, itd.

SOUTHWEST PLUMBING CO.

1819 Brainard
SH 1-0486

ROBERT E. STUMPF

5441 Ridge Rd., Parma
15313½ Detroit
6214 Broadway
3301 W. 63 St.

Stojnica F-13 West Side Market
tel. WO 1-8061 za naročila

LILLIAN'S SUPER MARKET

Fine doma prekajene klobase
kakor tudi sveža in prekajena mesenina

784 East 152 Street
GL 1-2836

Vesele božične in novoletne praznike želi trdka

TARANTINO BROS.
17614 St. Clair Avenue
IV 1-0344

SOUTH EUCLID CONCRETE CO.

623 Green Road
EV 1-3110
Cement imamo pripravljen za vlitje po vašemu naročilu.
Tudi vse druge gradbene potrebitine.

STEVENS FLOWERS

12303 Buckeye Road
Cvetje je primerno za božič in vsako priliko.
MRS. F. J. KNAUTZ, posl.

WONDER RADIO & ELECTRONIC SERVICE

5602 Harvard Avenue
DI 1-6030
Želi vsem vesele božične in novoletne praznike!

SHORE BOWL

Kegljšče na razpolago vsako soboto od poldne do konca — vsako nedeljo od 10.30 zj. do konca
22400 Lake Shore Blvd.
RE 1-1155

RICHIE'S OPEN KITCHEN

Odprto podnevi in ponoči
West 130th & Lorain Ave.
CL 1-9746
Fina jedila ob vsakemu času

FREEWAY WASHER & STAMPING CO.

4911 GRANT AVE. — BR 1-6262
Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Petromilli's Accordion Studio

1027 East 185th Street
IV 1-8648
Če ni odgovora pokličite
IV 1-2055
Fine harmonike domačega in tuje-zemskega izdelka prodajamo po zmernih cenah.
Popravljamo in poučujemo igranje na harmonike.

The Schneider Bruce Dairy Co.

1320 LINDA ST.
Mleko dostavimo na domove samo na zapadni strani mesta.
EDison 1-1220

The Lakewood Rapid Transit, Inc.

BO 2-3823
izreka vsem
vesele božične praznike
in srečno novo leto!

KADAR RABITE DVORANO ZA POROČNO SLAVNOST

OWEN'S PLANTATION

Pokličite GL 1-2364
15357 EUCLID AVE.

MARY LEE TRAVEL AGENCY

Preskrbimo vozne listke in rezervacije za potovanje kamorkoli v USA ali po svetu.
Napravimo vsopred za ženitovanjska potovanja in počitnice.
Govorimo slovensko.
14812 DETROIT AVE.
nad Clark's restavracijo
AC 1-9294

Precision Optical Dispensing Co.

9915 EUCLID AVE.
CE 1-4961
podr. 22580 LAKE SHORE BLVD.
RE 1-5579
Izdelujemo vsakovrstna očala

"V Clevelandu je HOLLENDEN"

za svatbe, bankete, seje, itd.
Veliko plesišče in dvorana
Pokličite R. L. Smith, posl.
MA 1-4700

Atomic Fire Extinguisher Co.

Razpečevalci za Buffalo Fire Appliance Co.
Randolph Laboratories
M. L. Snyder & Sons
Imamo suhe kemikalije za varnostne naprave.
2318 ST. CLAIR AVE.
SU 1-6835
Člani Nat'l Fire Protection Assn.

MONREAL FUNERAL HOMES

WM. MONREAL
PHILIP MONREAL
11005 ST. CLAIR AVE.
15144 EUCLID AVE.
Invalidni voz na razpolago
GL 1-6161 — GL 1-3139

AIRCRAFT MACHINISTS MILLING MACHINES ENGINE LATHES RADIAL DRILL PRESSES TURRET LATHES MACHINE REPAIR MEN I. D. & O. D. THREAD GRINDERS

Si morajo sami vzpostaviti delo in obratovati stroje.
Visoka plača od ure
Employment urad odprti vsaki dan od ponedeljka do petka 8.30 do 4. pop.

THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL COMPANY

3781 E. 77 St., od Broadway

VAJENCI

Ali bi radi postali izurjeni mašinsti? Če imate mehanične sposobnosti ali tehnično treningo, se vam bo izplačalo poizvedeti o naši ponudbi za delo in dobiti vse podatke.

Visoka plača od ure.
Upošlevalni urad odprti vsaki dan od ponedeljka do petka 8.30 do 4. pop.

THE CLEVELAND PNEUMATIC TOOL COMPANY

3781 E. 77 St., od Broadway

AVTNI MEHANIKI

za eno izmed najbolj modernih podjetij v državi.
Najvišja plača od ure in bonus.

Plačane počitnice in mnogo drugih ugodnosti.
Stalno delo za moškega, ki ima zmožnosti.

Zgledite se osebno
STRATTON MOTORS CO.
Direct Factory Mercury Dealer
15001 Euclid Ave.

Mašinsti

za drugi šift
NAJVIŠJA PLAČA
10% ponočni bonus
Za stalno delo pri vodilnem izdelovalcu preciznih tiskarskih strojev.

50-letni rekord stanovitosti
* Liberalne podpore delavcem
* Prijetne delovne razmere
* Plačani prazniki
* Plačane počitnice
* Produktivni bonus načrt

Dobro prostori za delo
Pokličite SEDAJ VULCAN 3-2000

Harris-Seybold

4510 E. 71 St.

LOTZ HEALTH SERVICE
"Kjer narava pomaga"
vrniti zdravje
Mineralna in parna kopel
1874 Lauderdale.
vogal Madison & 16800
LA 1-2794

HOFFMAN'S
11703 Detroit Ave., LA 1-9808
Fine vrste sladoled in slaščice
1 funt zavoj asortirane čokolade \$1.00
2 funta zavoj \$2.00
Pogostite vašo družino

OTTO'S DELICATESSEN
20253 WESTLAKE RD.
poleg Fisher's Super Market
Izbera finih vin, pive in šampanjca
Prosta dostava na dom
AC 1-5762

LEPOTIČJE
za vašo obrt
Za podrobnosti pišite ali kličite
Pouk podnevi in ob večerih
Jean Fox, poslovođkinja
ELLSWORTH
BEAUTY SCHOOL, INC.
2044 E. 4th St., CH 1-8421

Prihranite si 20%
na vsakovrstni zavarovalnini
na avtu, trgovini ali domu
LAKEWOOD INSURANCE AGENCY
Theodore Sanford
AC 1-6337 2035 Carabel

Sveže narezano cvetje in v loncih za praznike

THORP'S FLOWER SHOP
14323 Madison Ave., BO 2-9988

COUNTY SAVINGS & LOAN CO.
14511 Madison Ave.
Hranilna vloga za vašo bodočnost
Ust. 1921
Lakewood, O. BO 2-1727

LAKEWOOD WOMEN'S X CHANGE
14713 Detroit Ave., LA 1-1430
Nabavite si vašo darila pri nas
Pridite in ogledajte si izbero

ZAVESE — POSTELJNA PREGRNJALA — ZASTORI
izdelano po naročilu
EVELYN CICERCHI
AC 1-8052 15614 Detroit Ave.

FIXIT ROOFING AND SIDING CO.

7933 Madison Ave., WO 1-3226
Zmerne cene — škrljive strehe popravljene. Zlebovi nanovo ali popravljene

Za ljubitelje godbe
RICO ACCORDION STUDIOS
Prodajamo Excelsior harmonike po zmernih cenah
FA 1-1576
YE 2-0693

Avtorizirani prodajalci
Janitrol produktov
Tudi popravljamo — damo poročune
HEILMAN FURNACE CO.
750 E. 152 St., GL 1-9063

FARM BUREAU
Mutual Automobile Insurance Co.
Zavarovalnina
Osebnostna poslug — nizki stroški
80 E. 214 St., RE 1-2440
Del Craig

BOŽIČNA DREVESA
Balsams — Scotch Pines & Spruce
HELMAN'S APPLIANCE SERVICE
17100 Madison, vogal Cordova
AC 1-8966 — ob večerih ED 1-9966

SCOTT-BURR

Lake Shore Blvd.
pri E. 222nd St.
izreka
vsem svojim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto
RE 1-2286

CAREY BROS. INC.

Tretja generacija v gradbeni industriji
Asfalt — žlindra — cement za dovoze, itd.

Za poslugu na vzhodni strani pokličite FA 1-0431
na zapadni strani LA 1-0220
Ako ni odgovora, pokličite
AC 1-2053 ali BO 2-9667

ODKUPNINA

(Nadaljevanje s 5. strani)

razliko, da si strahopetnejši od drugih. Ni tebi za Tršanko! Za tvojo umazano vest ti gre.

Tako je dejala: "Nimam prtljage. Nikamor ne pojdem."

Lajtnant je potisnil pesti v žepu in mrzlo, togotno zavpil nanjo. Vse mogoče ji je izrekel in ko se je izdivjal, je s povešenimi rameni obstal sredi sobe.

Poslušala ga je s togo napestostjo in poslednjič so se živo zaiskrile oči in obšla jo je strahna želja, da bi mu povedala resnico.

Skozi čumenje v ušesih je slišala krike Gestapovcev, ki so se že podili med hišami. Potegnili je lajtnanta k oknu in zakričala: "Na, pogledajte!"

Zenske s culami, objokani otroci, stariček, ki ga je mlad človek v gestapovski uniformi sunil v hrbet, s puškinim kopitom. Hitreje, ihr windische Hunde—slovenski psi! Saj že grede, nemo stopajo pred svojimi priganjaci. In kakor da se sramujejo tega nemega trpljenja, si drug drugemu ne upajo pogledati v oči.

"Takole delate!" je rekla Tršanka z močnim glasom, ali potem ji je jel glas hripeti in se trgati. "In zato so moji otroci šli po svetu, šli so v boj, da zatro to strašno gorje. In zatrl ga bodo, in vse tisto hudo, kar še pride, kajti vedno več jih bo, ki bodo prišli za orožje. In tako storite tudi vi, če se hočete rešiti,—pojdite, kjer so moji sinovi."

vi. Z menoj se ne boste odkupili."

Tedaj sta oba zaslislala trde in hitre korake pred hišo. Trije udarci so zabobneli po hišnih vratih. Nekdo je s škornjem butnil vanje, da so se odprle. Na dvorišču je zalajal pes, pa je pri priči utihnil. S prestreljeno glavico se je zleknil na tla.

Tršanka je živo in jasno uprla oči v Nemca. "Dajte mi revolver. Sami ste rekli nekoč, da sem bila dobra z vami, dajte mi ga, pa bova bot."

On pa ji je sunkovito obrnil hrbet, kakor da jo zavrača. Ali odpel si je revolver in kc je menil, da ga ne vidi, je s hitro, skrito kretnjo pobral iz njega naboj.

"Marija Tršani!" je zavpil nekdo v veži.

Lajtnant je vrgel Tršanki revolver, ne da bi jo pogledal, planil je iz sobe in že na stopnicah ustavil oba Gestapovca. "Tu ni nikogar," je zavpil. "Zenska, ki jo iščete, je že snoči odšla iz hiše."

Ta trenutek so se zgoraj odprla vrata in Tršanka se je pokazala na pragu. Svečano je stala tam v svoji najboljši črni obleki. V desnici je imela vojaški samokres. Merila je v oba Gestapovca na stopnicah.

Odjeknil je strel in nato še eden, ampak ne iz Tršankinega revolverja. Počasi je zdrknila ob steni navzdol. Ko je nekaj časa tako ležala in ji je revolver padel iz razprtih rok in se zakotalil navzdol, je za njim priletel te-

nak potoček krvi po istih stopnicah, po katerih je nekoč prišla kot mlada nevesta v hišo. Oči so ji že ugašale, ko je poslednjič uzrla nad seboj lajtnantov obraz, ves upadel in skaljen.

"Vedela sem, da vaš revolver ni nabit, strahopetec," je še zamrmrala. In občutila je še ogenj,

ogenj ljubezni in slišala je radostno praznično zvonjenje, smeh svojih fantov, ki se vračajo proti domu. Mnogo jih je, na tisoče, na desetstisoče, grede in vriskajo in kličejo: "Ti si nam do zadnjega čuvala hišo, s svojo krvjo si nam jo za vse večne čase odkupila, mati!"

BORBA ZA BOGASTVO FORMOZE

Formoza leži okoli 150 kilometrov južno od kitajske obale. Otok je dolg 395 kilometrov in širok 121 kilometrov, nekaj manjši kakor Holandija. Prebivalstvo je zelo gosto naseljeno—141 prebivalcev na en kvadratni kilometer—in doseže skupno okoli sedem milijonov; 90% prebivalstva je kitajske narodnosti.

Okoli dve tretjini otoka sta pokriti z gozdovi, v katerih rastejo japonska cedra, eben in kafirano drevo. Čez otok se vlečeta dva gorska grebena s 16 vrhovi, ki večinoma presegajo 3.000 metrov. Na vzhodni strani se gore spuščajo strmo v morje in napravljajo vtis ogromnih sten, medtem ko sbo zapadna pobočja bolj priložna in ustvarjajo terasna polja, po katerih so Kitajci tudi imenovali Formozo—Taywan. Podnebje in tla so ugodna za pridelovanje riža, čaja, sladkorja, sadja in lubenic, ki jih Formožani radi jedo zakisane. Riž obrodi na Formozi dvakrat na leto; po drugi žetvi riža nasadijo še repo ali peso.

Toda avgusta in septembra kaj radi obiščejo otok tajfuni, ki napravijo silno škodo. Druga nadloga so pogosti potresi, ki stresajo otok povprečno 330-krat na leto, to je skoraj vsak dan. Na otoku je kar 12 vrst raznih kač.

Med Evropejci so prvi prišli na Formozo Portugalci in sicer v 16. stoletju. Za njimi so prišli Holanci, ki jih je narodni junak Koxinga pregnal z otoka leta 1662. Okoli Formoze se je v tistih časih zlasti razvilo gospodarstvo. Japonci so skušali vdre-

ti na otok že v 16. stoletju. Leta 1683 je bila Formoza priključena h kitajskemu cesarstvu. Kitajci so izpodrinili domače prebivalstvo z najboljših polj.

Formoza je ostala pod kitajsko oblastjo 212 let. Priseljeni Kitajci so se tudi plemensko prilagodili razmeram na Formozi, tako da se danes tudi po zunanjosti že razlikujejo od pravih Kitajcev. Govorijo fukiensko narečje, ki ga pravi Kitajci sploh ne razumejo.

Kitajci so bili po vojnem porazu leta 1895 prisiljeni odstopiti otok Japoncem. Japonci so s silo zadušili vse vstaje in zadržali oblast v svojih rokah do leta 1945. Staro domače prebivalstvo so potisnili visoko v gore in se zavarovali z žičnimi pregradami, ki so se vlekle 530 kilometrov v daljavo. Na dolžini 350 kilometrov so leta 1920 v pregraje napeljali električen tok. Za stražo so postavili 5.000 moderno oboroženih mož.

Japonci so zelo modernizirali deželo, toda z jasnim namenom, da njena bogastva čim bolj izkoristijo. Zgradili so 2.460 milj železnice in 11.300 milj dobrih cest. Ob jezeru Jihyehu so zgradili velike elektrarne (300.000 kilovatov). Izkoriščali so zlasti premog, katerega ležišča cenijo na 400 milijonov ton, dalje nafte, iz katere so pridobivali okoli 2.200 litrov bencina na dan.

V Kaohjiungu so zgradili veliko tovarno aluminija, ki je pridobivala 10% vse japonske proizvodnje aluminija. Ob izbruhu druge svetovne vojne je Formoza izvažala več blaga kot na primer Turčija ali Jugoslavija. Izvoz s Formoze je Japoncem prinašal okoli 100 milijonov dolarjev čistega dobička.

Okoli 10% Formožanov je zaposlenih v industriji, okoli 71% pri obdelovanju zemlje. Skoro vsaka kmečka bajta na Formozi ima električno luč, česar si navadno ne morejo privoščiti Azijci. Med drugo svetovno vojno je Formoza zelo trpela zaradi ameriškega bombardiranja. Američani so uničili 42 tovarnih sladkorja. Kitajcem so zavezniki med vojno obljubili Formozo, kakor hitro bo sklenjena mirova pogodba z Japonsko. Danes so Zedinjene države na stališču, naj o tem odloči organizacija Združenih narodov.

Kitajska uprava se ni posebno izkazala. Kitajski guverner Chen Yi je vladal despotsko. Po zlomu nacionalistične vlade Kitajske, se je priselilo na Formozo okoli dva milijona Kitajcev. Domače prebivalstvo se pritožuje, da se ti vedejo kot osvajačji. Kljub vsemu temu je kitajskim nacionalistom uspelo, da so dvignili proizvodnjo na 75% predvojne.

Pod Japonsko so Formožani morali oddajati oblastvom 70% svoje žetve, medtem ko danes odračunajo kitajski nacionalistični upravi 37%.

Število starega domačega prebivalstva se je skršilo na 160.000 ljudi.

Naznanilo in zahvala

Z grenko bolestjo naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem tužno vest, da je umrla naša ljubljena soproga in dobra, skrbna mama in sestra

1898

1950

Anna Picely

rojena Tekavčič

Zatisnila je svoje mile oči dne 7. decembra 1950 v Glenville bolnišnici.

Pogreb se je vršil dne 9. decembra iz pogrebnege zavoda Joseph Zele in sinovi v cerkev sv. Kristine na E. 222 St. ter od tam po opravljeni slovesni zadušnici in opravljenih cerkvenih obredih na Calvary pokopališče, kjer smo jo položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

Blagopokojnica je bila rojena 6. junija 1898 leta v Aspen, Colorado. Bila je članica društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ in Slovenske ženske zveze št. 14.

V dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence cvetja h krsti ljubljene pokojnice. Ta dokaz vaše ljubezni in spoštovanja napram njej nam je bil v veliko tolažbo v dneh smrti. Našo zahvalo naj sprejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Prinčič in otroci, Mr. in Mrs. John Stupka in sin, Mr. in Mrs. Frank Gacnik in sinovi, Mr. in Mrs. Prudic in družina, Mr. in Mrs. Scott Balmer in hči, Mr. in Mrs. Victor Hocevar, družini Fabec in Mirtic, Julian Centa, Mr. in Mrs. S. R. Illes, družina John Retar na Tracy Ave., Mr. in Mrs. Joseph Mismas ter Mr. in Mrs. Les. Goode, Mr. in Mrs. Frank Zagar in družina, družini Hrovat in Rudolph, Mr. in Mrs. Frank Spelich in družina, Mr. in Mrs. Frank Gacnik st., Mr. Alexander Cvetkovich, American Stove Company, 4500 Avenue Building prijatelji, sosede, pri katerih je Mrs. Prudič nabrala za skupni venec, društvo sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ ter Slovenska ženska zveza št. 14.

Dalje srčna hvala velikoštevilnim prijateljem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojne. Bog plačaj!

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugu za spremstvo pri pogrebu, in sicer: Mr. Victor Hocevar, Mr. Alexander Cvetkovich, Mr. John Stupka, Mr. John Retar, Mr. Anton Prinčič, Mr. Frank Germ, Mr. Edward Prudic, Mr. Ig. Molek, Mr. Leo Mismas, Mr. Les Goode, Mr. Frank Gacnik ml., Mr. John Leuchner.

Iskreno zahvalo naj sprejmejo vsi, ki so prišli kropiti pokojnico in se posloviti od nje, ko je ležala na mrtvaškemu odru, ter vsi, ki so jo sprejmi na njeni zadnji poti na mirodvor.

Hvala članom-sobratom društva sv. Cirila in Metoda št. 18 SDZ, ki so nosili krsto. Zahvalo izrekamo čst. g. Bombachu za opravljeno zadušnico in cerkvene pogrebne obrede. Prav posebno pa se želimo zahvaliti Mrs. Frank Prudič, ki je šla okrog sosedov za prispevke, s katerimi se je potem kupilo tako krasen venec. Zahvalo naj sprejmejo tudi članice Slovenske ženske zveze št. 14 za opravljene molitve.

Končana je Tvoja pot življenja, ki je bila pot bolečin, posebno od 26. junija 1945 leta, ko smo prejeli strašno vest, da je smrtno ponesrečil v Nemčiji sin Joseph v vojaški službi. To je bil težak udarec za nas vse, a posebno za Tvoje ljubeče materino srce. Morje solz si potočila za njim. Sedaj pa počivata pokojno drug poleg drugega in snivata večno nezdravno spanje.

Mi se vaju bomo vedno spominjali z ljubeznijo v naših srcih dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva.

ZALUJOČI OSTALI:

JOSEPH PICELY, soprog
ANNE, hčerka
ROBERT, sin
in sorodniki

Cleveland, Ohio, dne 21. decembra 1950

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

LUCILE HAT AND BRIDAL SHOP

693 EAST 185th STREET

Lepa zbirka Nylon spodnjih kril, nočnih srajc, hlačk, nogavic in rokavic. Napravijo lepa darila.

IV 1-6310 — Mrs. L. Murphy

FRED KRAUSS GARAGE

1570 DILLE ROAD pri EUCLIDU

Izvršimo splošna popravila na avtih vseh izdelkov.

Imamo na stotine zadovoljivih odjemalcev.

Za poslugu pokličite KE 1-3874

HERMAN KOLLMAN

569 EAST 185th STREET EUCLID, OHIO

Bicikle popravimo in imamo vsakovrstne potrebščine za dvo-kolesna vozila.

Johnny & Pat's Service Station

Texaco and Firestone izdelki

EAST 61st STREET in SUPERIOR AVENUE, EN 1-9563

Prvo vrstna postrežba v vseh ozirih.

Gazolin — olje — lubrikacija — baterije

Premikajoče slike v našem gledališču so vedno prvovrstne.

Lepa voščila k praznikom želi

EZELLA THEATRE

EAST 70th STREET & SUPERIOR AVENUE

MOTOROLA TV

Televizija s velikim

štirioglatim omrežjem mere 16"

Prav na vašemu domu imate lahko kompletno zabavo! S tem novim televizijskim aparatom boste imeli čistejšo, boljše predvajane slike in predstave. Poleg je ekskluzivni avtomatični stroj za igranje plošč. Kabineta aparata je krasen komad pohištva v najnovejšem stilu.

CENA SAMO \$479.95.

Imamo tudi krasen nov in najnovejši izdelek televizijskega aparata Du Mont izdelka, ki ima veliko 17 in 19 inčev omrežje. Po vašemu okusu, po ceni za vašo denarnico, itd.

Oglejte si najnovejše komade pri

BARKER & STAMPFEL

Home Appliances Inc.

22068 LAKE SHORE BLVD.

REdwood 1-4450

NOTTINGHAM FEED & SEED CO.

NORTHEAST GARDEN
CENTER

18617

Nottingham Rd.

KE 1-0256

Imamo krasne okraske za božična drevesa in okinčanje hiše in dvorišč za praznike.

Vsakovrstne svečke, jaslice, itd.

SOLON DRUG STORES

ZDRAVNIŠKE

PREDPISE TOČNO

IZVRŠIMO

21860

Lake Shore Blvd.

IVanhoe 1-0704

21051 Euclid Ave.

KEmore 1-1135

Frane Prece:

O slepcu, ki vidi

Na cesti sem ga srečal. Sonce je zviškalo usipalo vroče žarke na njegovo plešasto glavo. Rahlo in varno je stopal, komaj kdaj se je dotaknil s palico prašnih tal.

"Dober dan, očka!"

Obstal je dober korak od mene in okrenil k meni prazne očesne dupline.

"Bog daj, mladi tovariš!"

Neko posebno čustvo mi vzbujajo ljudje, ki so izgubili vid. To čustvo ni čustvo groze, nekaj, kar bi me odvrčalo. Nasprotno. Čudno, tajinstveno spoštovanje.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE. srečno, zdravo novo leto vse skozi voščim in želim vsem mojim dobrotnikom, dobrotnicam, prijateljem in prijateljicam ter znancom in znankam, sorodnikom in čitalcem tega lista.

MARY BRADAČ

1200 Norwood Rd.

POCAHONTAS PREMOG

NAJBOLJŠE VRSTE

— Imamo tudi premog za rabo v stokerju. —

NE POZABITE, da imamo cementne bloke. Kadar zidate, pridite k nam. Vedno prvovrstna kvaliteta

Naši cementni bloki so dobili na razstavi priznanje glede kvalitete kot najboljši.

BLISS RD. COAL & SUPPLY CO.

ERNEST LUZAR — FRANK DERDICH, lastnika

22290 LAKE LAND BLVD.

REdwood 1-5858

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Želimo vsem najlepše božične praznike in srečno novo leto!

DR. CARL W. ROTTER

VSEM NAŠIM GOSTOM IN PRIJATELJEM
ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE
TER ZDRAVO NOVO LETO!

WOODWORTH TAVERN

JOE BIRK IN ALBIN FILIPIC

14625 Woodworth Rd., vogal Coit
MU 1-9661

FRANK KRZISNIK

SHOE SERVICE

15701 Waterloo Road

Izurjen čevljar—izvršim prvovrstno in zadovoljivo delo po zmernih cenah.

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

KADAR VOZITE PO E. 140th ST. USTAVITE ZA
GAZOLIN, OLJE, FIRESTONE BATERIJE, TAJERJE
IN LUBRIKACIJO TER ZA POPRAVILA NA
GENERATORJU ALI STARTERJU, PRI

JOE SKEDDEL
SKEDEL SHELL SERVICE
E. 140th St. in Darley Ave.
MU 1-9813

"Vem, vem!—Kaj so vam takala pota? Greste kot divji kozli; danes ste pri Metliki, jutri že onkraj Novega mesta in Bog ve kje še!—Imaš kaj tobaka?"

O, to najhujše vseh hudih vprašanj! Kolikokrat ga čujem in vselej moram odgovoriti enako.

"Žal, očka, nič nimam.—Ne kadim."

Ob takih prilikah uvidevam, da je lahko tudi kajenje komu v dobro. Kdaj pa kdaj moreš osrečiti koga s polovičko. Če pa sam ne vlečeš tistega tankega, belega onega—?

"Eh, vidiš, najbolj si srečen! —To ti je pokora, da nas Bog varuj!"

Malce zavzdihne, pa očividno ne prav iz srca.

"No, pa to se že prenese. So druge, še hujše nadloge, stokrat hujše!"

Že sem pričakoval, da bo začel tarnati in mučno mi je bilo. Sočutje, čeprav še tako veliko, mi ne more in ne more iz srca na jezik.

"Ti si še mlad in iz mesta si najbrž, pa ne vidiš tega, kar vidim jaz, ki sem vzrasel iz te zemlje..."

Bolje se mi je zdelo pustiti njegovi misli prosto pot, kakor pa mu odgovoriti.

"Ne verjameš, da vidim?—O, pa še kako dobro!—Zdajle je pomlad in ljudje imajo dela, da joj! Vse povsod manjkajo roke, ki bi zgrabile za motiko!"

Naenkrat je njegov obraz resen.

"Ko boš prišel v vas, si pogled tisto hišo zraven znamenja. —Vidiš, predlansko pomlad je bilo pri tej hiši troje fantov in gospodar. Osem močnih rok! Veš, kaj to pomeni?—No, pa se je našel sosed, ki jih je spravil na Rab. Gospodar je doli umrl, od fantov pa ni še nobenega nazaj. Menda so jih Nemci odvedli, Bog zna kam!—Sosed je danes v Ljubljani. Zbal se je kazni in zbežal od doma."

Oba sva obmolknila. Takšne zgodbe so same ob sebi dovolj zgovorne. Toliko težke resnice je v njih, da jim ni treba nič dodajati.

"Na dveh gruntih se zdaj vbadajo z delom ženske in otroci. Vmes je pa greh, velik greh!"—Okrenil je svoj obraz vame.—"Eh, tako je, tovariš! Veš, jaz

hodim mnogo okrog in marsikaj vidim, čeprav sem brez oči. Vidim vasi, ki jih ni več, vidim mlade fante in dekleta in stare ljudi, moške in ženske, ki so izginile.—Samo skozi vrata stopim v hišo in že vem, če so v njej ljudje, ki slabo mislijo. Čisto drugače je tam, kjer se dela greh.—Ampak le verjemi mi, za vsakim grehom gre kazen!"

Visoko vzravnani sedi slepi starec na kamnu kakor prerok

iz stare zaveze. Nekam v daljavo, preko mehkih brez, ki jih poljublja veterček, do Kolpe se je zazrl njegovo čelo.

"No, pa zbogom, očka!"

Dal mi je svojo zgrbančeno dlan.

"Zbogom, pa srečno hodi, tovariš!"

Ko sem se okrenil čez nekaj časa nazaj, je spet koračil počasi in varno po prašni cesti.

TUNDRA

Za visokim Uralskim pogorjem, za veliko sibirsko tajgo, na skrajnem severu Sovjetske zveze, ob samem Lednem morju, se tisoče in tisoče kilometrov Mogočne roke, ki se izlivajo v Severno morje, sekajo širno tundro. Nešteto vijugastih manjših rek, sinjih svetlih jezer, golih puščobnih gričev, podaleč razgrinja hladna, gola brezgozdna tundra.

točkov in pretokov, obraslih z grmičevjem, je razmetano po širokem, neobljudenem prostranstvu.

Poleti sije nad tundro sonce, ki ne zaide; podnevi in ponoči se razliva obilna luč z neba. Raznovrstno rastlinje, mahovje, trava, nizko krčljivo grmičje, pokriva neskončno tundro. V rekah in jezerih se zrcalijo neštete ptice, ki se spreletavajo v vse smeri.

Dolga polarna noč se pričinja z zimo, ko se sonce ne pokaže več. Pozimi pogostoma nastopa z mrazom bučno neurje in mraz dolgo ne odjenja. V tihih zimskih dneh, ko se blišči sneg, zažari nad tundro na nočnem zvezdnatem nebu polarni sij, lepši od mavrice.

V hladni daljini tundri pa se kljub vsemu razvija življenje poleti kakor pozimi. Tod prebivajo lovci in jelenorejci, ki potujejo po prostranstvu s svojimi družinami in šotori. Nešteto domačih in divjih jelenov se pase po tundri. Po zasneženem prostranstvu se potikajo volkovi in se klatijo bele polarne lisice. Pod globokim snegom se skrivajo brezrepe miši "pestruške".

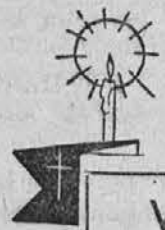
Cez tundro ne drže urejene ceste, tod ni niti izhojenih za-

nesljivih steza. Pozimi in poleti potujejo ljudje na jelenih ali pa vpregajo pse v sani. Lahkoni ubogljivi jeleni položijo svoje težko, vejasto rogovje na hrbet in teko kakor veter. Pasje (Dalje na 8. strani)

PRVI IZPOLNILI PETLETNI PLAN

V odgovor na zloglasno resolucijo Informiroja so jugoslovanski železničarji obljubili, da bodo petletni trasportni plan izpolnili v štirih letih. To obljubo so zdaj prvi izpolnili slovenski železničarji, ki so do Dneva republike 29. novembra, torej še prej kakor v štirih letih izpolnili petletni transportni plan, dosegli so planirano število netotonskih kilometrov. Vsa štiri planska leta so slovenske železnice krile vse prevozne zahteve gospodarstva. Kakor v ostalih republikah, so morali za dosego plana premagovati velike težave, prvem zaradi gorskih prog ter zaradi zastarelih in izrabljenih lokomotiv.

Zaostale tehnične naprave, ki so žalostna dediščina preteklosti, ne ustrezajo zahtevam naglo razvijajočega gospodarstva, ki vsako leto večja svoje zahteve do železnice. Razumljivo je, da se tehnična modernizacija železnice v Jugoslaviji ni mogla izvesti v nekaj povojnih letih. Da so kljub temu še celo pred rokom izvršili svojo visoko plansko obveznost, je zasluga predvsem jožrtvovalnega dela slovenskih železničarjev, med katerimi je danes v vseh strokah železničarske dejavnosti, mnogo iznajditeljev, racionalizatorjev in udarnikov, ki so s skupnimi naporji pripomogli k veliki delovni zmagi.

Veselo božične praznike in sreče in radosti polno
novo leto želiva vsem odjemalcem in prijateljem!

NORTHEAST APPLIANCE & FURNITURE

JERRY IN GENEVIEVE BOHINC, lastnika

22530 LAKE SHORE BLVD.

RE 1-2303

Najlepša hvala vsem za naklonjenost v preteklosti in se
toplo priporočamo v bodoče!

VSEM MOJIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

ŽELIM

PRAV VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN
SREČNO, ZDRAVO NOVO LETO!

JOE AHLIN
SHEET METAL AND FURNACE

(KLEPAR IN IZDELOVALEC FORNEZEVE)

613 EAST 99th STREET

GLenville 1-7630

MRS. JOE BELAJ

GOSTILNA

3304 St. Clair Avenue

Pri nas dobite vedno najboljšo pijačo, pivo, vino, žganje ter dober prigrizek. Prijazno se priporočamo, da nas rojaki obiščejo.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

LAKE SHORE POULTRY & EGG COMPANY

6717 St. Clair Ave. — EN 1-5134

7510 St. Clair Ave.

Perutnina vseh vrst in najboljše kvalitete.
Živa ali očiščena perutnina — sveža jajca — zmerno cene.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

GRDINA HARDWARE CO.

6127 ST. CLAIR AVE., UT 1-3750

Naša trgovina je polna vsakovrstnih hišnih potrebščin, igrač, železnine, Dutch Boy barve in Scott's semena za trato. — Se priporočamo! —

JOE PENKO in EDWARD MARCH, lastnika

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

PRIJATEL'S PHARMACY

Slovenska lekarna

St. Clair Ave. Cor. East 68th St.

ENDicott 1-4212

Naročite pri nas najboljši premog za gretje na domu
in za parno gorkoto

978 East 67th St. — HE 1-4250

CENE ZMERNE — POSTREŽBA TOČNA

Imamo že 32 let izkušnje v tem biznisu

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

PRAV VESEL BOŽIČ

in

SREČNO 1951 LETO
želi vsem

August Kollander

6419 St. Clair Ave., Cleveland 3, O.
HEnderson 1-4148

Vam je naša postrežba poznana? Prepričajte se v
novemu letu 1951!

DENARNE POŠILJKE v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Italijo in v vse druge evropske države. Vsaka pošiljatev je jamčena.

PRODAJA in PREVZEM zavitkov za v stari kraj. Točna odprema!

NAROČILA za moko in živilske pakete za v Jugoslavijo in ostale evropske države.

PRODAJA KART za potovanje (s parnikom ali AVIONOM).

NOTARSKI POSLI

INCOME TAX — Vsa pomoč pri izpolnjevanju listin za dohodninski davek kot vsako leto, tudi v 1951.

PRIDITE

PIŠITE

KLIČITE

VASA sreča — NAŠA radost!

Karel Michelstaedter:

BURJA

Prvi sončni žarki so narahlo pobarvali vrhove gora. Na jasnem nebu so izginjale zadnje zvezde. Ostro sedlo, Preklanega hriba nad Tržaškim zalivom je bilo že pogreznjeno v noč, a nad mirnimi naselji ob morskem obrežju se je že rožnato barvala lahna meglica.

Samotna kočica slovanskih bojevnikov sredi divjih kraških

skal se je že prebujala v novem jutru. Prameni svetlobe so se prebijali skozi gost dim, ki se je valil iz odprtine nizkih vrat. Odsev ognjišnega ognja je plešal po skali, ki je stala pred kočo in jo skrivala radovednim očem. Od časa do časa se je prikazala na skalnati steni senca ženske postave, ki se je prožno kretala okrog ognjišča v koči.

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

ENGLISH WOOLEN CO.

KROJACI IZZA 1898
B. O. PATTERSON, posl.
1925 EAST 6th STREET — MA 1-5176

F. W. Woolworth—5c in 10c trgovina

648 EAST 185th STREET — CLEVELAND 19, OHIO

Se priporoča vsem Slovencem v naklonjenost

CHESTER HARDWARE

5512 ST. CLAIR AVENUE
Barva, varniši, gradbena železnina, monterske in električne potrebščine. — Prvovrstno blago po zmernih cenah.

PECON HARDWARE

12903 ST. CLAIR AVE. — GL 1-1885
B.P.S. barva — plumberske in električne potrebščine.
Glavni stan za Peconove plošče.

ZILICH - Scientific Grinder

2113 E. 2nd ST., pri PROSPECT AVE. — CL 1-2631
Brusimo nože, britve in zdravniške instrumente.

HOWALD METAL CO.

W. J. HOWALD
16190 SARANAC ROAD
Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

LORAIN, OHIO

SOBEL JEWELERS

2830 PEARL AVENUE — LORAIN, OHIO
FINI DIAMANTI, ZLATNINA, URE IN DRUGA
DARILA ZA TRAJEN SPOMIN.

Zipp Coal Co. John Stack Coal Co.

1463 Broadway — Lorain, O. — Tel.: 2-2681 — 4-1301
Priporočamo se Slovencem za naročila finega premoga po nizkih cenah. — Točna potrežba.

ROSE ANN'S

OBLEKE, NOGAVICE IN SPODNJE PERILO
Kupite sedaj in vam shranimo do božiča. Imamo popolno zalogo ženskega perila in oblek.
1840 BROADWAY, LORAIN, O. — Tel.: 2361

KUTZA'S PHARMACY

LEKARNA
Prinesite vaše zdravniške predpise k nam, kjer jih točno in pravilno izpolnimo
VOGAL BROADWAY in 13th ST. — LORAIN, O.

Marty's - Ladies' Specialty Shop

1920 BROADWAY — LORAIN, O. — Tel.: 6544
Imamo prvovrstno zalogo finega spodnjega perila in oblek za ženske in dekleta.

CARL'S MEN'S SHOP

2917 PEARL AVE. — LORAIN, OHIO
Izplačalo se vam bo kupiti prvovrstno moško opravo pri nas.
Imamo Van Heusen srajce, McGregor športno opravo in veliko izbero hlač, itd.
Dajemo in izmenjavamo Eagle znamke.

BEDFORD, OHIO

BEDFORD DRUG CO.

BROADWAY, VOGAL COLUMBUS RD.—BEDFORD, O.
Vsakovrstne lekarniške potrebščine, streptomycin in penicillin za prekomorje in izpolnujemo zdravniške predpise.

BOB'S SOHIO SERVICE

BROADWAY & GRACE — BEDFORD, O.
Gazolin - olje - tajerji - tubi - baterije
Točna potrežba - zmerne cene

Vsak njen gib je izražal moč in voljo, obraz ji je bil mehak in otožen, oči pa jasne, odkrite in polne poguma.

Pripravljala je zajterk za svoje brate. Le-ti so sedeli okrog nizkega ognjišča. Njihove stasite postave so bile odete v surova, temna skorajda črna oblačila. Njim ob strani je slonelo njihovo orožje. Molčali so, nihče ni govoril. Zar ognja je obseval njihove negibne, temne postave, ki so sličile kraškim skalam pred kočo. Mehkim, skoro otroškim potezom njihovih obrazov je skušala kosmata, rdečkasta brada dati izraz divjosti. Zamegljena modrina njihovih oči pod visokim čelom ni mogla skriti razburjenja, ki jim je vznemirjalo dušo. A vendar so vsi trije molčali in se ljubeče smehljali sestri, ki je šumela okrog s plahutajočim krilom.

Po zajtrku so se močni sinovi trdega Krasa dvignili, vzeli svoje orožje in stopili na prag. Tam so drug za drugim molče objeli sestro in jo poljubili na belo čelo.

"Bratje," je tedaj vprašala dekle. "Bratje moji, kam, kam? Zakaj ste danes tako svečani in zakaj tako oboroženi? Nekaj mi prikrivate! Kaj se je zgodilo? Govorite!"

Najstarejši brat je tedaj odgovoril. Resno in mirno mu je zvenel glas: "Sestrica naša, hudi časi se bližajo. Benečani in Nemci so pozabili, kar smo jim, sinovi Krasa, storili dobrega. Z morja in po suhem hočejo planiti nad nas, da bi nas zasužnili in nam vzeli rodno kraško zemljo. To zemljo moramo braniti, sestrica! Tja dol moramo, tam doli nas čaka zmaga ali smrt!"

In je iztegnil roko proti morju, ki se je že kopalo v žarkih jutranjega sonca, in je z roko pokazal, z očmi pobožal smejoče se bradje in zelene oljčne gaje vzdolž obrežja.

"Vzemite me s seboj!" je vzkliknilo dekle, "ob vaši strani se bom borila, ob vaši strani bom znala tudi umreti!"

"Ne, sestra! Tebi skrb za dom, nam obramba domovine. Mir s teboj!"

"Ali naj ostanem sama tu s tem strašnim nemirom v srcu? Kako naj živim ob misli?" je zanimala sestra in skrla svoje lepe lice na prsa dragega brata.

"Preženi si čas z mislijo na nas in s petjem za našo zmago. Tvoja čista misel in odmev tvoje speva bosta dala novih moči našim rokam. Zdravstvuj, ljuba sestra!"

Tedaj se je dekle zvrnilo, zatrla solze in ljubeče odzdravilo:

"Pozdravljeni in sreča z vami!"

"Zdravstvuj," so se odgovorili bratje in se odpravili. S trdimi, odmerjenimi koraki so stopali po hribu navzdol proti morju. Njihove tršate postave so izginile in se spet prikazovale med skalami. Ob robu prelaza je bila sestra gledala za njimi...

Dnevi so minevali. Sinovi Krasa se še niso vrnili k svoji

LORAIN, OHIO

THE CENTRAL BANK COMPANY

LORAIN, OHIO
Hranite vaše prihranke v zanesljivi banki, ki ima nad sedem milijonov dolarjev premoženja.

Vse hranilne vloge do vsote \$10,000 so zavarovane po vladni agenciji.

Smó člani Federalnega rezervnega sistema.

Za vaše bančne zadeve posluje z staro, zanesljivo banko, katere osebe vam je vedno na uslugo.

Oton Zupančič:

Raznim poetom

Vi drugi imate ljubice,
vi drugi imate denar;
a jaz, jaz imam po strani klobuk,
pa kaj mi vse drugo mar!

Cepel je cigan božični čas
ves gol, le z mrežo pokrit—
mimo njega hodili so ljudje,
in vsak je bil v kožuh zavrit.

Ta cigan je bil velik humorist,
kot malo je takih pri nas—
skozi luknjico prst je potaknil
ven
in se stresnil: "Fu—zunaj je
mraz!"

Po strani klobuk, pokonci glavo,
krepko udarjaj ob tlak—
tak bodi pot—a rože bolne
naj vrag si zatakne za trak!

~~~~~

samotni koči. Njihova bela sestra bega brez pokoja med skalami in išče tolažbe, čaka, si senči oči, strmi proti morju in poje za zmago svojih bratov. Njen glas se čudežno prilaga zvokom gusel v njenih belih rokav in odmeva od hribov.

Nekega večera, v globokem miru zahajajočega sonca, ko je bela sestra spet strmela v sovražno, ko baker svetlikajoče se morje, je zadonel med skalami korak.

"Eden izmed bratov je, ki pri naša veselo vest!" se zgane upanje v dekletu. "Najbrž je najmlajši, bele polti, svetlih las, najmlajši, najlepši in mojemu srcu najbližji!"

Dekle se dvigne, da pohiti bratu naproti. Ali med skalami se prikaže star bojevnik.

Trd je glas, ki daje njenemu nememu vprašanju odgovor: "Tvoji bratje, o dekle, ki čakaš nanje, so me poslali k tebi. Padli so drug za drugim in obležali drug poleg drugega. Ko levi so se borili do zadnjega diha, a premoč je bila pri sovražniku. Desetkratna premoč! Tvoji bratje so vedeli, da gredo v smrt. Pa so mi pred zadnjo bitko naročili: 'Vzemi jo seboj, našo belo sestrico, in odpelji jo k Savi, kjer je zemlja rodovitna in kamor si sovražnik ne upa.' Tako so dejali in jaz sem te poiskal, da izvršim naročilo. Pridi z menoj, in ne odlašaj!"

Dekle odreveni za hip, potem pa, razdraženo od bolesti, se dvigne in zdi se, da raste v višino. Bleščečih oči in s trdim glasom zavpije:

"Starec, idi! Idi in reši svojo staro kožo! Jaz ostanem. Tu med našimi skalami ostanem in ni je sile, ki bi me mogla odmakniti! Ti pa pojdi, pojdi!"

Dolgo je še starec gledal na dekle, ko da gleda belo prikazen. Nato je pokimal z belo glavo in s počasnimi koraki odšel proti vzhodu.

Strmeč v krvaveče morje je dekle izpelo svojo bolelost nebu in skalam domačih hribov. Še nikoli niso njene gusle tako tožno jokale. Tožeci spev se je odbijal od skale do skale, odmeval od

CLEVELAND, OHIO

VOGUE DRESS SHOP

15009 ST. CLAIR AVE.

OBLEKE IN ŠPORTNA
OPRAVA TER
POTREBŠČINE ZA
DEKLETA IN ŽENE

hribov, vpil v votlinah in skalnatih špiljah, trepetal v prepadih in se glasno obsojač občudoval preko zelenega obrežja proti sovražnemu morju. Bolest in sovraštvo sta se mešala v spevu in se družila v želji do masečevanja. V miraku je bela postava polagoma izgubljala obrise in končno utonila v temi. Še enkrat se je tožeče spev predal vetru, še enkrat ga je veter odnesel preko skal navzdol proti sovražnemu morju—in še dandanes ga odnaša in ga bo na vekov veke odnašal proti morju, lomeč drevje, trgajoč ceste ter potapljač ladjice na morju.

"Burja!" vzklikne v takih dneh ribič na obrežju in hiti, da zavaruje svoj čoln.

"Burja!" vzklikne tudi mornar na morju in išče varnega pristanišča.

A Slovan, ki je ostal preprosti sin Krasa, ta Slovan molči in se smehlja ostremu božanju burje. Kajti on ve, da je to le mehka ročica zveste sestrice iz davnih, davnih časov...

TUNDRA

(Nadaljevanje s 7. strani)
zaprege zlahko tekmujejo z njimi.

mi.
pokrajini, lovci in jelenorejci. Samo izkušeni prebivalci teh lahko najdejo v tundri pravo pot. Prebivalci severa se ne boje zimskih ne nepreglednih daljin, ne boje se velikanskih razdalj na tisoče kilometrov.

Novi čas je prinesel tudi v prostranstvo tundre mnoge izpremembe. Danes je v sovjetski tundri že nešteto lovskih bivališč, velikih jelenorejskih kolhozov in dobro obljudenih zaselkov. Poleti in pozimi potujejo kolhozniki jelenorejci, s svojimi jeleni iz kraja v kraj, s pašišča na pašišče. Poleti se črede domačih in divjih jelenov pomikajo proti severu, k daljnemu Ledenemu morju, kjer ni nadleg komarjev. Tam so široki nedotaknjeni pašniki, kjer si naberejo jelene svežih sil po težki in dolgi zimi.

V svetlem letnem času se razvija v tundri šumno in raznoliko življenje. Ze z zgodnjo pomladjo prilete milijoni ptic gnezdit v svojo daljno domovino. V poletnih mesecih odzvanja po tundri nešteto ptičjih glasov, tundra se veselo drami iz dolgega zimskega sna. Prvi prilete na sever veseli ptički pevci, vračajo se bele jerebice tundravke. V velikih tropih prihajajo gosli, po ozračju se prevažajo jate divjih rac.

Pozimi kakor poleti je tundra neskončna in enolična. Vseskozi je pretkana z vodovjem in grmičevjem. Nizka košata breza se le redkokje sklanja k tlom. Deblo gnile vrbe se je zarilo v mah in na vrhu vidi samo tolikšne lističe kakor mušja perutnica. Cvetja pa je poleti zelo mnogo v tundri. Kakor pokrita z mahovinastimi kučmami se prižemajo stebelca druga k drugemu. Vse rastlinstvo je prilagoden mrazu, surovi polarni zimi, kratkemu severnemu poletju.

BARBERTON, OHIO

LAUGHMAN MOTOR CO.

431-40 Hopcan Ave., W.
Barberton, O.

POOBLAŠČEN
PRODAJALEC

FORD IZDELKOV

Izvršujemo splošna popravila na motorjih in avtih.

Nudimo poslugu z vlačilcem 24 ur na dan.

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

B & B Auto Supply & Appliance Co.

14006-10 LAKE SHORE BLVD.
KE 1-9191 — KE 1-7820
Televizije, ledenice, peči, pralni stroji, tajerji, baterije in avtne potrebščine.

THE ARCADE STAMP SHOP

450 THE ARCADE, SU 1-6531
Vsakovrstne poštne znamke in potrebščine.
Nove in stare znamke prodajamo in kupujemo.
JOE E. NEWALD

NOTTINGHAM DELICATESSEN

LUNCH IN SODA BAR
18600 ST. CLAIR AVE. — KE 1-9700
Odprto od 6. zj. do 10.30 zv.
Lepa zbirka božičnih bonbonov in slaščic, mehke pijače, piva in vina.

FULTON BAKERY

3668 FULTON ROAD — SH 1-0189
FINO PECIVO, KEKI IN POROČNE TORTE, ITD.

A. T. HUETER

8513 SUPERIOR AVE. — CE 1-0765
Za zlatnino priznanih izdelkov, fine ure, prstane, itd., si oglejte našo zalogo.
Ugajala vam bo obširna izbira in nizke cene.

CRAWFORD LAUNDRY

1711-1715 CRAWFORD ROAD
CE 1-4331
VAŠE PERILO BO LEPO ČISTO IN SNEŽNO BELO, CE GA IZROČITE NAM.
Točno, zadovoljivo delo po zmernih cenah.
Se priporočamo.

Televue Radio & Television Co.

774 EAST 185th STREET — IV 1-4788
Popravljamo radije in televizije ter prodajamo razne potrebščine itd.

ELLIS & LESSER

FIRESTONE HİŠNE IN AVTNE POTREBŠČINE
719 EAST 185th STREET
KE 1-7444

Se priporočamo za naklonjenost.

EUCLID FUR SHOP

FINE SUKNJE — IZ BLAGA IN KOZUHOVINE
SUITS IN POTREBŠČINE
744 EAST 185th STREET
KEnmore 1-6720

Kožuhi spravljeni tekom poletja so popolnoma zavarovani.

EUCLID, OHIO

HOBBY HORSE SHOP

22498 LAKE SHORE BLVD.
polog Shore gledališča
Tel.: RE 1-5268
LEPA IZBERA OBLEKE IN POTREBŠČIN ZA OTROKE DO MERE 14.

ZA ...

Mrs. Steven's slaščice

IN VELIKO IZBERO

BOŽIČNIH DARIL

PO ZMERNIH CENAH—OBIŠCITE

SUSAN'S CANDY & GIFT SHOPPE

555 East 185th Street
VOGAL NAUMANN AVE.
Oglejte si našo krasno izbero božičnih vožilnih kart in papirja za zavitke.

WESTMORELAND & CO.

Licencirani zemljiški prodajalci
22090 LAKE SHORE BLVD. — EUCLID, O.
Tel.: REwood 1-5799 — na domu REwood 1-2751
Mrs. Marguerite Westmoreland

STANDARD DRUG CO.

E. 222nd & LAKE SHORE BLVD.
Euclid - Cleveland 23, Ohio
Zdravniške predpise točno izpolnimo

CLIFFEL'S BAKERY

22030 LAKE SHORE BLVD.
IVanhoe 1-0991
FINO PECIVO, KRUIH IN TORTE, ITD.

MR. & MRS. L. ZUPANČIČ

1140 EAST 67th STREET

Grocerija

HEnderson 1-0336

Se priporočamo, da si nakupite dobre grocerije pri nas. Velika zaloga vsakovrstnih potrebščin za dobre obede.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!
Tu dobite popolno zalogo božičnih voščilnih kart in bonbonov.

ZDRAVNIŠKE PREDPISSE NATANČNO IZPOLNIMO

BRODY'S PHARMACY

7533 St. Clair Ave. — EN 1-1330

NAŠA POSEBNOST JE IZPOLNJEVANJE
ZDRAVNIŠKIH PREDPISOV IZ EVROPE

PODPIRAJTE VAŠEGA SOSEDA!

48 let v tej naselbini

THE LAKE ERIE BUILDING MATERIAL CO.

Office and Yard:

1321 Marquette Road

HEnderson 1-5080

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MR. IN MRS. A. MARTINČIČ

5919 Prosser Ave.

GROCIJA IN MESNICA

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem se zahvaljujemo za naklonjenost ter se priporočamo za nakup fine grocerije in mesnine za praznike.
Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

ŽELIMO VSEM VESELE BOŽIČNE

PRAZNIKE IN SREČEPOLNO

NOVO LETO!

LUSTRIK TOOL CO.

PETER LUSTRIK, lastnik

PETER LEVEC

BOŽIČNI OBISK

(Spominu žrtve padlih na Kostavski planini 24. decembra 1942.)

"Da, včerajšnji dan je bil težek in vroč,
sklenili okrog nas so železni obroči...
A danes—bolesti so mimo!
Na lahkih saneh s sneženih vrhov
k domačim—dolino držimo.

Jutranjega vetra raznežen dotik—
iz z grmov usuje sreberno se ivje.
In sneg se blišči... Že prvi voznik
med hiše ob cesti zavil je.

"Ah, čujte vaščani, zakaj molčite?
Zakaj tako čudno se danes držite?
Nas res ne poznate? On Lovro, jaz... Janez...
Kako je odmeval včasih naš vrisk!
Smo spomnili se, da božič je danes,
pa prišli s planin smo k vam na obisk."

In v vaši odjeknil je tujcev posmeh:
"Poglejte, pogledite bandite!"
Od streh zažarele so sveče ledene—
in mrtveci spe na saneh...

KNJIŽEVNIK FRANCE BEVK— ŠESTDESETLETNIK

Najsrečnejši je človek, ki more ob kakšni svoji obletnici mirno pogledati v svoje življenje nazaj in si reči: "Vse svoje življenje sem delal za svoj narod, za njegovo srečo in njegovo korist." Tak človek je našel smoter svojega življenja, ker je svoje življenje razdal za druge, s svojim delom pa ustvarjal dobrine tudi za bodoče rodove.

Eden takih ljudi je France Bevk, ki je v septembru praznoval 60-letnico svojega rojstva. Od prvih mladih let pa skozi vso prvo svetovno vojno, skozi vsa fašistična nasilja do narodno-osvobodilne borbe in do tega trenutka je delal za primorsko ljudstvo in ves slovenski narod, žrtvoval za to delo tudi svojo svobodo in svojo udobnost. Stopil je ob stran delovnega ljudstva, ki je šlo v borbo za svoje socialne pravice in nacionalno svobodo—in s tem postavil svetel lik pravega književnika, lik, ki potrjuje, da se mesto vsakega umetnika ob strani delovnih množic, zanje mora delati, zanje živeti in jim biti vzgojitelj, učitelj, tolažnik in vzpodbudnik ter prerok bodočih njegovih dni.

France Bevk je bil rojen 17. septembra 1890 v Zakolci pri Cerknem na Goriškem. Po končani ljudski šoli se je šel učiti trgovine in je postal trgovski vajenec, kjer pa ni obstal, ker je hotel, da bi se učil in čim več znal. Star 17 let je stopil na učiteljsko pripravljavnico v Podgori pri Gorici, jo končal, nato pa se je vpisal na učiteljske v Kopru in napravil maturo v Gorici leta 1913. Njegova učiteljska pot ga je vodila v Orehek in

v Novake pri Cerknem, dokler ni leta 1917 moral k vojakom.

Po končani prvi svetovni vojni je bil v letih 1919-20 član uredništva raznih slovenskih listov, leta 1921 pa se je vrnil v Gorico med svoje ljudstvo, kjer je urejeval "Mladiko," bil direktor "Narodne knjižarne," odbornik "Goriške matice" in sodeloval pri "Luči." Ko je leta 1927 fašistična oblast zatrla vse slovensko časopisje, je France Bevk vztrajal, se boril za slovenstvo in pisal, pisal...

Po zlomu Italije leta 1943 je ušel iz goriške ječe naravnost med partizane. Tam je postal predsednik Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora za Trst in se posvetil političnemu delu. Danes je predsednik Prezidijske ljudske skupščine Ljudske republike Slovenije, obenem pa opravlja funkcijo predsednika Društva slovenskih književnikov in je predsednik Ljudske prosvete Slovenije.

Literarno delo Franceta Bevka je mnogovrstno in obsežno. Obsega vse panoge literarnega ustvarjanja: liriko, epiko in dramatiko. Po večini so vsa njegova dela izšla v knjigah, ki jih je danes nad 60. Med njimi so črtice, novele, povesti, romani, drame, otroške povestice, igrice za otroke itd.

Z njegovo literarno rastjo je rastla tudi notranja oblika njegovih ustvaritev. Od nebrzdane lirike preko divje simbolike do umirjenega realizma ki je tu in tam že kazal naturalistični obraz, je France Bevk dajal delo za delom in dosegel svoj višek v romanu "Kaplan Martin Čedermec" (leta 1938, ki je po-

stalo nekakšno sveto pismo za vsa ljudstva, ki so trpela pod fašističnim jarmom.

Dela Franceta Bevka pozna vsak Slovenec. Kdo se ne bi spomnil njegovega "Faraona" (1922), "Rabljev" (1923), "Tatiča" (1923), "Muke gospe Vere" (1925), "Julijana Severja" "Hiše v Strugi" (1926), "Kresne noči" (1927), "Krivde" epopejo v treh delih "Znamenja na nebu," "V zablodah" (1929), "Človeka proti človeku" (1930), "Burkeža gospoda Viterga" (1931), "Železne kače" (1932), "Velikoga Tomaža" (1933), "S mot" (1934), "Hude ure" (1935), "Srebrnikov" (1936), "Ubogega zlodeja" (1937), "Stražnik ognjev" (1938) itd.?

In del za mladino? Otroške igrice "Bedak Pavle" so izšle že leta 1925; njim sledi povestice "Jagoda," "Peter Klepec," "Čirimbara" in druge—po osvoboditvi pa še nagradijeni dve deli "Tonček" in "Otroška leta." Napisal je tudi dve večji dramski deli: dramo "Kajn" (1925) in komedijo "Partija šaha" (1939), mnogo pa se je bavil tudi s prevajanjem iz poljskega, češkega, bolgarskega in nemškega jezika.

France Bevk je pravi ljudski pisatelj. In če je Jurčič ustvaril temelje slovenske ljudske povesti, jo je France Bevk dvignil do tiste višine, ko že meji na roman. Res da so mnoga dela pisana hitro, v nekakšnem zagonu in da dajejo videz neizdelanosti, toda Bevkova ogromna fantazija in ljubezen do svojega naroda, ki mu je hotel dati in povedati čim več čimprej, sta ga gnali od ustvaritve do ustvaritve, njegovo pero je teklo in teklo in ni vprašalo za nič...

Strlo ga ni tudi medvojno politično delo. Njegov veliki literarno delo. Njegov veliki literarno delo. Njegov veliki literarno delo. (Dalje na 6. strani)

KADAR KUPUJETE ALI PROJAJATE POSESTVO

HIŠO, ZEMLJSČE, TRGOVINO ALI FARMO, SE
OBRNITE ZA ZANESLJIVO IN POSTENO
POSTIEŽBO V VAŠE POPOLNO
ZADOVOLJSTVO VEDNO DO NAS.

ZAVAROVALNINA PROTI OGNJU IN
EZGODAM ZA AVTE
GRDIMO NOVE DOMOVE

KOVAC REALTY

960 EAST 185th STREET

KEndmore 1-5030

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE I ZDRAVO NOVO LETO
ŽELIMO VSM!

RUDY'S MEAT MARKET

4506 Superior Avenue

HEnderson 1-8638

Agnes Bukovec

Se priporočamo, da si nakupite pri nas najboljšega
svežega in doma prekajenega mesa

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Janko N. Rogelj

6208 Schade Avenue

ENDicott 1-0718

ZAVAROVALNINA IN BONDI

POSTREŽBA

je popolna in zadovoljiva.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

DIREKTORIJ

SLOVENSKEGA

DELAVSKEGA DOMA NA

WATERLOO ROAD

15335 Waterloo Road

Z E L I

VSEM DELNICARJEM IN ROJAKOM V SPLOŠNEM
VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO,
ZDRAVO NOVO LETO!

MR. IN MRS. ANTON KOTNIK

7513 St. Clair Ave.

GOSTILNA

Vsakovrstno pijačo, pivo, vino in fino žganje dobite pri
nas. — Serviramo tudi okusna jedila.

Se priporočamo za obisk.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO
VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

SUPERIOR 69th RECREATION

6925 SUPERIOR AVENUE

6 ABC kegljišč

Pivo - Vino - Žganje

GODBA VSAKO SOBOTO ZVEČER

Napravite vaše rezervacije za 1951 kegljaško
sezono že sedaj!

Pokličite CARL FRANK ali MATT PALISKA
ENDicott 1-9153

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

H. & H. HARDWARE

3796 E. 116 St. — DI 1-3048

Trgovina z vsakovrstno železnino, Sherwin-Williams
barvo in varniši. — Se priporočamo v naklonjenost.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

WATERLOO RECREATION

IVanhoe 1-9595

PIVO - VINO - ŽGANJE

15721 Waterloo Road

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

EUCLID CITY WELDING & SOHIO SERVICE

22301 LAKELAND BLVD. — REDWOOD 1-9895

Popravimo avtomobile in zvarimo karkoli.

JOE KARLINGER in FRED ZUPANCIC, lastnika

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

ANTON IN ANČKA LUZAR

6723 ST. CLAIR AVENUE

GOSTILNA

Žganje, pivo, vino in okusen prigrizek.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

KOMIN'S PHARMACY

6430 ST. CLAIR AVENUE — VOGAL ADDISON ROAD

Slovenska lekarna — nasproti SND

Vsem rojakom se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se priporočamo za v bodoče.

OLD HOMESTEAD TAVERN

1196 Norwood Road

HENDERSON 1-8445

Se vam priporočamo za nadaljni obisk. Postregli vam bomo vedno z dobrim pivom, vinom in žganjem ter z okusnim prigrizkom.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

JOHN KUBACKI STUDIO

1218 E. 79th St. — EX 1-3800

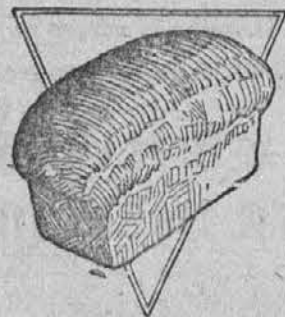
FOTOGRAFSKI ATELJI

NAŠA POSEBNOST SO POROČNE SLIKE, DRUŽINSKE IN SKUPINSKE SLIKE

Lično delo - zmerne cene - točna postrežba

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

COLLINWOOD BAKING CO.

16006 Waterloo Road

IVanhoe 1-7526

Fran Milčinski:

Cvetje in trnje

GROFICA Z MRTVAŠKO GLAVO

(Nadaljevanje)

Mokarjevo gostilno hitro najdeš v Ljubljani, kar za nosom pojdi, pa boš prišel do hiše na vogalu, napis ima "Hotel Slon." Gosposki se piše "Hotel Slon," po domače pa ji pravijo "Pri Mokarju." Pa je takih hiš več, ki jim drugače pravijo, kakor se gosposki pišejo—na primer je taka hiša onkraj Ljubljane, ime ji je: "Preiskovalno sodišče deželnega sodišča v Ljubljani," pravijo ji pa "Zabjek."

Torej pred Mokarja je Tidel-dajčev Nace hitro našel. Našel pa ni, kar je pričakoval, da najde. Svojčas je bil videl neko komedijo, morsk deklico so notri kazali. Pa je zunaj bila obešena slikarija na platno, ob sliki je stal dedec, trobento je imel v eni roki, palico v drugi, pa je trikrat zatrobil: "Ta ta ta!" s palico je čofnil po platnu in iz vsega grla povedal: "Halo, le notri, halo, le notri, halo, le notri! Samo groš plačate, otroci in vojščaki tri solde, pa boste videli morsk deklico, napol je riba, napol je ženska, že je godna za moštitev! Dote bo imela, kolikor je kapljic v morju! Le noter, le noter!"

Pričakoval je Tidel-dajčev Nace, da se bo tako nekako oznanjala svetu tudi grofica z mrtvaško glavo. Toda ni bilo videti nič takega—od zunaj se ni hotelu prav nič poznalo, kako čudovitega gosta ima pod streho.

Pa mu je spreletelo po možganih: skrivajo grofico. Saj so pravili, da jo! Drugače bi se jih preveč nateplo tukajle okoli, radodrežev in takih ljudi. pa bi nemara še hišo podrli. Ali pa jo skrivajo pred gosposko, posvetno ali duhovsko. Treba bo, da se kar sam ozreš po hiši, Nace!

Počasi in preudarno je stopil Nace v široko vežo. Obokana je bila, na dveh vrstah kamenitih stebrov jih je počival obok; od tód si imel pot na vse strani: ali na dvorišče vzdal ali po stopnicah gor ali na desno v gostilno—od te strani je prijazno dehtelo po tisti jedi, ki ji pravi gospoda "gulaš," od druge strani pa je dišalo po "kofetu."

"Gulaš" in "koffe" sta ustavila Nacetu nos in so bili nosu pokorni tudi škornji. Postal je in

zija in je bil vsem ljudem napoti, onim, ki so prihajali in onim, ki so odhajali. Zdaj se je kateri od te strani zadel vanj, zdaj od one, in kamor se je hotel umakniti, tam je bil še bolj napoti.

Pa je že pristopil z naglim korakom gospod, oportano kapo je imel na glavi, in ga je prijel za ramo: "Kaj pa iščeš, kaj? Čemu se nastavljaš tukaj?"

Nace je pomišljal, kaj bi odgovoril, da bo prav. Pa se je gosposdu z oportano kapo nemara precej mudilo. Kar zasukal je Naceta in ga porinil pred hišo: "V kraj pojdi, da ne boš ljudem v napotje!" in se je obrnil.

Tedaj ga je Nace hitro ujel za suknjo: "Gospod, gospod, brez zamere, ali nimate tukajle v tej hiši grofico, tisto, tisto..."

Se ga je otresel gospod: "Pri nas ni nobene grofice. Hajdi, zbogom!"

Pa je bil Tidel-dajčev Nace spet pred Mokarjem. Dejal si je: "Taje jo. Boje se, da jim je ne bi kdo ugrabil. Ampak zakaj je oportana kapa ravno mene potisnila venkaj iz hiše, drugega nikogar! Kaj, če niso zavohali tiči, čemu da sem prišel! Pa jim ni všeč, da sem prišel. Gor bi moral po stopnicah!"

Nazaj je stopil ob hiši in ko je prihajal mimo veže je pogledal noter: da, tam vzdal so stopnice, zraven stopnic so steklena vrata, za vrati glej jo, oportano kapo! Kako špega, na vse strani ima oči, vsakogar si ogleda od pete do glave, naj prihaja po stopnicah, naj odhaja. Nak, tej kapi se ne izmuzneš!

Kaj bo zdaj! Domov ne grem, si je dejal, kar tako brez neveste. Brez cekinov in brez pravih vzrokov—še krave bi se mu smejale! Počakal bo. Oportana kapa je tudi le človek, kajpa drugega, in ima človeške potrebe recimo da včas poje kako reč, kakšen gulaš ali kaj takega; včas pa da spi. Ob taki priliki bo vendarle šlo, da se boš zmuznil mimo.

Tako je preudarjal, pa ga je zanesla pot v bližnjo Zvezdo, včas so ji rekli "kapucinarski vrt." Na klop je sedel v kostanje senco in čakal. In je bil človek tudi on in je imel človeško potrebo: na onem koncu je videl peka, pa je stopil tja in si kupil hlebec. Pa ko ga je snedel, je bil od hlebca in od jutranje

hoje len in zaspan in je zadremal. To se mu je tudi doma v hlevu rado primerilo. Pa v hlevu so ga vsakokrat o pravem času zbudile krave, da, tako pametne so bile! V Zvezdi pa jih ni bilo in je dremal in dremal in ko se je zbudil, je že prihajal večer in je bilo temno. One dni še ni imelo mesto tako razkošne razsvetljave, kakor jo ima danes, ampak je bilo samo toliko svetilk po cesti, da si dobro razločil, kolikšna je tema.

Ljubljana v temi je bila našemu Nacetu še bolj tuja kakor podnevi. Kaj naj ponoči počenja v Ljubljani! Po pravici povedano, Ljubljane je bil sit. V vaje ne Trnovce so mu uhajale misli, h kravam in v hlev—kako prijazno je dehtelo v hlevu, čisto drugače kakor v temle pustem vrtu. Pa je pogrešal tudi skledo pri Tonejčevih. Ob temle času bo Polona skledo prinesla iz kuhinje in jo postavila na mizo: "Bog žegnaj!" Oh skleda, kje sem jaz in kje si ti!

Inako se mu je storilo. Pa mu je vendarle zmagal fantovski ponos in si je dejal: Tukaj sem—kar takole se ne vdam, še enkrat bom poizkusil svojo srečo!

Ubral jo je zopet proti Mokarju. Veža je bila klavarno razsvetljena, oportane kape nikoder. Pa je stopil Nace tiho po veži proti stopnicam, tako tiho, kakor le zmoroje podkovani škornji, že je bil mimo steklenih vrat, kjer je imela oportana kapa svoj brlog—ni je bilo videti.

Pa ko so mu oči bile obrnjene v steklena vrata, mu niso mogle hkrati paziti na tla, ondu je bilo pred prvo stopnico v tla zabito železo, da si je obenj gospoda ostrgala blatne čevlje. Pa se je zgodilo in se je Nacetu ob tem železu spotaknil desni škorenj, komaj se je še ujel ob steno, da ni zagrmel po stopnicah. Zaropotalo je pa vendarle nič koliko in že so se čuli koraki za steklenimi vrati. Pa se preplašeni Nace ni upal gor po razsvetljenih stopnicah, rajši je smuknil na temno dvorišče.

Razgledal se je po dvorišču, oči so se mu hitro privadile temi. Prostorno je bilo, vzdal so nemara bili hlevi, po konjih je dehtelo in čul si jim hrzanje. Krav nima ta hiša. Zraven hleva imajo napušč, pod napuščem stoji voz in druga šara in lestvo mu je takisto razločilo oko.

Uzrl je lestvo, že se mu je rodila sijajna misel: kaj, če bi se po lestvi vzpel h grofici na okno, tako, kakor fantje, kadar vasujejo! Nemara bo ta pot še

(Dalje na 3. strani)

JOSEPH TREBEC

SLOVENSKA MESNICA

1423 E. 55th St., HE 1-1559

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

POSEBNOST ZA PRAZNIKE:

NAŠA POSEBNOST SO KLOBASE IN DOMA PREKAJENO MESO, VSE NAJBOLJŠE VRSTE

GODBA ZA PLES VSAKI PETEK IN SOBOTO

GLEN PARK CAFE

PIVO—VINO—ŽGANJE

MR. IN MRS. FRANK CHAMPA

1049 East 185th Street

IVanhoe 1-9501

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

MR. IN MRS. ANTON SVETE

1184 East 60th St. — HE 1-4813

DELIKATESNA TRGOVINA

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Našim cenjenim odjemalcem se iskreno zahvaljujemo za naklonjenost in se priporočamo za naprej!

ANTON PRIMC

985 Addison Road

GROCERIJA

HENDERSON 1-0160

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

DOMINIK LUŠIN

GASOLINSKA POSTAJA

East 60th in St. Clair Avenue

Se priporočamo, da nas obiščete kadar potrebujete gasolin ali olje za vaš avto.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

OHIO FURNITURE & MUSIC COMPANY

6321-23 St. Clair Avenue

ENDICOTT 1-5016

45 LET TRGOVANJA Z NAJBOLJŠIM POHISTVOM

GLAVNI STAN ZA RCA TELEVIZIJO

KAYE HARDWARE AND APPLIANCE

7610-12 St. Clair Ave.

IMAMO VSAKOVRSNO ŽELEZNINO IN LEPE ELEKTRICNE PREDMETE ZA NA DOM

ENDICOTT 1-9605

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

Waterloo Dept. Store

15504-12 WATERLOO ROAD

Trgovina, kjer dobite lepa darila po nizkih cenah. Imamo lepo zalogo oprave in perila za dekleta, žene inotroke. Fino spodnje perilo, nogavice, lepi klobuki, kravate in srajce. Fini in trpežni čevlji za celo družino.

Vsem odjemalcem in prijateljem želimo vesel božič in srečepolno novo leto!

"SAY IT WITH FLOWERS"

JELERCIC FLORIST

15302 WATERLOO ROAD

IVanhoe 1-095

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

GLOBOKAR'S FRIENDLY SERVICE

JOHN J. GLOBOKAR, lastnik

1075 East 185th Street--Corner
Chapman Avenue

KE nmore 1-9796

Mobilgas — Mobiloil — Graco Motor Vitalizer

SPLOŠNA AVTOMOBILSKA POPRAVILA

Naša posebnost je poprava generatorja, "starterja" in "voltage regulatorja." Pridemo iskati vaš avto in ga pripeljemo nazaj.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

ANDREW RUZIK

6704 ST. CLAIR AVENUE

Brivnica

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

FRANK KLEMENČIČ

1051 ADDISON ROAD

HEnderson 1-7757

Barvar in dekorator

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost ter se priporočam tudi za v bodoče.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Imamo najnovejše stile, najboljše usnjene čevlje za otroke, moške in ženske. V naši trgovini boste sigurno dobili pravo mero in popolno zadovoljstvo.

KAY SHOE CO.

6418 St. Clair Ave.

EN 1-6661

FINO OBUVALO ZA VSO DRUŽINO

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

MR. IN MRS. LOUIS STRNAD

1168 East 77th Street

vogal Donald Avenue

Mesnica in grocerija

Vsem našim odjemalcem in odjemalkam kot tudi prijateljem in znancem, ki so tekom leta obiskovali našo trgovino, se lepo zahvaljujemo in upamo, da nam ostanete naklonjeni tudi v bodoče.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

V - G CAFE

GOSTILNA

1401 E. 55th St., vogal Bonna Ave.

JOHN VRH - FRANK GORJANC, lastnika

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Zahvaljujemo se za naklonjenost do sedaj in se priporočamo rojakom za obisk v bodoče. Vedno najboljša postrežba, prvovrstna pijača in okusen prigrizek.

ORAZEM SISTERS

CONFECTIONERY

6415 ST. CLAIR AVENUE

ENdicott 1-9566

Konfeksijska trgovina v Slov. nar. domu

Serviramo tudi sandviče, mehke pijače in sladoled.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

ANTON ASKERC

Božična pesem siromakova

V palači svetli nisi rojen bil,
zaplakal prvič si v pastirski koči;
in v zlato zibel položila ni
te mati tvoja revna v hladni noči.

Od Betlehema je trpljena pot
do Golgate se vila tvoja kruta,
uboštva, borbe, mučeništva pot,
z bodočim trnjem, kamenjem posuta.

Bil siromak si žive svoje dni!
Tovariš naš zato si na vse čase. . .
A, ki žive od žuljev naših rok,
imeli bi te radi vsega za-se.

Imeli radi bi, da ti igo,
v katero vklepajo nas siromake,
bi blagoslovljal jim, pomagal jim
goniti nas na trudapolne tlake. . .

Ne! Ti si naš—mi bratje tvoji vsi,
kar nas zatirancev po svetu tava,
kar sužnjev nas brezpravnih nosi svet,
kar hira nas in strada in zmrzava.

Le kdor občutil sam je zdaj gorje,
trpin mu, brat njegov, v srce se smili;
in v kočah, ne v palačah, še vsekdar
človeklojubi so se porodili.

GROFICA Z MRTVAŠKO GLAVO

(Nadaljevanje z 2. strani)

najbolj spodobna. Pa bo tudi najbolj previdna in prava: Če je res, da jo stražijo, grofico z mrtvaško glavo, najlaže jim bosta obadva ušla skozi okno, Nace in grofica. Cekine bosta zvezala v rjuho pa jih bosta takisto spustila kar todle doli!

Prav vesel je bil lestve. V sprednjem poslopu, na to plat proti dvorišču, sta se svetili dve okni, nemara todle bo, kar bo. Varno je prinesel lestvo, jo prisloni, počasi se je pričel vzpenjati po njej. Najprej bo malo pošepal skozi okno, kakšna je ta ženska in ali je sama ali ima živega vruga na jerpergi, pošepal bo in mu bo že padla v glavo prava misel, kaj naj stori, ali naj potrka s sladko besedo, kakršna gre dekletu od fanta, ali naj kar udari s paternoštom.

Okna so napravljena pri stanovanjih zaradi svetlobe in pa zato, da lahko oni, ki je v sobi, pogleda venkaj, ako se mu zljubi. Niso pa nikakor ne napravljena v ta namen, da bi komurkoli služila namesto vrat. Kaj še! Nego za vrata so samo vrata in kdor hoče v sobo, ta si mora pot ubrati ne pred okno, nego pred vrata, prijazno mora potrkati nanja in potem počakati, da mu bo ukazano noter. Morebiti ti bo takoj ukazano noter, morebiti šele po eni minuti, po dveh, kakorkoli—najprej ti mora biti ukazano, prej ne smeš

vstopiti. Kdor poprej vstopi, ne stori prav, pa se mu lahko marsikaj pripeti.

Po hotelih prihajajo in odhajajo različni ljudje. Pa če jim takole, kakor Tideldajčev Nace, nepričakovano prilezeš na okno in jim poizkusiš noter, ko niso pripravljeni na tuje oko, boš videl nevarne, čudne stvari; človek pač ni vedno takšen, kakršnega po navadi vidiš, ampak ima vsak človek dve podobi: eno za na cesto, eno za tedaj, ko je sam in ga nihče ne vidi.

V oni sobi, ki ji je na okno lezel Tideldajčev Nace, ni stanovala grofica z mrtvaško glavo. Seveda ni, take grofice sploh ni! Samo vsakih trideset ali štirideset let se kdo ve od kod in kako raznese glas, da je prišla in išče ženina. Tako so pripovedovali o njej že pred dve sto in tri sto leti, pa je takrat tudi ni bilo.

Nego je bival v oni sobi hrabri stotnik Pukša plemeniti Puškingrad. Baš se je spravljal spat. Že se je bil slekel, na sebi je imel zgolj dolgo belo srajco, kakršna služi gosposkemu človeku ob nočnem počitku.

O, potreben pa je bil počitka hrabri gospod stotnik po truda polnem delu tega dne! Kajti je reč taka, da hrabri stotnik Pukša plemeniti Puškingrad ni bil stotnik, vsaj sedaj ne več, nego je bil pohleven zavarovalni inra spektor. O, to je trd kruh in ka-

teri dan niti ni tega trdega kruha! Le kadar se ti posreči in z zgovorno besedo koga ujameš, da se zavaruje, tedaj kane tudi zate nekaj zaslužka. Pa koga naj ujameš, ko ti vsak odgovarja: "Hvala, sem že zavarovan!" in jo vsak že zavarovan zoper požar, za smrt, za starost, za doto, za nezgode, zoper tatove, zoper vsega vruga, pa naj je res ali naj je le izgovor. In še moraš biti pri tem poslu jako gosposko obleden in govoriti le visoko izobražene besede, sicer sploh ne moreš blizu človeku, ki bi ga zavaroval. Ojoj, ojoj, ojoj!

Tudi plemeniti Puškingrad ni bil vesel svojega posla, ojoj, ojoj, ojoj! In si je obupan segel v lase in si je snel baroko, koj je bil za dvajset let starejši! Pomočil je brisačo v vodo in si izmil potno plešo. Okno je imel odprto, ker je bilo vroče.

Danes je bil poizkusil svojo srečo pri oni oportani kapi in pri natakarijih v tej hiši, višjih in nižjih—vsi so vljudno, toda odločno odkimali in se nasmejali, češ, da so zavarovani celo zoper zavarovanje. Niti krajcarja ni bil danes zaslužil—o peklenška usoda! In je v jezi zgrabil desno oko in ga vrgel v kozarec z vodo. Pravo oko je bil izgubil, kdo ve kje in zakaj, in ga je sedaj neusmiljeno jezilo, da takrat ni bil zavarovan zoper nezgode: če bi bil imel oko zavarovano recimo za sto tisoč, ne bi mu sedajle bilo treba pehanja za tem prokletim zavarovanjem!

Jezno je zarenčal. Nakremžil je obraz in pokazal zobe—z roko si je segel v usta, izdrl si je vso željust in jo vrgel v umivalnik—zobe ima, plačani še niso, toda ima jih—za pod zobe pa nič! Ti-soč vragov!

Gospod stotnik je bil sedaj gotov s svojo nočno toaletto in pripravljen, da leže.

Tedaj pa se je soba nenadno stresla, kajti je skočil skozi okno Tideldajčev Nace v svojih težkih škornjih. V deanici je vihtel leseni paternošter svinjske Polone, debelo so mu buljile oči v peklenko prikazen, ki jo je bil gledal, kako si s svojo roko razdevlje glavo na posamezne kose.

Hrabremu Puškingradu je pohajala sapa. Trepetal je in medlel, s klecajočimi koleno se je umikal proti vratom. Nace pa je stopal za prikaznijo, paternošter ji je moel pod nos in se ni bal nič manj prikazni, kakor se je prikazen bala njega, in je iskal pravo besedo, da zagovori pošast, pa ni našel druge kakor: "Mizerere, aleluja, dominus vobiscum!"

Hrabremu Puškingradu je uspelo, da je ujel kljuko od vrat (Dalje na 4. strani)

UDOVICH'S CAFE

317 East 200th St. - KE 1-9723

Pri nas vam vedno prijazno postrežemo s svežim pivom, dobrim vinom in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

FRANCKA in TINKO

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

JOHN'S CAFE

JOHN IN JENNIE MULLEC, lastnika

689 EAST 200th St.

KE 1-9816

Pri nas dobite sveže pivo, pristno vino, dobro žganje in okusen prigrizek ter veselo družbo.

MIKE JALOVEC

GOSTILNA

6424 Spilker Ave.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

ZA OBŠIRNO IZBERO RAZNIH BOŽIČNIH SLAŠČIC, BONBONOV, ITD., OBIŠČITE IN PRIHRANITE SI DENAR PRI

TAYLOR VARIETY STORE

5c AND 10c STORE

6714-16 St. Clair Ave.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

MR. & MRS. FRANK CERKVENIK

GOSTILNA

4502 ST. CLAIR AVENUE

V naši gostilni vedno postrežemo gostom vljudno in prijazno z okusnim prigrizkom in najboljšo pijačo.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

JENNIE LEVSTIK & SON

1169 East 76th Street

ENdicott 1-9836

GOSTILNA

Se priporočamo, da nas obiščete. Postregli bomo vedno s svežim pivom, vinom in prigrizkom.

Prodajamo pivo v zabojih in vino za na dom. Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Vesele božične praznike in srečno novo leto iskreno želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Lakeland Realty Co.

REAL ESTATE BUSINESS BROKERS GENERAL INSURANCE

15604 WATERLOO RD.

KE nmore 1-6681

John Rožance - Chas. W. Schaefer, lastnika

POSTREŽBA TOČNA IN ZANESLJIVA

Za dobro praznično kosilo dobite pri nas sveže in prekajeno meso najboljše vrste

FINE RIŽEVE IN KRVAVE KLOBASE

JOE'S MEATS

JOSEPH TISOVEC, lastnik

17701 GROVEWOOD AVE. - KE 1-2885

Najlepše božične in novoletne praznike želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Zelimo vsem veselo božično in novoletno praznike!

MR. IN MRS. FRANK TELICH

17105 GROVEWOOD AVE.

IVanhoe 1-7273

Liquor's

Slovenska gostilna, kjer boste vedno prijazno postreženi.

Vino—pivo—žganje—dober prigrizek.

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOJNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

JAMES SLAPNIK, JR.

6620 St. Clair Avenue

HEnderson 1-8824

CVETLIČAR

Iskreno se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost, ter se cenjeni javnosti priporočamo za v bodoče. Mi imamo vedno najlepše cvetlice in šopke ter vence za vsak slučaj, najsi bo vesel ali žalosten.

CENE ZMERNE

SE PRIPOROČAMO

AL & GEORGE'S CAFE

ENDicott 1-9208

Special Friday Fish Fry

ROAST BEEF SANDWICHES GOOD MUSIC

LIQUOR - BEER - WINE

Come One, Come All—Come Big, Come Small

Call for Reservations

6616 St. Clair Avenue

GEORGE and ALICE BLASKOVIC, Proprietors

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOJNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

JOHN MAROLT

SLOVENSKA GROCERIJ IN MESNICA

15931 Saranac Road

UL 1-1013

PRI NAS DOBITE DOMA PREKAJENE KLOBASE IN VSE KAR JE TREBA ZA DOBRO KOŠILO

S & L BAR

MR. & MRS. JOHN LENARCIC

MR. & MRS. JOHN SAURICH, lastnika

7601 St. Clair Ave. - EN 1-9577

Našim gostom postrežemo z različnimi likerji, 6% pivom in vinom ter okusnim prigrizkom. Cenjenemu občinstvu se toplo priporočamo za obilen obisk.

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

MOCILNIKAR'S CAFE

837 East 185th Street

KEnmore 1-9708

Phillip in James Močilnikar

Pri nas vam vedno postrežemo z izbornim žganjem, pivom in vinom. Vedno dober prigrizek.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

GROFICA Z MRTVAŠKO GLAVO

(Nadaljevanje s 3. strani)

in jo pritisnil. Odprla so se vrata, tedaj se mu je vrnila sapa, obupni njegov krik se je razlegel po hodniku, po stopnicah, po vsej hiši. Od vseh strani so leteli vkupe in je oportana kapa prva zagledala Tidelajčevega Naceta. "Holaj, to je tista baraba, že podnevi se je plazil okoli hiše; falot grdi!" Nič ni izpraševal, nič ni poslušal, kar zgrabil ga je pri vratu za suknjič in ga ocebala z nogo in so pomagali še drugi, vsa hiša ga je zmerjala in cebala.

Temeljito ocebana, vendar še celega so ga potem izročili možu pravice, polmesec se mu je blestel pod vratom. Mož pravice ga je vklestil in ga gnal v hišo, ki se ji pravilno reče "Preiskovalno sodišče deželnega sodišča v Ljubljani," po domače pa so jo nazivali "Žabjek."

Pa tudi plemeniti Puškingrad je imel še zvrhano mero sitnosti. Brez las, brez očesa in brez zob v nočni srajci ga nihče ni poznal v hotelu in so ugibali, kako in zakaj da se je pritepel v hotel. Pa jim je moral natanko razkazati one dele svojega telesa, ki so jih na njem pogrešali, ter tako na zanesljivi način posvedočili svojo istovetnost z vpisanim in prijavljenim hotelskim gostom.

Drugo jutro pa je že bil natisnjen v novinah predrzni vlom pri gospodu stotniku plemenitem Puškingradu, in petih jako odlično oblečenih in izobraženih govorečih gospodov: vsi so hoteli plemenitega gospoda Puškingrada zavarovati zoper vlobe in tatove.

Zaprta ni bil Nace dosihmal še nikoli, teh reči se ni bil prav nič vaje. Ni razumel, kaj in zakaj in kako, samo čutil se je in začuden čakal, kaj se bo in kakšne se mu pletejo intrige, ali so clovoške ali so peklenske.

Na Žabjeku so ga tisti večer zgolj izpraševali in potem zapisali v debele bukve, kdo da je in od kod in koliko je star. Denar je moral oddati in pipec in leseni molek—vse drugo, so dejali, da jih ne zanima in bo že jutri povedal sodniku. Porinili so ga v celico številko 5 in mu pokazali leseno pregrado, tjakaj naj leže in miren naj bo. Zaloputnila so se za njim težka vrata, zarožljaj je ključ, izgubili so se zunaj koraki moža s ključem—tiho je bilo in tema.

Pa se je iz tihe teme oglašil hripav glas: "Kje so pa tebe nočjo pobrali?"

Nace ni vedel, kdo z njim govori. Misli si je, morebiti je sam sodnik, ki ga sedaj izprašuje. Klavarno je odgovoril: "Pri Mokarju so me prijeli."

Je oni zakašljaj: "Ali imaš kakšen čik?"

Nace je zanikal—nak, čikati da nima navade.

Pa ga je podučil oni: "Nisem te vprašal, če ti čikaš, ampak če imaš čik, da ga daš meni!"

Je dejal Nace, da ga nima. Ne, tale ni sodnik! V Trnovčah je včasih videl sodnika, puško je imel s seboj in psa—Hek mu je bilo ime—in v zobeh pipo. Nak, sodnik je gospod, sodnik ne čika!—Oh, v kako družčino je zašel! Spomnil se je svojih krav: kaj bi dejale, če bi vedele, da je sedajle zaprt! Dimka in Liza in Roža in Plavka in vse druge, kako jih pogreša! Ali ga pogreša tudi žival? Kdo ve, koliko časa ga bodo držali tukajle, morebiti vse žive dni!

V nos mu je prišlo, najrajši bi se bil razjokal.

Onemu v temi se je smilil in je dejal: "Nič se ne boj, saj še nisi obsojen! Kaj si pa zmeknil?"

Začuden je odgovoril Nace: "Nič."

Je dejal oni: "Prav imaš, le kar taji! Jaz vsakokrat tajim, včasih se le izmažem. Ali si prvič na Žabjeku?"

"Prvič."

"Jaz sem pa že vaje sodnije. Le kar taji in priče povej in zahtevaj, da bodo prisegle, da sploh nisi bil tam, kjer si bil. Kar žlahto predlagaj, žlahta bo ja potegnila s teboj!"

"Ne očeta nimam ne matere." Pa se je Nacetu zelo milo storilo, ko je pomislil, da nima žive duše na svetu, ki bi se zavzela zanj sedajle v teh težkih urah.

"Nič ne stokaj!" ga je tolažil oni in se mu je zehnilo. "Če nimaš drugih prič, pa ti jaz dve posodim: Jerneja Kačarja in Matijo Figarja—zapomni si jih! Oba sta iz Srednje vasi. Pa sta že mrtva, nič slabega ne bosta vedela o tebi. Take priče so dobre. Ali res nimaš čika? No, boš pa drugič dal! Lahko noč!"

Oni je kmalu zasmrčal, Nace pa je premišljeval še svoje krave, za kravami skledo pri Tonejčevih—kaj neki so nočjo jedli! In za skledo še ves ostali svet, kar ga je okoli Trnovč. Obrisal si je marsikako solzo, potem pa se je zatekel v božje naročje, pomiril se je in zaspal.

Napočil je drugi dan, strahovito dolgo se je vlekel navzlic

vsem kratkočasnim historijam od tatov in roparjev, od verig in vešal, ki mu jih je v izpodbudo in prijazno razvedrilo razkladal tovariš, zapit in plesniv je bil dedec—takega Tonejčev oče ne bi bili trpeli pri delu in jelu. Pa tudi hrana je bila pri Tonejčevih vse drugače zabeljena kakor tukaj.

Popoldne je slednjič prirožljaj paznik. Pozval ga je: "Z menoj pojdi!" in ga je po dolgih vezah peljal pred preiskovalnega sodnika.

Gospod sodnik je bil lepo rejen, gospod starejših let, očala je imel na nosu, pipo v ustih, kakor domači sodnik v Trnovčah, in nikamor se mu ni mudilo! Velel je Nacetu, naj sede. Stopil je okoli njega in si vsega ogledal od nog do glave; zraven je pihal iz pipe, da je bil Nace ves zagrnen v oblak dima. Potem se je s hrbotom naslonil na mizo in dejal: "Pravijo, da si krast prišel v hotel. Kadar kra-deš, ali vsakokrat obuješ podkovane škornje."

Nace je umaknil svoj pogled in povsile oči. Sodnikova beseda ga je pretresla: na, ni prav, da sem bil v škornjih—mar je za škornje hujša zaprtija?

Ni bil vaje sodnikov in kako jim je treba govoriti, pa je govoril, kakor je bil naučen. Postrani je ošvrknil sodnika z očmi in počasi povedal naučene besede, da jih ne bi zgrešil: "Saj nisem prišel krast. Me sploh ni bilo tam. Ampak sem takrat bil drugod. Dve priči imam, da bosta prisegli: Jernej Kačarja in Matevža Figarja, oba sta iz Srednje vasi in že mrtva."

Izpregovoril je Nace imenitni ta zagovor, pa že je prestrašeno pogledal gospoda sodnika, kaj da mu je. Strahovito je namreč kašljaj, ne dosti drugače, kakor da bi se davil—od smeha se mu je bil namreč zaletel dim v napčno grlo. Naposled se je kašelj polegel gospodu sodniku, smeh pa ne in je dejal gospod sodnik:

"Ali so te zaprtega imeli na številki 5, kaj, in si bil pri Kosi-ju v šoli, pri tem starem tatu? Kačarja in Figarja, obe ti priči že davno poznam, ne živita res ne, pa tudi nikdar nista živeli, ha, ha!"

Stopil je gospod sodnik k Nacetu in ga potrepal po rami: "Veš kaj, nič ne išči lažnivih ovinkov, ampak kar po pravici mi vse povej! Ne bomo te požrili!—na, ali bi rad konček cigare?" V pepelniku na mizi je bila pre-

(Dalje na 5. strani)

FRANK PAULIN'S SERVICE STATION

6101 St. Clair Ave. - EN 1-9104

Avtomobilistom se priporočamo, da se ob priliki ustavijo na naši gazolinški postaji, kjer bomo vedno postregli točno in zadovoljivo z najboljšim gazolinom in oljem. Avte tudi dobro namažemo, da gladko tečejo, ter jih umivamo.

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Good Time Cafe

Mr. in Mrs. Victor in Ančka Hovevar, lastnika

9413 St. Clair Ave.

MU 1-9739

VSAK PETEK SERVIRAMO RIBJO PEČENKO

KOKOŠJO VEČERJO SERVIRAMO VSAKI DAN

GODBA IGRA VSAK PETEK IN SOBOTO

Kadar zaželite dober prigrizek, fino pijačo in prijetno zabavo, obiščite našo gostilno.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

THOMAS FLOWER SHOP

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Vsakovrstne cvetlice za vse namene

Prijazna postrežba — Lično delo

Sprejemamo tudi brozjavna naročila

Tomec bratje, lastniki

15800 Waterloo Rd. - IV 1-3200

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOJNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Prijateljem in znancem se priporočamo za obisk naše gostilne, kjer bomo ob vsaki priliki postregli prijazno in točno z najboljšo pijačo—pivom, vinom in žganjem ter okusnim prigrizkom.

BLUE DINE CAFE

FRANK in JENNIE HRIBAR

ter sin FRANK, ml.

6911 St. Clair Ave.

KDOR ŽELI KOZAREC DOBREGA VINA ZA PRAZNIKE NAJ SE OGLASI PRI

KRAMER'S

BONDED WINERY

5303 St. Clair Avenue

Zelimo vsem veselo božično in novoletno praznike!

Ako želite izpiti kozareček dobrega žganja ali kozarec svežega piva ali pristnega vina, pridite k nam.

SVETEK'S CAFE

MRS. ANTONIA SVETEK in SINOVI, lastniki

768 East 200th St.

Veselo božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Vsem klientom, prijateljem in znancem

želim

prav veselo božične praznike

in zdravo novo leto!

JOHN L. MIHELICH

ODVETNIK

Urad: 300 Engineers Bldg. .... MAin 1-2015

Stanovanje: 1200 Addison Rd. .... HE 1-1893

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO NOVO LETO

ŽELIMO VSEM!

MR. & MRS. FRANK YAKOS

669 East 159th Street

Vedno postrežemo z svežim pivom, dobrim vinom in pristnim žganjem. Okusen prigrizek.

CHARLES & OLGA SLAPNIK

Cvetličarna

6026 St. Clair Avenue

EXpress 1-2134

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLONO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

Razveselite vašo mater, sestro ali dekle za praznike z lepim cvetjem. Pri nas vam bomo postregli s krasnimi cveticami v lončkih, šopkih in corsages. Se priporočamo za obisk.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

ANTON IN JULIA MAROLT NIGHT CLUB

1128 East 71st St. - 1129 East 68th St.

Se priporočamo, da nas obiščete še v bodoče. Postregli bomo najboljše z dobrim pivom, vinom in žganjem, ter okusnih prigrizkom. Vsako soboto igra fina godba za zabavo.

FRANCES POZAR

PINK & BLUE GIFT SHOPPE

6904 St. Clair Ave. - EX 1-9211

Vsakovrstne potrebščine za novorojenčke in deco.

Imamo krasne obleke in oprave ter potrebščine, ki so primerna darila za novorojenčke.

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

FRANK VIDMAR

1038 East 74th Street

MESNICA IN GROCERIJA

Se zahvaljujemo za dosedanje naklonjenost in se vam priporočamo za bodoče.

Postregli vam bomo najboljše z dobrim mesom in grocერიო. Posebno za praznike imamo veliko zalogo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIM VSEM!

J. METELKO, O. D.

6417 St. Clair Avenue

ALEKSANDROV — MURN

Prišel čas je krog Božiča

Prišel čas je krog Božiča, bele naokrog gore, k dvorom bliža se lisica, v snegu zajče so steze.

Mrzla polja so, gozdovi, mraz in mrak v deželo gre, snega polni so vrhovi, zvečer poti so težke.

Mlin ne gre več zaporedom, voda čezenj manj šumi, potok skriva se pod ledom, curek skozenj čist blešč—

To so zimski, zimski časi, sever poti je zamel, skozi okno zrem po vasi, skoro bi kosminke štel.

Skoro bi kosminke štel, svet se ves mi je zaklel, z žalostjo, blede nevesto, ah, živeti sem začel.

GROFICA Z MRTVAŠKO GLAVO

(Nadaljevanje s 4. strani)

cejšnja zbirka takih ostankov in jih je ponudil Nacetu.

Nace je zmajal z glavo: "Nak, ne čikam!" Pogledal pa je sodnika v oči, pa je videl, tem očem da se ne kaže zameriti; pa si je dal pogum in je dejal: "Ampak za stavo ali pa za vas, gospod, tudi brez stave, če le hočete, pa bom požrl ta čik. Saj sem živega polža tudi že zgrizel in požrl!"

"Ne, ne," se je smeje branil sodnik, "ni treba, če ne maraš. Lepše je, če ne maraš. Nekaterim pa je celo ustrezno s tako rečjo!"

Pa se je spomnil Nace tovariša na številki 5 in je dejal: "Če mi date čik, ka bom nesel ome-mu Koširju, prosil me je zanj, pa ga nisem imel."

"V zahvalo za dobre nauke, kajne, ki ti jih je dal stari falot! O ne, z njim se pomeniva še posebej—Kako ti je ime? Nace? Torej Nace, kaj pa si prav za prav, Nace?"

Povedal je Nace, da je za kravarja, in ga je sodnik naprej izpraševal prav po domače, kje je za kravarja, pri kom in koliko let? Koliko dobiva v denarjih na leto in ali ima tudi škornje izgovorjene? Koliko repov imajo v hlevu in koliko dajo krave mleka. In o telicah in junčkih in o sveži krmi in o paši in o vsem, kar spada v hlev.

Nacetu se je odvezal jezik, spoznal je, da se do govoriti s takim gospodom kakor z domačim človekom, in ni več iskal besed, nego je govoril one, kakršne je imel na jeziku. Pa je potem nanesla beseda še na to, kdaj je zapustil službo pri Toneju.

Nace se je začudil: saj je ni zapustil—vso obleko ima še tam in poselske bukvice in plačo, kolikor je še ni vzel. O, službe ni zapustil!

Pa kdaj, kako in čemu je prišel v Ljubljano?

Nace je globoko zasopel in si je mislil: sedajle me imajo!—Pa je pogledal sodnika in videl toliko dobrosrčnosti v njegovem licu in je preudaril in se odločil: kaj bi se lagal! Pa še to si je mislil: z ono rečjo tako nič ne bo, da bi jermal grofico z mrtvaško glavo, ki ni grofica, ampak je sama peklena hudoba!—

In je počasi in po vrsti razložil gospodu sodniku, kako je včeraj prišel v Ljubljano in s kakšnim namenom da je zlezel na okno, potem pa je videl grozoto, kako si je tista prikazen razdevala glavo.

Gospod sodnik ga je poslušal, močno ga je zanimalo pripovedovanje, kar pipa mu je ugasnila. Nazadnje pa je zopet potlepljal Naceta po rami in dejal: "Ej, ti revež ti!"

Pa mu je razložil, da grofice z mrtvaško glavo nikoder ni in je nikdar ni bilo, le govorica da naokoli prihaja vsako vrsto let, govorica da je prazna. Kar da je videl skozi okno, je bil agent, ki po nesreči nima svojih las in ima ponarejeno oko in umetne zobe—takih ljudi da je dandanes precej. Toda s hudobo niso prav nič v zlahti "Kaj bi sedajle s teboj? Čakaj, brzojavili bomo gospodarju, naj semkaj pride!"

Ukazal je sodnik pazniku, naj Naceta Dideldajča zopet odve-

že, pa naj ga ne da na številko 5, ampak v kako prazno celico ali pa kar k onim, ki delajo na vr-tu—saj utegne kmalu zapustiti to hišo.

Trnovče so bile močno ugi-bale, kaj se je primerilo kravarju Nacetu, da je izginil in z njim vred leseni molek svinjske Polone. Ugibanje ni bilo nič manjše, ko sta popoldne povedala trnovška žandarja, da sta ga bila srečala na cesti že blizu Ljubljane, iz napetih lic da je streljal: "Bum bum bum!"

Zakaj in čemu je šel v Ljubljano?

No, drugi dan so izvedeli iz brzojavke, kje da je. Pa je gospodar zapregel in se peljal v Ljubljano. Povedal je gospodu sodniku, da je fant včasih malo mesečen, drugače pa da je priden in pošten. Pa mu je dejal gospod sodnik, naj ga kar zopet vzame s seboj.

Tako se je zgodilo, sedla sta na voz in oddrdala proti Trnovčam. Spotoma ga je gospodar primerno ozmerjal in je bilo Nacetu malo sitno in sram ga je bilo. Vesel pa je le bil, da se vračata domov, in sta imela takega konja, da se je sam od sebe ustavil pri treh gostilnah. Šele ob devetih sta bila doma. Družina je že bila povečerjala, pustila pa je vendarle v skledi še za Naceta.

Pa se je Nacetu kar mudilo v hlev. Goved ga je koj spoznala in ga pozdravila in je šel od živali do živali in jo pogladil in ga je vsaka žival obližnila—tudi to je nekaj vredno, če ima žival človeka rada.

COLLINWOOD DRY CLEANING

FRANK KOVACH, lastnik

15210 Saranac Road

GLenville 1-4746

Dobro sčiščena in lepo zlikana obleka napravi vsakega lepega. Pri nas napravimo vedno prvovrstno delo. Pridemo iskat in pripeljemo na dom.

Imamo krojača, ki popravi obleke.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

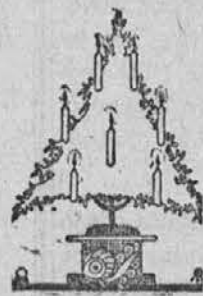
BILL'S TEXACO SERVICE

920 E. 185 St.

BILL TEKAVEC, lastnik

Pri nas vam bomo vedno dali prijazno in točno postrežbo.

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO TER SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM POSETNIKOM, PRIJATELJEM IN ZNANCEM!

NOTTINGHAM TAVERN

18526 St. Clair Ave. - KE 1-9857

V naši gostilni boste vedno prijazno postreženi z dobrim, svežim pivom, pristnim žganjem in najboljšim vinom.

OKUSEN PRIGRIZEK

Imamo tudi televizijo.

PLES VSAKI PETEK IN SOBOTO Odprto ob nedeljah.

SE PRIPOROČAMO ZA OBISK

FRANK "TINO" MODIČ, JR.

GOSTILNA

6030 St. Clair Avenue

Z najboljšim pivom, vsakovrstnimi žganji, ter dobrim prigrizkom postrežemo vsem obiskovalcem.

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

SYLVIA CAFE

MR. IN MRS. JOE KOPINA, lastnika

546 East 152nd St.

Pivo—vino—žganje ter okusen prigrizek. Se priporočamo vsem za naklonjenost.

LYON DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

Anton Znidaršič in Sinovi

1166 East 60th Street

HEnderson 1-8492

Mleko potrebuje vsaka družina. V naši mlekarni ga dobite dnevno, posebno sedaj pred prazniki ga bomo imeli še večjo zalogo. Gospodinjam priporočamo, da obiščete našo mlekarno, kjer boste zadovoljivo postrežene. Sirovo maslo, smetana in domač sir.

Imamo tudi homogenizirano mleko ter ga sami denemo v steklenice.

VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

VESEL BOŽIČ IN SREČEPOLONO NOVO LETO ŽELIMO VSEM PRIJATELJEM IN ODJEMALCEM!

PRIMC DELICATESSEN

JENNIE in JOE PRIMC, lastnika

15508 Holmes Ave.

Pri nas dobite vedno sladoled, meso za sendviče, cigare, cigarete in druge dobrote.

PETER KEKIC

6622 ST. CLAIR AVENUE

GOSTILNA

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Pri nas dobite vedno dobro vino, pivo in žganje. Se priporočamo za obisk.

Za papiranje vaših sob ali barvanje, se obrnite na nas. Vedno prvovrstno delo. Cene zmerne. Se priporočamo vsem.

GEORGE PANCHUR IN SIN

16603 Waterloo Road

KENmore 1-2146

Želimo vsem veselo božične in novoletne praznike!

Vsem vesele božične praznike in srečno novo leto!

ter se toplo priporočajo za naklonjenost

ČEVLJARJI

FRANK DACAR

17308 Grovewood Avenue

FRANK MARZLIKAR

16131 St. Clair Avenue

AMERICAN SHOE REPAIR

D. Modica

642 East 185th Street

MICHAEL URAC

18509 St. Clair Avenue

MATH ZABUKOVEC

16817 Waterloo Road

TONY ZUPANCIC

524 East 152nd Street

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

EUCLID WINERY

MR. IN MRS. MATT LEKAN, lastnika

844 East 200th Street

PRI NAS DOBITE CATAWBA, NIAGARA IN DELAWARE TER CONCORD VINA

Seveda, tudi sladka vina.

Dopeljemo na dom.

POKLIČITE: IVanhoe 1-4389

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

LOUIS IN MARY TANKO

16011 Waterloo Rd. - IV 1-1415

Pri nas vas vedno postrežemo z dobrim vinom in svežim pivom ter dobrimi domačimi jedili. Ob nedeljah fino kokošje kosilo.

IMAMO DVORANO NA RAZPOLAGO ZA VSE NAMENE

Na Silvestrov večer vabimo vse na fino domačo zabavo.

DOBRA GODBA ZA PLES

CHAS. ROGEL & SIN

6526 St. Clair Avenue

Krojačnica in čistilnica oblek

Se priporočamo, da si daste obleko napraviti pri nas, kakor tudi, da se poslužite našega podjetja kadar daste obleko izčistiti ali zlikati.

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

KASTELLEC'S CAFE

1315 East 53rd St. - EN 1-9331

ZGANJE - PIVO - VINO - SENDVIČI

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

Tone Ljubič:

Skrinja pokojne babice

Takrat, ko so nevestam še vozili balo na okrašenih vozovih, je bila skrinja med glavnimi deli nevestine oprave. Skrinje so bile okrašene z barvanimi okraski ali z lesenimi vložki, bogatinke pa so imele tudi izrezljane skrinje. V skrinjah so bili zavoji domačega platna in žito.

Dandanes so take skrinje že redkost. Na kmetih jih navadno najdemo zapuščene kje pod streho, sredi razne šare in ropotije. Pri ljubiteljih starin pa so v sobah postavljene tako, da se gospodar z njimi brž pohvali, ko pride kdo na obisk. Tako je tudi pri nas; nam je skrinja pokojne babice menda najbolj čislani del stanovanjske opreme.

Kadar pogledam skrinjo, mi živo stopi pred oči podoba ranjke stare mame in vsega se spominjam, kar mi je pripovedovala. Vidim jo na praznik opravljeno v narodno nošo. In da si spomin nanjo še bolj osvežim, odprem skrinjo ter iz nje jemljem kos za kosom dele njene narodne noše.

Prav na vrhu je škatala, v kateri je avba. Glavni del avbe je čelnik, ki ga je babica zvala form. Vezan je z zlatimi nitkami in ploščicami v visoko izbočenem okrasku. Gornji del je oglavje iz rahlo rožaste, nabrane, prsne tkanine. Babica je pripovedovala, da so nekdanje Slovenke smele avbo privić nositi šele na ženitovanju. Dekleta so nosila samo peče. V še starejših časih pa avbe sploh niso poznali, pokrivalo k narodni noši je bila samo peča. Dekleta so se od žene ločila le po zavezanju peče, dekleta so si namreč peče močno škrobale,

da je greben, ki je nastal vrhu glave, stal pokonci; žene pa niso imele toliko škrobnih peč, zato tudi "petelinček" ni stal tako ponosno. Po navadi so bile peče iz dobrega blaga, vezene samo z belim vezanjem, in sicer je bila vezena le tista četrtinka, ki je po zavezanju visela prosto po hrbtu.

Pečo so nosile ženske s ponosom in častjo. Če je hotel kdo žensko zelo osramotiti, ji je vzel pečo. V starih zapiskih čitamo, da je nekoč ženska, od maše gredoč, hruške kradla, a lastnik ji je v dokaz, da jo je zalotil, vzel pečo in jo nesel h gorniku (srenjskemu sodniku).

V babičini skrinji so pod pečami zložene pisane svilene rute. Te je babica nosila na ramenih tako, da je en trikot visel zadaj čez pas, prednja dva konca pa sta prišla spredaj za pas. Rute so tovarniško delo. Zraven rut pa so rokavci in kratki srajci podobni oblačilni kos z visoko zapetim vratom in dolgimi rokavi.

Precej pod rutami je spravljeno široko vrhnje krilo s prišitim modrcem, oboje iz temne tkanine. Cela skladovnica spodnjih kril in temen predpasnik s široko pentljo dopolnjujejo ves seznam oblačil narodne noše.

Pokukajmo še v oni dve škatalici, ki se v naši skrinji nahajajo prav na dnu. V eni so trpežne nogavice iz bele volne, mični robčki in mašne bukvice, v drugi pa zlatina; uhančki, zaponka in skepanec. Uhančkom je rekla paša babica "murčki", ker so v podobi zamorčkove glavičice s turbanom. Zaponka je iz belih emajlastih rož, sicer pa zlata. Skepanec pa je dolg kovinski pas, ki se je nosil na tesno opasan.

Za prerokovanja je vedna sezona

Za prerokovanja je vedno odprta sezona. Na volilni dan so predvolilna prerokovanja o izidu volitev prenehala in tisti, katere so zanimala, zdaj računajo, v koliko so bila pravilna. Letos so v glavnem prerokovali le kandidati, vsak v svoj prid, seveda. Profesionalnih prerokov pa je bilo primeroma malo in še tisti so se precej previdno izražali. Pomnili so, kako so "ga" s svojimi prerokovanji polomili pred dvema leti, pa se letos niso toliko izpostavljali.

Bolj zgovorni pa so preroki glede našega gospodarskega in splošnega družabnega razvoja. Taka prerokovanja nimajo določene datuma kot volitve, torej se jih ne more tako lahko označiti za napačna. Zato nas že pridno obsipajo z obilico takih prerokovanj in nas še bodo. Nekateri ljudje niso zdravi, če ne prerokujejo. Bodri jih tudi dejstvo, da včasih dobro uganejo. Kaj nam prerokujejo za prihodnje mesece?

Na splošno nas zagotavljajo preroki, da bodo dohodki večine družin večji kot so bili. Toda davki na dohodke bodo toliko višji, da večji zaslužki ne bodo dosti pomenili. Delavci bodo marsikje dobili zvišane plače. Ljudje z ustaljenimi plačami ali penzijami ali dohodki od investicij pa bodo na slabšem, ker bodo dohodninski davki višji in ker ni izgledov, da bi se cene življenjskih potrebščin znižale.

Farmski pridelki bodo vzdržali visoke cene in zdi se, da bodo farmerji dobro izhajali, četrto so se zvišale cene blaga, ki ga morajo farmerji kupovati. Večje brezposelnosti ne bo, ker večina industrij bo dobro obratovala. Izjema bo v stavbnih industrij, ker se zaradi visokih cen surovin in zaradi raznih omejitev ne bo toliko gradilo.

leko, počitniška potovanja in slinčo.

Največji del davčnih dohodkov pojde za oborožitev oziroma za vojno pripravljenost. Do večje vojne najbrž ne bo prišlo v doglednem času, kljub temu pa se bo naša dežela moderno oboroževala in bo pomagala drugim deželam z orožjem ali s krediti za nabavo istega. Obrambne sile Zedinjenih držav se bodo dvignile do tri milijone mož. Za vzdrževanje te obrambne sile bo potrebno obvezno novačenje.

Kongres bo skoro gotovo sprejel postavbo za obvezno vojaško vezbanje za vse fizično sposobne mladeniče med 18. in 21. letom. Ako ne pride do kake večje vojne, bo vojna služba vpoklicancev trajala eno leto, v primeru vojne pa za nedoločen čas.

V gornjem so navedena nekatera prerokovanja glede razvojev v prihodnjih 10 ali 12 mesecih. Nekatera, se zdi, imajo kar verjetno podlago. V koliko se bodo uresničila, bom pa videli in občutili na razne načine.

—NOVA DOBA

Književnik France Bevk—šestdesetletnik

(Nadaljevanje s 1. strani)

rarni talent pa ne miruje niti sedaj. Pravkar končanemu drugemu slovenskemu umetniškemu "Trst" je scenarij napisal—France Bevk.

France Bevk s svojim življenjskim optimizmom, s svojo veliko vero in z veliko zavestjo svoje umetniške dolžnosti danes ponosno praznuje svojo 60-letnico, saj je mož, ki je izšel iz ljudstva za ljudstvo in se vse svoje življenje boril za to, za kar se bori danes vse svobodoljubno človeštvo: za pravico in resnico! In to je za umetnika najvišje!

K.

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele božične in novoletne praznike!

MR. IN MRS.

ANTON MIHELICH IN SIN
830 Babbitt Rd.

IVanhoe 1-4511

Pri nas dobite vedno meso najboljše vrste ter prvovrstno grocerijo. Prijazna postrežba.

NAJLEPŠE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE ŽELIMO VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM!

MATT KLEINDIENST

FOOD MARKET

ENDicott 1-8262

1209 Norwood Road

GROCERIJA IN MESNICA

Se priporočamo, da si nakupite prvovrstno grocerijo in meso pri nas, da boste obhajali praznike dobro.

VUKCEVIC TAVERN

649 East 152nd St. - MU 1-9595

ZGANJE - PIVO - VINO - PRIGRIZEK

Pivo dostavimo na dom brezplačno.

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

WATERLOO SODA GRILL

MR. IN MRS. CRNKOVIC, lastnika

15801 Waterloo Rd.

Najboljši sladoled (ice cream) mehke pijače, cigare, cigarete in grocerija. — Se priporočamo!

KEnmore 1-2327

JOHN ROBICH

GENERAL BUILDING CONTRACTOR

18650 Meredith Ave.

KEnmore 1-5152

Izvršujemo vsakovrstna popravila na domovih ter delamo nove hiše.

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

VSEM POSETNIKOM IN PRIJATELJEM ŽELIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO!

KNIFIC REALTY

JOHN KNIFIC, prodajalec

820 East 185th Street

nasproti La Salle gledališča

RUDOLPH KNIFIC

ZAVAROVALNINA VSEH VRST

Hvala vsem za naklonjenost in preteklost in se priporočava za v bodoče pri nakupu hiš in zemljišč ter zavarovalnine na hiši, pohištvo, avto, itd.

Na uradu: IVanhoe 1-7540

Na domu: KEnmore 1-0288

JOHN J. SAYE DELICATESSEN STORE

FRANCES IN JOHN SAYE

1145 East 60th Street

HVALA ZA NAKLONJENOST V PRETEKLOSTI IN PRIPOROČAMO SE ZA BODOČE

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

NAZNANILO

Cenjenim gospodinjam sporočamo, da imamo fino sveže in prekajeno meso po zmernih cenah. Za praznike si ga nabavite v naši mesnici. Imamo tudi vsakovrstne grocerijske potrebščine. — Se priporočamo za naklonjenost.

W. KLOPOTOWSKI

6901 St. Clair Ave. - HE 1-6638

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

Vesele božične praznike in zdravo novo leto želimo vsem!

PERRY DRUG

752 East 185th St. - KE 1-4304

poleg PUBLIC LIBRARY

Za pravilno izpolnjene zdravniške predpise in lekarniške potrebščine, obiščite našo lekarno

Vsem prijateljem, odjemalcem in znancem želimo vesele božične in novoletne praznike!

Mayflower Milk

448 East 158th St. - IV 1-5191

PODJETJE SE TOPLO PRIPOROČA SLOVENSKEM TRGOVCEM IN ODJEMALCEM.